

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Vývoj místní samosprávy v obci Troubelice

Bc. Ondřej Plačko

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Plačko Ondřej

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Šumperk

Název práce

Vývoj místní samosprávy v obci Troubelice

Anglický název

The Development of Local Government in the Municipality of Troubelice

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy s důrazem na období po roce 1989. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec Troubelice ležící v Olomouckém kraji (okres Olomouc). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.), analyzovat jejich vzájemné vztahy a kontextuální faktory (např. historické). 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb v letech 1990 až 2010.

Metodika

Ve výzkumu samosprávy (politiky) na lokální (komunální) úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní směry. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro politiky jako celku. Nezohledňuje však místní specifika. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení [Balík 2005: 166–167]. Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Harmonogram zpracování

studium literatury a vyhledání podkladových materiálů - léto a podzim 2012

realizace rozhovorů v obci - léto a podzim 2012

zpracování práce a teze - do 02/2013

odevzdání práce a teze - do 03/2013

Rozsah textové části

60 - 70 stran

Klíčová slova

Troubelice, místní samospráva, rozvoj obce, občanské sdružení, participace občanů, volební strana, kandidátní listina, komunální volby, komunální koalice

Doporučené zdroje informací

Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.
Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P.; Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
Bernard, J.; Kostecký, T.; Illner, M.; Vobecká, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011.
Brokl, L. Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997.
Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009.
Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 – 101.
Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 – 44.
Říchová, B. Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2002.
Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (včetně pozdějších novelizací).
Zákon č. 491/2001 Sb., zákon o volbách do zastupitelstev v obcích.

Vedoucí práce

Čopík Jan, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2013

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, Dr.Sc., dr.h.c.
Děkan fakulty

V Praze dne 14.1.2013

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Vývoj místní samosprávy v obci Troubelice" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. března 2013

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu diplomové práce Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D., za odbornou pomoc, vstřícnost a cenné rady při zpracování této diplomové práce. Zároveň děkuji pracovníkům Obecního úřadu v Troubelicích za ochotu a vstřícný přístup při získávání hlavních informací o obci Troubelice.

Vývoj místní samosprávy v obci Troubelice

The Development of Local Government in the Municipality of Troubelice

Souhrn

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy s důrazem na období po roce 1989. Výzkum je proveden ve vybrané obci Troubelice, s necelými dvěma tisíci obyvateli, ležící v Olomouckém kraji. Teoretická část práce řeší zákonné vymezení základních pojmů všeobecně, stručnou historii vzniku obecní samosprávy, legislativní úpravu komunálních voleb, politické stranictví a formy politické participace občanů. Následující praktická část práce vymezuje vybrané charakteristiky obce, popisuje politickou participaci a politické aktéry na místní úrovni a analyzuje lokální stranický systém a komparaci výsledků komunálních voleb v letech 1990 – 2010.

Summary

The objective of this diploma thesis is the development of local government after 1989. The research was performed in a municipality of Troubelice with almost two thousand citizens, laying in Olomouc region. The theory part generally explains the legal definition of basic terminology, the brief history of local government, the legislative adjustment of municipal elections, political parties and the forms of political participation of citizens. The following practical part defines selected characteristics of the municipality, describes political participation and persons politically involved on the local level, analyses the local system of parties and compares the election results from the years 1990 - 2010.

Klíčová slova: Troubelice, místní samospráva, rozvoj obce, občanské sdružení, participace občanů, volební strana, kandidátní listina, komunální volby, komunální koalice

Keywords: Troubelice, local government, community development, civic association, citizen participation, political party, candidature, municipal elections, municipal coalition

OBSAH

1. ÚVOD.....	9
2. CÍL PRÁCE A METODIKA.....	11
2.1 Cíl práce.....	11
2.2 Metodika.....	12
3. DEMOKRACIE LOKÁLNÍ ÚROVNĚ.....	13
3.1 Základní pojmy a jejich vymezení.....	13
3.1.1 Obec.....	13
3.1.2 Samostatná působnost.....	14
3.1.3 Přenesená působnost.....	16
3.1.4 Orgány obce.....	16
3.2 Vývoj samosprávy v českých zemích.....	19
3.2.1 Počátky formování obecní samosprávy.....	19
3.2.2 Období Rakouska – Uherska.....	21
3.2.3 Období samostatné Československé republiky.....	22
3.2.4 Období protektorátu Čechy a Morava.....	23
3.2.5 Poválečné a socialistické období.....	24
3.2.6 Období reforem po roce 1989 do současnosti.....	25
3.3 Komunální volební systém.....	28
3.3.1 Volební obvod.....	29
3.3.2 Forma kandidatury.....	29
3.3.3 Struktura hlasu.....	30
3.3.4 Volební klauzule.....	31
3.3.5 Volební formule.....	31
3.4 Politické strany.....	33
3.5 Politická participace občanů.....	33
3.6 Shrnutí.....	35
4. CHARAKTERISTIKA OBCE TROUBELICE.....	36
4.1 Poloha a rozloha obce.....	36
4.2 Historie obce a místních částí.....	38
4.3 Sociální a ekonomická charakteristika obce.....	43

4.3.1	Obyvatelstvo	43
4.3.2	Trh práce	45
4.3.3	Domovní a bytový fond	46
4.3.4	Zdravotní a sociální péče	46
4.3.5	Školství	47
4.3.6	Obchod a služby v obci	48
4.4	Spolupráce mezi obcemi	49
4.5	Rozvoj obce	51
5.	POLITICKÁ PARTICIPACE A POLITIČNÍ AKTÉŘI.....	55
5.1	Politické subjekty	55
5.2	Volební chování	61
5.3	Protestní formy participace	65
5.4	Ostatní formy participace	71
5.4.1	Spolky a zájmová činnost	71
5.4.2	Webová prezentace obce	72
5.4.3	Místní tisk	73
6.	VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE TROUBELICE	74
6.1	Volby 1990	74
6.2	Volby 1994	77
6.3	Volby 1998	79
6.4	Volby 2002	81
6.5	Volby 2006	84
6.6	Volby 2010	86
6.7	Shrnutí	88
7.	ZÁVĚR	89
8.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	92
9.	PŘÍLOHY	95

1. ÚVOD

V roce 1990 byly po změně režimu v oblasti územní samosprávy provedeny velké změny, jak legislativní, tak i organizační. K výrazným změnám v územní samosprávě došlo z hlediska organizačních změn ke zrušení krajských národních výborů, následnému postupnému zániku místních národních výborů, i když tyto dále určitou dobu spravovaly obce do doby, kdy základním článkem územní samosprávy byly oficiálně ustanoveny obce nebo-li obecní zřízení, které představují důležitou součást veřejného sektoru. Základním legislativním dokumentem obcí v České republice je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích /obecní zřízení/, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony a předpisy. Počet obcí v České republice je celkem 6 249 rozdělených do 13 krajů a Hlavního města Prahy.¹ Jejich velikost je výrazně odlišná a tento demografický prvek výrazně ovlivňuje jak činnost místní samosprávy tak i politických subjektů v konkrétní obci. Největší, většinou hlavní města se svým charakterem po všech stranách přibližují národní úrovni, velká města ke krajské úrovni a města malá, potažmo i obce jsou specifické lokální osobitostí v rozsahu fungování veřejné správy. Co se týče politického procesu, je občanům nejbližší na lokální úrovni. Menší města a obce většinou znají jak své představitele obecních samospráv, tak i kandidáty jednotlivých politických či nepolitických uskupení v komunálních volbách. Obecně lze říci, že zásadním a dlouhodobým problémem v zastupitelské demokracii, kde je forma vlády založená na principu volby zástupců lidu v přímých volbách, je černé místo politiky na národní úrovni a na úrovni regionální nebo místní s nezanedbatelnou skutečností štěpení mezi centrem a periferií a také mezi městem a venkovem. Participace veřejného života v malých městech a obcích se vesměs stává nepolitickou aktivitou občanů, kde činnost přebírají místní zájmové organizace s bohatou zájmovou orientací.

Základní strukturu diplomové práce tvoří sedm kapitol, které jsou rozděleny do dvou hlavních částí, části teoretické a praktické, tedy případové studie vybrané obce Troubelice.

---

¹ Český statistický úřad, 2013, cit. 2013-02-11, <http://czso.cz>.

Teoretickou část diplomové práce tvoří kapitola 1 až 3 a mimo úvodního zamyšlení k tématu práce obsahuje také stanovení hlavního a dílčích cílů práce a její metodiku, dále základní pojmy a jejich vysvětlení, legislativu a stručný vývoj místní samosprávy v českých zemích od počátků formování obecní samosprávy, přes období Rakouska – Uherska, samostatné Československé republiky, období protektorátu Čechy a Morava, poválečné a socialistické období až po rok 1989 a současnost. Závěr třetí kapitoly je věnován vysvětlení oblasti komunálního volebního systému, politickým stranám a politické participaci občanů.

Praktickou částí diplomové práce, respektive případovou studií vybrané obce Troubelice, je kapitola 4 až 6. Čtvrtá kapitola pojednává a charakterizuje obec Troubelice, prochází její historií, demografickou strukturou, ekonomickým a sociálním stavem, vybavením a službami a v neposlední řadě jejím rozvojem. Stěžejní částí práce je kapitola pátá, která analyzuje politickou participaci, politické aktéry obce a volební chování občanů obce s ohledem na lokální politický profil obce a jeho vývoj a s tím spojené protestní a ostatní formy participace a rovněž kapitola šestá, která obsahuje analýzu vývoje lokálního stranického systému, komparaci výsledků komunálních voleb v letech 1990 až 2010, formování orgánů obce ve vybrané obci Troubelice a shrnutí zjištěných výsledků.

Poslední navazující kapitolou je závěr práce, který obsahuje shrnutí a zjištěné závěry a výsledky diplomové práce.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Tématem diplomové práce je problematika místní samosprávy s důrazem na období po roce 1989. Výzkum je zaměřen na vybranou obec Troubelice, ležící v Olomouckém kraji (okres Olomouc). Obec Troubelice byla vybrána jako předmět výzkumu z několika důvodů. Jedná se o zemědělskou obec s bohatou historií, ve které žilo minimum občanů německé národnosti (i před rokem 1945), tudíž zde nebyla zaznamenána rozsáhlá změna v počtu obyvatelstva po vysídlení občanů německé národnosti z tehdejšího Československa a většina rodin zde má historické kořeny i s ohledem na vlastní majetek. Vyvlastnění majetku (hlavně půdy) soukromým zemědělcům a následná kolektivizace měla tragický dopad na samotné zemědělce, kteří byli z politických důvodů dlouhodobě vězněni. Mimo tyto dopady socialistického režimu zaznamenalo jednotné zemědělství v obci velký rozmach a obec se stala střediskovou obcí s velkým rozvojem, ať již v oblasti služeb, výstavby a trhu práce. To celé má ovšem za následek po pádu totalitního režimu, že v obci byla vybudována řada investičních akcí (novostavby administrativních budov a areálů apod.), které s několikaletým odstupem pro obec znamenají velkou finanční zátěž hlavně v oblasti provozu, údržby a dnes i energetické náročnosti. Poslední neméně důležitý důvod výběru obce Troubelice, jako předmětu výzkumu, je i fakt, že autor diplomové práce již 10 roků působí v místní samosprávě jako starosta obce a uváděná problematika je mu blízká.

Cílem diplomové práce je v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.), analyzovat jejich vzájemné vztahy a kontextuální faktory (např. historické).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb v letech 1990 až 2010.

2.2 Metodika

Ve výzkumu samosprávy (politiky) na lokální (komunální) úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní směry. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro politiky jako celku. Nezohledňuje však místní specifika. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení.² Při vypracování práce je využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různé velikosti. Práce je postavena jako případová studie. Ke sběru dat jsou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování.

Mezi zdroje dat u studia dokumentů byly zařazeny oficiální i neoficiální dokumenty, zejména odborná literatura, výsledky voleb, volební programy kandidujících stran, internetové stránky státních úřadů, obce a spolků působících v obci, kronika obce, matriční záznamy obecního úřadu, účetní evidence obce a další.

Nástrojem dotazování bylo nestandardizované dotazování, respektive nestandardizovaný rozhovor (interview), který je druhem exploračních (výzkumných) metod, při nichž se navazuje přímý komunikační styk se zkoumanými subjekty, které jsou otázkami nebo jinými stimuly podněcovány ke sdělování požadovaných informací, je hloubkový, otevřený a poskytuje prostor k odpovědím. Vybrány byly uzavřené, polootevřené, otevřené a výběrové otázky, jejichž obsah je uveden v příloze č. 7. Dotazování byli respondenti z řad bývalých zastupitelů obce Troubelice zvolených v roce 2002 a náhodně vybraní občané starší 18. let, bez rozdílu pohlaví. Z důvodu zachování anonymity a následného získání dat, nejsou jména respondentů uvedena.

Dále jsou použity další standardní metodologické postupy, především komparace, tedy srovnání, porovnání.

Veškerá použitá literatura a zdroje jsou uvedené v kapitole seznam použitých zdrojů a v textu práce v odkazech pod čarou.

---

² BALÍK, S. *Metodologie výzkumu komunální politiky*. In FIALA, Petr a Maxmilián STRMISKA. *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. 1. vydání, Brno: ISPO - CDK, 2005; ISBN 80-7325-074-8., s. 166 - 167.

3. DEMOKRACIE LOKÁLNÍ ÚROVNĚ

Vysvětlení pojmu lokální demokracie vychází ze dvou základních podob demokracie – demokracie přímé a demokracie nepřímé neboli také zastupitelské. Demokracie přímá je demokratická forma vlády, kde lid vykonává státní moc přímo. V moderním pojetí státu se přímá demokracie uplatňuje vždy jako součást reprezentativního systému. Mezi hlavní principy přímé demokracie patří tzv. Princip subsidiarity, který má zajistit, aby výkonná moc a tvorba právních norem byla maximálně decentralizovaná, tedy přijímána co nejbližší občanům, na nejnižším stupni správy, který umožňuje jejich realizaci nebo výkon. Nástrojem zmiňované demokracie je například referendum. Demokracie nepřímá (zastupitelská) je forma vlády lidu, který se na správě veřejných záležitostí a na určování úkolů státu účastní nepřímo, prostřednictvím principu volby zástupců lidu. Z uvedených dvou základních podob demokracie je zřejmé, že v přímé demokracii lid uplatňuje svůj vliv bezprostředně - přímou volbou exekutivy, referendem a v demokracii nepřímé (zastupitelské) se nechává zastupovat prostřednictvím svých zvolených zástupců (zastupitelů, poslanců, senátorů). Pokud tedy hovoříme o lokální úrovni demokratického procesu z pohledu obecního zřízení a jeho funkce, bude předmětem zájmu především demokracie nepřímá, tedy zastupitelská.³

3.1 Základní pojmy a jejich vymezení

3.1.1 Obec

Zákon č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, mezi které patří každá fyzická osoba, která je občanem České republiky, a která má v obci trvalé bydliště a tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Vedle toho, že pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem vyjádřený v právních předpisech.⁴ Je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek, který musí využívat účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti.

---

³ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 9-17.

⁴ § 1-2, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Vedle toho, že každá obec má i svůj název, může po přidělení poslaneckou sněmovnou užívat i vlastní znak a prapor.

K plnění svých úkolů je oprávněna zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce. Obec hospodáří podle svého schváleného rozpočtu obce na příslušný kalendářní rok.

3.1.2 Samostatná působnost

Obec je samosprávným územním celkem, tudíž samosprávu vykonává v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami obce. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem. Pravomoc ve věcech samostatné působnosti připadá zastupitelstvu obce. Na místě je tedy otázka, jak poznat, zda jde o přenesenou nebo samostatnou působnost? Určitým vodítkem je, o jakou záležitost se jedná. Pokud to ani z toho není zřejmé, nabízí se postup podle příslušného zákona.⁵ Podle něj musí každý zvláštní zákon, který upravuje působnost obcí říct, zda jde o přenesenou nebo samostatnou působnost. Pokud tak neučiní, platí, že jde vždy o samostatnou působnost. Do samostatné působnosti obce patří všechny záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce. Výjimkou je, pokud by šlo o věci zákonem svěřené krajům nebo pokud by šlo o přenesenou působnost. Obcím může konkrétní věci svěřit také některý další zákon. Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí:

- při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

V praxi to znamená, že samostatnou působnost obce by neměly ovlivnit interní pokyny obce apod.

---

⁵ § 8 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Do samostatné působnosti obce patří zejména:⁶

- právo vlastnit majetek, nabývat jej a nakládat s ním,
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- zakládání, zřizování a rušení právnických osob a organizačních složek, jakož i rozhodování o účasti obce v již založených právnických osobách,
- podnikatelská činnost obce,
- volba starosty a dalších členů obecní rady, výborů obecního zastupitelstva, komisí obecní rady a zřizování zvláštních orgánů obce, jakož i rozdělování pravomocí mezi obecním zastupitelstvem, obecní radou a starostou,
- vyhlášení místního referenda a uvádění jeho výsledků v život,
- udělování čestného občanství obce a cen obce,
- rozhodování o názvech částí obce, ulic a dalších veřejných prostranství a číslování domů,
- uzavírání dohod o změně hranic obce a o slučování s jinými obcemi,
- rozhodování o spolupráci s jinými obcemi a o způsobech této spolupráce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- pořizování a schvalování územně plánovací dokumentace pro území obce a schvalování a uskutečňování programu rozvoje obce,
- stanovení druhů místních daní a jejich sazeb, jakož i správa místních daní podle zvláštního zákona,
- místní záležitosti veřejného pořádku a jeho ochrana, jakož i zřizování obecní policie, s výjimkou rozhodování o přestupcích,
- záležitosti svěřené obci v oblasti životního prostředí, požární ochrany, zdravotnictví, školství, kultury a sociální péče v rozsahu stanoveném zvláštními zákony,
- zabezpečování čistoty obce, odvádění a čištění odpadních vod, správa veřejné zeleně a veřejného osvětlení, správa místních komunikací,
- správa obecního hřbitova, jakož i kulturních, sportovních a dalších zařízení, jsou-li ve vlastnictví obce a vydávání provozních řádů těchto zařízení,

---

⁶ §§ 84, 85 a § 102 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

- ukládání sankcí za správní delikty podle zákona o obcích,
- další záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

3.1.3 Přenesená působnost

V přenesené působnosti obce vykonávají státní správu, která byla jejím orgánům svěřena státem. Znamená to, že obce vykonávají tuto činnost jménem státu a plní jeho úkoly. Přenesenou působnost většinou vykonává obecní úřad (a jeho odbory jako je stavební úřad nebo matrika). Pro výkon přenesené působnosti získávají obce příspěvky ze státního rozpočtu. V přenesené působnosti obce vydávají nařízení obce k provedení zákonů a vedle toho vykonávají veškerou jinou veřejnou správu, která je jim státem svěřena. Řídí se přitom zákony a dalšími předpisy České republiky, ale také usneseními vlády a směrnicemi ministerstev.⁷ V rámci přenesené působnosti musí obce respektovat též opatření kontrolních orgánů.

Podle rozsahu státní správy, kterou vykonávají, a rozsahu působnosti, kterou mají, se obce dělí na:

- obce (obce I. stupně)
- obce s pověřeným osobním úřadem (obce II. stupně)
- obce s rozšířenou působností (obce III. stupně, bývají to větší města s velkým správním obvodem)

3.1.4 Orgány obce

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce tvoří členové zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu se zákonem. Zastupitelstvo obce může mít minimálně 5 a maximálně 55 členů s ohledem na počet obyvatel k 1. lednu, v němž se konají volby do zastupitelstev obcí a podle velikosti územního obvodu.⁸

⁷ Tyto směrnice a usnesení však nemohou ukládat obcím povinnosti, pokud nejsou zároveň takové povinnosti stanoveny zákonem.

⁸ § 68 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Počet volených členů zastupitelstva obce je v obcích

- do 500 obyvatel 5 až 15 členů
- nad 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů
- nad 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů
- nad 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů
- nad 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů
- nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, které patří k samostatné působnosti obce.⁹ Schází se dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Usnášení se je schopné v případě přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů v době konání schůze veřejného zasedání zastupitelstva obce. K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě je tedy třeba nadpoloviční většiny všech jeho členů. Zastupitelstvo obce si jako poradní orgán volí výbory, a to vždy finanční a kontrolní výbor, ostatní dle potřeb obce.

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a zodpovídá se zastupitelstvu obce. Schází se dle potřeby a je schopna usnášet se, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. K platnému usnesení je tedy třeba nadpoloviční většiny všech jejích členů. Zasedání rady obce je na rozdíl od zasedání zastupitelstva obce vždy neveřejné.

V přenesené působnosti rozhoduje rada obce jen v případech, stanoví-li tak zákon. Radu obce vždy tvoří starosta, místostarostové a další členové z řad členů zastupitelstva obce. Rada obce má vždy lichý počet členů, který se pohybuje mezi 5 až 11 členy s tím, že rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. V obcích, kde není rada obce zvolena, připadají její pravomoci starostovi obce. Rada obce si může jako své poradní orgány zvolit dle potřeb obce komise.¹⁰

---

⁹ §84 a § 85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ §99-102a, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Starosta

Starosta zastupuje obec navenek a je zastupován místostarostou, kdy oba musí být občany České republiky. Starosta stejně jako místostarosta jsou voleni zastupitelstvem obce ze svých řad a jsou také zastupitelstvu obce zodpovědní. Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, podepisuje společně s místostarostou zápisy z jejich jednání a rovněž právní předpisy obce. Starosta má pravomoc pozastavit výkon usnesení rady, pokud se domnívá, že je nesprávné.¹¹

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem obecního úřadu (pokud je jeho funkce zřízena) a zaměstnanci obce. Rada obce může pro jednotlivé oblasti činností obecního úřadu zřídit odbory a oddělení.

V oblasti samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce, popřípadě rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti obce vykonává státní správu s výjimkou věcí, které jsou vyhrazeny zastupitelstvu obce, radě obce, zvláštním orgánům obce nebo komisím. Zřizuje a spravuje úřední desku obecního úřadu, vč. elektronické úřední desky.¹² Dle zvláštního zákona také rozhoduje o poskytování informací žadatelům.¹³

---

¹¹ §103-108, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹² §109-111, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹³ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

3.2 Vývoj samosprávy v českých zemích

3.2.1 Počátky formování obecní samosprávy

Počátky formování obecní samosprávy na našem území lze rozdělit na dvě stěžejní období. První období je do roku 1620, kdy z hlediska historického můžeme charakterizovat Velkou Moravu jako raně centralizovanou monarchii. Potřeba vést, řídit a vykonávat správu i v těch nejjednodušších formách, je spojena se vznikem prvních osad, hradišť a útvarů, kde se seskupovalo společenství lidí, kteří zde žili. Stát velkomoravský byl prvním útvarem na našem území, který měl prokazatelné znaky státu a do tohoto období lze zahrnout i počátky veřejné správy.

Pro toto období, stejně jako v raně feudálním období Českého státu, je typický ústřední orgán panovník, který stojí v čele a místní správu měli ve svých rukách hradská správa a kasteláni jednotlivých hradů, avšak jejich postavení bylo závislé na panovníkovi.¹⁴

Výraznými společenskými a hospodářskými změnami prochází Český stát ve 13. století, což ovlivnilo i další strukturování ústřední i místní správy. Hradský systém stále přetrval a hlavním úředníkem se stal tzv. purkrabí, který měl pravomoci v oblastech správy a soudnictví. Vzniká i pravomoc trestně – policejní, kterou vykonávali tzv. popravci. Ve 13. století se na českém území setkáváme i se vznikem prvních měst, která vznikala z popudu feudálů za souhlasu panovníka a řídit je tzv. rychtář.

Prvek samosprávy ve městech se projevil již v počátcích městského soudnictví, když panovník zaručoval měšťanům vyřizování všech provinění (zprvu s výjimkou hrdelních zločinů) vlastními silami. Z řad měšťanů byl sestaven (a panovníkem potvrzen) tzv. sbor přísězných, kteří měli úlohu úředních svědků při nesporném řízení, zvláště při majetkových převodech. Později se úloha tohoto orgánu neomezovala jen na soudní úlohy, ale vztahovala se i na řízení vnitřních záležitostí města, což se stalo předpokladem pro pozdější zformování a činnosti městských rad.¹⁵

V období 15. a 16. století byl český stát nestabilní, což mělo negativní následky i na dalším vývoji měst. Úředníky místní správy byli krajští hejtmani. Vystupovali jako stavovští úředníci – volily je krajské sjezdy. V této době ztrácí svůj dosavadní vliv královská města, avšak města poddanská svůj počet v českých zemích neustále zvyšovala.

---

¹⁴ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 11 -12.

¹⁵ JANÁK, J. HLEDÍKOVÁ Z., DOBEŠ J.: *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*, 2. doplněné vydání, Praha: Lidové noviny, 2005; ISBN 978-80-7106-906-5, s. 207.

Rychtář stále zůstával v řízení měst, ale jeho pravomoci se pomalu přesouvaly do rukou městské rady. Společný postup stavů zapříčinil vzájemné nepřátelství mezi šlechtou a městy. 11. března 1500 došlo k popření politického práva měst, kdy bylo přijato Vladislavské zemské zřízení. Problém nastal po zvolení Ferdinanda I. za českého krále. Tento panovník prosazoval obnovení centralizované vlády, což neblaze zapůsobilo na autonomii měst. K částečnému obnovení samosprávy došlo až na konci 16. století.¹⁶

Druhé období formování obecní samosprávy na našem území se datuje od roku 1620, až do poloviny 19. století. Od roku 1620 do roku 1637 vládl našemu území Ferdinand II. Po 9. listopadu 1620, kdy bylo poraženo české stavovské povstání, se Praha vzdala bez boje habsburským vojenským oddílům, následovala ji také další města, která dosud vzdorovala. Cílem Habsburků bylo zajistit dominantní vliv panovnické moci na obsah celkového dění ve městech. Jediným samosprávným orgánem v řízení měst zůstala městská rada. Rada byla odpovědná především za hospodářskou a finanční správu města.¹⁷ Součástí rady byl i královský rychtář a v jeho přítomnosti byla rada vždy ochromena ve všech jednáních, jelikož přijímaná opatření musela být především ve prospěch panovníka a neodpovídala tak potřebám rozvoje města.¹⁸

Za vlády dalších panovníků Marie Terezie a Josefa II. v letech 1740 – 1790 přestával být dosavadní systém efektivní, proto se začaly realizovat zásahy do místní správy. Mezi priority v letech vlády Marie Terezie patřilo zajistit státní dohled nad městy, přivést do řízení měst profesionály, zvýšit autonomii poddanských měst a redukce městského soudnictví, čemuž přispělo vydání tereziánského trestního zákoníku.

Dalším ze zásahů je tzv. Josefínská reforma městské správy. Cílem této reformy bylo provedení nové kategorizace měst, zřízení nových řídicích orgánů měst, omezení pravomocí městského soudnictví a nové dělení měst. Už to nebyla jen města královská či poddanská, ale města se rozčlenila do tří kategorií podle velikosti, lidnatosti a hospodářského potenciálu.

---

¹⁶ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 22.

¹⁷ JANÁK, J. HLEDÍKOVÁ Z., DOBEŠ J.: *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*, 2. doplněné vydání, Praha: Lidové noviny, 2005; ISBN 978-80-7106-906-5, s. 220.

¹⁸ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 38.

Jejich správní orgány byly současně zapojeny do jednotné soustavy byrokratických úřadů, které byly řízeny z hlavního města Vídně. Města řídil profesionalizovaný aparát v čele s purkmistrem, městskou radu volili měšťané. Po smrti císaře Josefa II. v roce 1790 až do revolučního roku 1848 se nestaly v oblasti místní samosprávy žádné zásadní změny.¹⁹

3.2.2 Období Rakouska – Uherska

Rakousko – Uherské období se datuje mezi léta 1848 až 1918. Oficiální název monarchie Rakousko – Uhersko se datuje do roku 1868. Tomuto datu předcházela dualistická monarchie Rakouského císařství, kde vedle sebe žily dva národní živly, v Rakousku Němci a v Uhersku Maďaři, které se mohly podporovat bez vzájemné animozity, tedy nenávisť. Po Uherském tzv. vyrovnání v roce 1867, byla říše rozdělena na Království a země na říšské radě zastoupené (neoficiálně Předlitavsko) a Země koruny Svatoštěpánské (neoficiálně Zalitavsko). Poté (a částečně i před tím) se vlastně jednalo o dva celky (státy). Místní správu si každý upravoval zcela samostatně.

V roce 1848 došlo k zániku vrchnostenské správy a jejímu nahrazení správou státní, což znamenalo změnu v postavení občanů, kteří přestali být poddanými, což bylo zakotveno v první, tzv. Pillersdorfově ústavě. Na základě další tzv. Stadionovy ústavy došlo k uskutečňování přeměn územní samosprávy.

První obecní zřízení bylo vydáno 20. března 1849 (zákon č. 170/1849 ř.z.)²⁰, jehož autorem byl hrabě František Stadion, který zastával funkci ministerstva vnitra. Principem bylo pochopení svobodné obce jako základ svobodného státu.²¹

Obce se členily na místní, okresní a krajské.²² Staly se základními jednotkami územně správního členění státu. Zcela nově se objevil pojem statutární město.

Až v roce 1862 na základě rámcového říšského zákona o obecním zřízení č. 18/1862 ř. z., na který v příštích letech navázala obecní zřízení, české, moravské a slezské. Byla jím rozdělena působnost obcí na samostatnou a přenesenou. Obec byla i nadále chápána jako jeden z nutných a přirozených základů státu.

---

¹⁹ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 38.

²⁰ Zákon č. 170/1849 ř.z., prozatímní zákon obecní (20. března 1849).

²¹ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 61.

²² MALÝ, K. A KOL. *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*, 2. upravené vydání, Praha: LINDE, 1999; ISBN 80-7201-167-7.

Vydání rámcového říšského zákona a následné vydání prováděcích zákonů pro jednotlivé země můžeme chápat jako počátek formování definitivní podoby územní samosprávy.

Nové obecní zřízení:

- Znaloby dvojí působnost obce – samostatnou a přenesenou.
- Umožňovalo slučování dvou a více obcí (a naopak rozdělení obcí, které byly spojeny dle zákona ze 17. března 1849).
- Stanovilo, že každý občan monarchie musel být příslušný do některé obce.
- Záležitosti obce spravovaly orgány obecní samosprávy, kterými byly obecní výbor a představenstvo v čele se starostou.
- Představenstvo se skládalo ze starosty a nejméně dvou obecních radních.
- Členy obecního výboru volili oprávnění voliči.
- Počet voličů byl směrodatný pro stanovení počtu členů orgánů zastupitelstva obecní samosprávy.
- Délka volebního období obecního výboru a představenstva byla tři roky, avšak členové orgánů obecní samosprávy zůstávali ve funkci tak dlouho, dokud nebyly zřízeny orgány nové.
- Zvláštní skupinu obcí tvořila statutární města, která se nemusela řídit obecním zřízením.

3.2.3 Období samostatné Československé republiky

Uvedené období mapuje léta mezi roky 1918 až 1938. Po vzniku Československé republiky v roce 1918 byla přijata tzv. Receptní norma²³, první zákon nově vzniklé republiky. Tímto zákonem byly ponechány v platnosti stávající právní předpisy rakouské na území českých zemí a tím byla zachována kontinuita s právním řádem a veřejnou správou Rakousko – Uherska. V organizaci politické správy nedošlo k žádným podstatným změnám, kromě změn názvu úřadů. S přijetím Ústavy z roku 1920 byl přijat i zákon, kterým se měla realizovat reforma státní správy (zákon č. 126/1920 Sb., o zřízení župních a okresních úřadů v Republice Československé) a podle kterého se základní správní jednotkou měly stát župy. V účinnost vstoupil tento tzv. župní zákon pouze na Slovensku.

---

²³ Zákon č. 11/1918 Sb., receptní zákon, ve znění pozdějších navazujících předpisů

V českých zemích zákon nebyl nikdy realizován a župy byly následným zákonem č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy, kterým byla definitivně politická správa a samospráva upravena, zrušeny.²⁴

Základem pro nové administrativní členění republiky se staly země (Česká, Moravskoslezská, Slovenská a Podkarpatoruská). Zemi spravoval zemský úřad v čele se zemským prezidentem (jmenovaným prezidentem republiky a podřízený ministerstvu vnitra) a zemské zastupitelstvo. Okresy, v jejichž čele stanul okresní hejtman, se staly nižšími správními jednotkami.

Ústředními orgány byla ministerstva v čele s ministry, kteří museli být členy vlády. Největší oslabení samospráva zaznamenala v letech 1938 až 1939, kdy se stala silně závislou na státní moci.²⁵

3.2.4 Období protektorátu Čechy a Morava

Protektorát Čechy a Morava (německy *Protektorat Böhmen und Mähren*) byl zřízen na popud Adolfa Hitlera dne 16. března 1939. Jednalo se o území okupované od března 1939 nacistickým Německem do jeho kapitulace v květnu 1945. Na počátku okupace byla výkonná moc svěřena veliteli říšské armády. Vojenská správa zasahovala do výkonu protektorátní administrativy. Na podzim roku 1939 byla působnost zemských zastupitelstev převedena na zemského prezidenta a následně v květnu došlo k jejich rozpuštění. Vedoucí představitelé státu v čele s prezidentem se stali loutkami úřadujícího říšského protektora. Politické strany byly zrušeny. Rovněž tak česká armáda.

Byly zrušeny také všechny konzuláty a zastupitelské úřady v zahraničí s výjimkou vyslance v Berlíně – Říše převzala veškeré mezinárodní záležitosti. Na místa českých starostů byli jmenováni čeští a němečtí komisaři s ohledem na to, zda se jednalo o obce čistě české nebo s německou menšinou. Docházelo k rozpouštění samosprávných orgánů. Z úřadů byli propouštěni čeští zaměstnanci a v úředním styku bylo nařízeno používání německého jazyka.²⁶

---

²⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005*, 1. díl, Praha: ČSÚ., 2006; ISBN 80-250-1310-3, s. 12-13.

²⁵ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 99.

²⁶ ČECHÁK, V. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice (1945-2004)*, Praha: VŠFS, o.p.s., 2004; ISBN 80-86754-22-7, s. 8.

Správní činnost v období protektorátu byla provázena likvidací obvyklých zásad legality. Na konci války byla obecní samospráva zcela zničena.

3.2.5 Poválečné a socialistické období

Politické změny po skončení druhé světové války se výrazně odráží i v oblasti místní samosprávy. Na osvobozeném území vznikají místní, okresní a zemské výbory s tím, že hlavní město Praha působilo jako Ústřední národní výbor a obvodní rada. Národní výbory se staly prakticky jedinými místními orgány státní moci a správy, na které přechází pravomoc a úkoly obecních samospráv.

K nejvýznamnějším dalším oblastem práce národních výborů v prvních poválečných letech patřilo i zemědělství, které bylo v té době spojeno s prováděním pozemkové reformy.

V květnu 1946 proběhly v Československé republice volby do Ústavodárného národního shromáždění. V Čechách a na Moravě získala jasnou převahu Komunistická strana, na Slovensku obsadila druhé místo. Komunistická strana se tak stala v celostátním měřítku bezpečně nejsilnější stranou. Výsledky těchto voleb v podstatě předznamenaly další politický vývoj v zemi, který vyvrcholil komunistickým převratem v únoru 1948. Přijetím nové ústavy v květnu 1948 byl prakticky zlikvidován systém demokracie.²⁷ Nová ústava, ale odporovala principům územní samosprávy, jelikož nepočítala s její existencí. Neobsahovala pojmy vyšší územní celek nebo obec. Propagační slogan, že národní výbory jsou lidem kontrolovatelné a odpovědné, nebyl pravdivý. K 1. lednu 1949 byly země zrušeny a vzniklo 19 krajů, které se členily na 270 okresů. Krajské národní výbory se staly podřízenými vládě.

V 50. a 60. letech docházelo k častým a složitým změnám v organizační struktuře správy a postupnému sdružování obcí a slučování národních výborů a zakotvení vedoucí úlohy Komunistické strany Československa ve společnosti v ústavě. V 70. a 80. letech minulého století je realizován koncept tzv. střediskových obcí, ve kterých byly soustředěny služby, zdravotnická a kulturní zařízení apod. Místní národní výbory ve střediskových obcích plnily funkci výboru s rozšířenou kompetencí. Ostatní národní výbory působily pouze v jedné obci nebo pro několik obcí. Vznik střediskových obcí zapříčinil změny v místní infrastrukturní síti a také ve vysídlování malých obcí.

---

²⁷ SCHELLE, K. *Vývoj veřejné správy v letech 1848 – 1990*, 2. vydání, Praha: EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 2005; ISBN 80-86861-66-X, s. 375.

3.2.6 Období reformem po roce 1989 do současnosti

Po svržení komunistického režimu v listopadu 1989 bylo nutno přistoupit k celkové reformě veřejné správy. Začaly se utvářet první podmínky pro reformu veřejné správy. Systém národních výborů se jevil jako neudržitelný, proto nově vzniklá vláda rozhodla, že reforma veřejné správy nebude vycházet ze soustavy národních výborů, ale bude návratem k předválečným principům – k tradičnímu správnímu systému, jaký byl znám do konce první Československé republiky.

Hlavním znakem reformy veřejné správy se stala její decentralizace - obnova územní samosprávy a její oddělení od státní správy a moci, demokratizace institucí státní správy a samosprávy.

Zásadním krokem bylo schválení ústavního zákona č. 294/1990 Sb.²⁸, kterým byla změněna část Ústavy upravující místní správu – základem místní správy se stala obec. V návaznosti na změnu ústavy byl vydán zákon č. 367/1990 Sb. o obcích (obecní zřízení), kterým byly zrušeny národní výbory na všech stupních, obnova obecního zřízení a svobodné komunální volby. Obnovená místní samospráva vykonávala jak přenesenou, tak samostatnou působnost. Základním územním společenstvím občanů se stala obec, která jako právnická osoba začala vystupovat v právních vztazích svým jménem a nést odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Dopady těchto ústavních novel a nových zákonů bylo zrušení deformované úrovně regionální samosprávy, protože neodpovídala hierarchii systému sídel a dezintegrace obcí jako reakce na násilné slučování v osmdesátých letech.

Hlavní centrální vládní systém se skládal ze dvou úrovní vlád – vlády federální a vlády obou republik. Územní samospráva fungovala na základním a obecním stupni. Jako mezistupeň mezi obcemi a státem fungovaly okresní úřady, které pracovaly jako orgány státní správy se všeobecnou působností.²⁹

První demokratické volby do zastupitelstev obcí po pádu komunismu se konaly ve dnech 23. a 24. listopadu 1990 s vysokou volební účastí (73,54%). Vyjma nezávislých kandidátů a jejich sdružení se voleb zúčastnilo 53 dalších subjektů a politických stran.

---

²⁸ Zákon č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů (ze dne 18. července 1990).

²⁹ SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5, s. 229.

Nejvíce hlasů získalo Občanské fórum – OF (35,57%) a nejlepšího výsledku mezi politickými stranami dosáhla překvapivě KSČM (17,24%).³⁰

Významnou změnou pro naši zemi a zároveň i veřejnou správu a samosprávu byl mezník 1. ledna 1993, kdy došlo k rozdělení Československa a vzniku samostatné České republiky. Již před samotným rozdělením Československé federativní republiky bylo obecní řízení v obou státech odlišné se samotným zakotvením v právních předpisech. Nová Česká republika ponechala obecní zřízení z roku 1990 až do konce roku 1997, kdy byl přijat nový ústavní zákon, který umožnil zřídit 14 vyšších územních samosprávných celků. Hlavními principy této reformy byly regionalizace a decentralizace státní moci, naplňování principu subsidiarity, narůstající regionální disproporce v ČR a především pak potřeba komplexní regionální politiky (stát-region-obec). V listopadu 1999 po náročných jednáních v Poslanecké sněmovně a Senátu ČR byly přijaty následující zákony: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a zákon č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech. Každý územní samosprávný celek má Ústavou ČR garantováno právo na samosprávu. V samosprávné působnosti platí princip minimalizace zásahů státu do činnosti územní samosprávy, podle kterého lze do samosprávné činnosti obcí zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Předpokladem řádného fungování územní samosprávy je jistá míra ekonomické autonomie, která je dána možnostmi obcí vlastnit majetek, spravovat jej a dále s ním co nejlépe hospodařit.

Po roce 2000 došlo k ukončení I. fáze reformy veřejné správy v České republice a přijetí výše uvedených stěžejních zákonů, které přímo ovlivnily další vývoj samosprávy a bylo tak plynule navázáno na II. etapu reformy veřejné správy. Na základě voleb do zastupitelstev krajů, které se konaly 12. listopadu 2000, začaly 1. ledna 2001 vykonávat svoji činnost kraje a začalo platit i nové uspořádání České republiky do krajů. Byl zvolen jednotný model veřejné správy, což znamená, že krajský úřad působí v rámci krajské samosprávy a obdobně jako je tomu na úrovni obcí, vykonává úkoly samosprávy a současně i přenesenou působnost v oblasti státní správy.

---

³⁰ ČECHÁK, V. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice (1945-2004)*, Praha: VŠFS, o.p.s., 2004; ISBN 80-86754-22-7, s. 111.

Dochází k ukončování činnosti okresních úřadů, které byly k 31. prosinci 2002 zrušeny.³¹ Samotné členění republiky do okresů ovšem nezaniká a využívá se především jako statistická jednotka. Do 31. prosince 2007 byly okresy jednotkou NUTS 4, od 1. ledna 2008 byla v rámci Evropské unie tato úroveň převedena do soustavy LAU. Okresy jsou tedy jednotkou úrovně LAU 1.

Na obecní úrovni od 1. ledna 2003 vznikly nové kategorie obcí, které mají dané kompetence pouze v oblasti přenesené působnosti, a které se odlišují co do rozsahu přeneseného výkonu státní správy (obce se základním rozsahem přenesené působnosti, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností). Významnou platformou spolupráce měst a obcí se staly mikroregiony. Mikroregiony vznikají účelově a to pro dosažení cíle, který je společný všem zakládajícím subjektům, jsou výrazem dobrovolné aktivizace obcí.

Do členění a kompetencí samosprávy u nás v období 2000 až po současnost také významně zasáhl vstup České republiky do Evropské unie. Jednou z podmínek přijetí bylo postupné přizpůsobování výkonu veřejné správy podmínkám, které v této oblasti již existují v členských zemích EU a dodržování principů Evropské charty místní samosprávy. S tímto souvisela potřeba vytvořit systém regionální politiky i ve vazbě na proces přípravy a čerpání ze strukturálních fondů Evropské unie, na základě kterých vzniká sedm regionů soudržnosti NUTS 2 v České republice.

---

³¹ Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

3.3 Komunální volební systém

Jednou z nejdůležitějších součástí demokratického politického procesu jsou svobodné volby do zastupitelstev obcí v České republice, které se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení, funkční období zastupitelstev obcí je čtyřleté.

Občan – volič se v těchto volbách stává důležitým politickým aktérem. Volbou rozumíme vnitřní, svobodné a dobrovolné rozhodnutí, vědomé projevení vůle. Právo volit do zastupitelstva obce má občan obce, tj. státní občan ČR, který je v obci přihlášen k trvalému pobytu. Druhou podmínkou uplatnění volebního práva je dosažení osmnácti let věku.

Překážkou výkonu volebního práva může být zákonem stanovené omezení osobní svobody, zbavení způsobilosti k právním úkonům, nebo výkon vojenské služby, vyžaduje – li to plnění povinností z této služby vyplývajících, případně služba vojáka z povolání v zahraničí. S pasivním volebním právem úzce souvisí i slučitelnost funkcí, neboť funkce člena zastupitelstva není slučitelná s funkcí vykonávanou zaměstnancem obce či města zařazeným do obecního nebo městského úřadu, pokud vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti příslušné obce či města, nebo jde – li o zaměstnance jmenovaného starostou či primátorem. Funkce člena zastupitelstva obce je po dobu jejího výkonu neslučitelná s výkonem státní služby podle služebního zákona.

Volby do zastupitelstev obcí se konaly v České republice celkem šestkrát, a to v roce 1990, 1994, 1998, 2002, 2006 a 2010. Tato nejnižší rovina politického systému nabízí aktivní účast v politickém procesu nejen parlamentním stranám, ale i lokálním subjektům, nezávislým kandidátním listinám a nezávislým kandidátům. Vedle toho umožňují propojení všech těchto aktérů do nejrůznějších koalic, z nichž některé jsou na úrovni parlamentní nepředstavitelné a zejména ve větších obcích vznikají lokální stranické systémy.³²

Pro volby do zastupitelstev obcí se využívá poměrný volební systém, který je kombinací proporcčního volebního systému a většinového volebního systému.

---

³² ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 52-53.

3.3.1 Volební obvod

Obec tvoří jeden volební obvod, avšak v pravomoci zastupitelstva je i vytvoření více volebních obvodů, a to tak, aby se v obcích do 10 000 obyvatel v každém volebním obvodu volilo nejméně pět zastupitelů, v obcích do 50 000 obyvatel nejméně sedm zastupitelů a v obcích nad 50 000 obyvatel nejméně devět členů zastupitelstva obce. Platí zde pravidlo, že čím menší je velikost volebního obvodu, tím vyšší je míra disproporcionality volebního systému.³³

3.3.2 Forma kandidatury

V případě komunálního volebního systému se jedná o otevřené kandidátní listiny. Volič má možnost hlasovat pro konkrétní kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin. Otevřené a neblokované kandidátní listiny podporují vnitrostranickou konkurenci, omezují vliv stranických lídrů na konečný výběr kandidátů a tím umožňují vznik přímého a užšího vztahu mezi voliči a kandidáty a v neposlední řadě posilují transparentnost a demokratickou participaci.

Volebními stranami, jež podávají kandidátní listiny, mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran či politických hnutí a nezávislých kandidátů. Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce.

Nezávislí kandidáti a sdružení nezávislých kandidátů musí ke kandidátní listině připojit petici podepsanou voliči podporujícími jejich kandidaturu. Minimální nutný počet podpisů pro kandidaturu nezávislého kandidáta je zákonem stanoven na 0,5% - 5 % dle počtu obyvatel obce a pro sdružení nezávislých kandidátů na 7 % obyvatel obce.

Obecně platí, že volební strana nemá na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce, avšak pokud jsou v obci vytvořeny volební obvody, platí výjimka z počtu kandidátů.³⁴

---

³³ § 27 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ §22 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů

3.3.3 Struktura hlasu

Volič má k dispozici vícenásobný hlas, takže může volit tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Navíc se nemusí omezovat na jedinou kandidátní listinu, může hlasovat napříč volebními stranami. Kandidáty, pro které hlasuje, označí křížkem v rámečku před jménem, a to v kterémkoliv ze sloupců, v nichž jsou uvedeni kandidáti jednotlivých volebních stran. Volič však také může na hlasovacím lístku označit jednu volební stranu křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany. V takovém případě, pokud neoznačuje žádné další kandidáty, dává volební straně tolik hlasů, kolik kandidátů je v daném sloupci uvedeno (až do celkového počtu volených zastupitelů). Oba postupy lze rovněž kombinovat.

Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné. Po úpravě hlasovacího lístku jej volič vloží do úřední obálky, kterou obdržel od okrskové volební komise. Po vynětí hlasovacích lístků z úředních obálek okrsková volební komise sečte hlasy pro jednotlivé volební strany a pro jednotlivé kandidáty. Počet hlasů odevzdaných pro volební stranu je dán součtem všech hlasů, které obdrželi její kandidáti.³⁵

Okrsková volební komise po posouzení hlasovacího lístku započte platný hlas pro každého kandidáta takto:

- Jsou – li označeni pouze jednotliví kandidáti kterékoliv volební strany, obdrží hlas každý označený kandidát.
- Je – li označena pouze volební strana, obdrží hlas každý kandidát této volební strany, nejvýše však tolik kandidátů v pořadí dle hlasovacího lístku, kolik činí počet volených členů zastupitelstva.
- Je – li označena volební strana a zároveň jednotliví kandidáti ostatních volebních stran, obdrží nejdříve hlas každý jednotlivě označený kandidát ostatních volebních stran a poté v pořadí dle hlasovacího lístku tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu volených členů zastupitelstva a počtu jednotlivě označených kandidátů.

---

³⁵ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 56.

3.3.4 Volební klauzule

Vedle pojmu volební klauzule lze použít i pojmu uzavírací klauzule. Ve volbách do zastupitelstev obcí v ČR platí, stejně jako v dalších volbách založených na principu poměrného zastoupení, uzavírací klauzule ve výši 5%. V případě obecních voleb se však klauzule ještě upravuje, a to s přihlédnutím k počtu kandidátů na kandidátní listině a k podobě lokálního stranického systému.³⁶

Výpočet pro minimální počet platných hlasů se tedy řídí vzorcem:

$$0,05 * \frac{CPPH * PKVS}{PCVZ}$$

CPPH ..... Celkový počet platných hlasů

PKVS ..... Počet kandidátů volební strany

PCVZ ..... Počet členů volených do zastupitelstva obce

3.3.5 Volební formule

Ve volbách do zastupitelstev obcí se v ČR používá d'Hondtova volební formule. Český statistický úřad dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině. Podíly vypočítané uvedeným způsobem se seřadí podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je – li tento stejný, rozhodne los.

Mandáty konkrétním kandidátům se přidělují tak, že se vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Má – li některý z kandidátů nejméně o 10% více hlasů, než je takto stanovený průměr vyjádřený celým číslem bez zaokrouhlení, postupuje v kandidátní listině na první místo. Je – li takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány.

³⁶ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 57.

V případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.³⁷

Tabulka 1: Příklad obsazování mandátů (kandidují 3 strany, obsazuje se 7 mandátů)

Dělitel	Zisk strany A	Zisk strany B	Zisk strany C
1	2940 (1)	1600 (2)	1460 (4)
2	1470 (3)	800 (6)	730
3	980 (5)	533	487
4	735 (7)	400	365
Počet mandátů	4	2	1

Zdroj: vlastní zpracování

³⁷ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 58.

3.4 Politické strany

Politické strany jsou komunitami založenými pro dosažení cílů lidí se stejnými zájmy a názory, které se snaží prosadit pomocí politické činnosti. Současně jsou politické strany hlavním prostředkem participace občanů na demokratickém procesu. V politickém zápase, a zejména ve volbách, se strany snaží získat co největší podíl na státní moci a ve veřejné správě, hájí zájmy svých stoupenců. Proto politické strany představují důležitý nástroj integrace společnosti a ve svém souhrnu odrážejí politickou vůli lidu.

Z hlediska organizační stability jsou mezi jednotlivými typy volebních stran rozdíly. Zatímco politické strany a politická hnutí jsou subjekty s určitou vývojovou kontinuitou a organizační stabilitou, většina sdružení nezávislých kandidátů a dalších forem sdružení či koalic se vyznačuje proměnlivostí. Často jde o formace vzniklé ad hoc, které ani nedisponují organizačními strukturami a mechanismy, jež by zajišťovaly kontinuitu politického působení. Zde lze identifikovat jeden ze základních rozdílů mezi národním a lokálním politickým prostorem. Zatímco v politice na národní úrovni se kontinuita váže spíše na organizace a struktury než na osobnosti, v lokálním politickém prostoru tomu často bývá naopak. Zejména v obcích a menších městech se setkáváme s četnými změnami hlavních politických subjektů, aniž by se však měnily klíčové osobnosti na lokální politické scéně.³⁸

3.5 Politická participace občanů

Participace občanů na lokálním politickém procesu bývá obvykle zkoumána ve třech rovinách. První rovinu představuje účast ve volbách, tj. volební participace. Druhá rovina zahrnuje další formy politické participace občanů, jako např. členství v politických stranách, zapojení do volebních a dalších aktivit politických stran, kontakty s politickými vůdci, účast na politických diskusních fórech apod. Třetí rovina zdánlivě není přímo spojena s politickým rozhodováním, ve skutečnosti ji však nelze opominout. Jde o zapojení občanů do veřejného života v obci. Nejvděčnější a zdánlivě nejjednodušší (z hlediska dostupnosti dat) je zkoumání volební účasti občanů, která je základním ukazatelem politické participace občanů.

---

³⁸ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 65.

Vyšší účast voličů bývá dosahována u voleb do poslanecké sněmovny. Je to pochopitelné, neboť občané se identifikují především se svým státem a poslanecká sněmovna reprezentuje jeho zákonodárnou moc. Volby do poslanecké sněmovny jsou proto prvořadými volbami a účast na nich se ve srovnání s druhořadými volbami pohybuje až na dvojnásobných hodnotách. Volby do zastupitelstev obcí, co do volební účasti, patří hned za volby do poslanecké sněmovny. Účast v obecních volbách sice nedosahuje takové úrovně jako u voleb do poslanecké sněmovny, ale přece jen je výrazně vyšší než u ostatních typů voleb. Občan se identifikuje nejen se svým státem, ale i se svou obcí, která představuje jeho přirozený sociální a politický prostor.

Hlasování ve volbách představuje jeden z aspektů participace občanů na politickém procesu. K těm dalším patří zapojení občanů do činnosti politických stran a zájmových skupin, občanské iniciativy, různé formy vytváření veřejného mínění, aktivity územních samospráv apod. Nový komunikační kanál a prostor pro uplatnění občanů otvírají informační technologie. Občanská participace rovněž může nabývat protestních forem. Jedná se například o různé petice či akce občanského odporu. V některých případech může taková akce vyústit až do účasti ve volbách, například v podobě vytvoření místního sdružení nezávislých kandidátů.

Dalším důležitým projevem občanské participace na veřejném životě obce je zájem místních občanů o zasedání zastupitelstva a účast na něm. Z tohoto hlediska je situace v jednotlivých obcích značně diferencovaná.

Za nepolitickou formu participace bývají zpravidla považovány aktivity související se spolkovou a zájmovou činností. Spolkový život naplňuje především sociální funkce. Zájmová sdružení podstatně rozšiřují možnosti občanů zapojit se do veřejného života v obci. Z hlediska typů zájmových sdružení se obce navzájem příliš neliší, záleží samozřejmě na velikosti obce.³⁹

---

³⁹ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5, s. 77 - 89.

3.6 Shrnutí

Obecní samospráva v České republice, potažmo tradice v Česku, sahá do období kolem roku 1620, kdy jsou zaznamenávány první kroky formování veřejné správy. Koncept veřejné správy z doby Rakouska – Uherska je přenesen na celou dobu trvání 1. Československé republiky. Za doby 2. Československé republiky postupně docházelo k oslabování funkcí samosprávy a v době druhé světové války, v dobách protektorátu byla potlačena zcela. V dobách socialismu se veřejná správa formálně obnovila, avšak prakticky její funkce naplněny nebyly. Po listopadu 1989 a návratu československé republiky k demokratickým principům, bylo přijato několik reforem veřejné správy, které navazovaly na historickou tradici samosprávy v českých zemích. Hlavní role samosprávy opět významně posiluje v souladu s principem subsidiarity.

Pokud budeme chápat komunální politiku, respektive komunální volby jako proces, nelze jej snadno obecně popsat. Je zřejmé, že pro všechny obce v České republice platí závazná legislativa, ale účinky zákonem daných parametrů jsou v některých případech odlišné, a to zejména v závislosti na velikosti obce a počtu trvale žijících obyvatel v obci. Volební systém je tedy nastaven tak, aby vyhovoval požadavkům menších obcí, kterých je převážná většina, ale i obcím větším. V malých obcích se obyvatelé většinou velmi dobře znají a při hlasování v komunálních volbách kladou velký důraz spíše na osobnost kandidáta než – li na stranickou příslušnost. Komunální volební systém tak umožňuje jednotlivcům kandidovat jak za politickou stranu (s politickou příslušností k dané straně, popřípadě bez politické příslušnosti) nebo samostatně, a to buď jako člen sdružení nezávislých kandidátů nebo jako nezávislý kandidát samostatně. Kandidatura nezávislých je prakticky v malých obcích nezbytností, jelikož zde politické strany nemají své zastoupení, tedy místní organizace. Ve větších obcích a hlavně městech, kde mají politické strany své místní organizace, vstupují do komunální politiky společně se sdruženími nezávislých kandidátů, ovšem ubývá jednotlivých kandidátů s politickou příslušností k dané politické straně.⁴⁰

---

⁴⁰ JÜPTNER, P. *Komunální koalice a politické modely*, Politologická revue č. 2, 2004; s. 80 – 101; ISSN 1211-0353.

4. CHARAKTERISTIKA OBCE TROUBELICE

V části střední Moravy, která se historicky i etnograficky nazývá úrodnou Hanou, se v podhůří nízkého Jeseníku, na pomezí Úsovské vrchoviny v malebné krajině potoka Lukavec a pahorku Vystříbro, nachází již od 13. století obec Troubelice, která je se svými 1 912 obyvateli⁴¹ jednou z 399 obcí Olomouckého kraje, spadající administrativně pod okres Olomouc, obec s rozšířenou působností Uničov, jako obec s pověřeným úřadem (matriční úřad pro obce Troubelice, Nová Hradečná, Lipinka).

4.1 Poloha a rozloha obce

Obec Troubelice se rozkládá asi 30 kilometrů severozápadně od centra města Olomouce a 6 kilometrů severozápadně od města Uničov a lze ji označit za největší obec spadající pod obec s rozšířenou působností Uničov a geograficky poslední z obcí, kde končí podhůří nízkého Jeseníku. K samotné obci Troubelice patří další tři místní části, konkrétně jsou to: Dědinka, Lazce, Pískov.

Rozloha katastrálního území Troubelic je vč. místních částí 3 885 ha s nadmořskou výškou 252 m n. m. bez značných výškových rozdílů. Zeměpisné souřadnice obce jsou 17° 4' 52" E , 49° 49' 2" N. Celková výměra zemědělské půdy je 1 645 ha, kterou tvoří orná půda 1 471 ha, zahrady 60 ha, ovocné sady 49 ha a trvalý travní porost 65 ha. Lesní půdu tvoří 91 ha, vodní plochy 10 ha, zastavěné plochy 41 ha a ostatní plochy 98 ha.⁴² Z uvedených údajů je patrné, že obec, respektive území obce je převážně využíváno k zemědělství a obec jak historicky, tak v současnosti je obcí zemědělskou. Převážně pěstovanou plodinou je pšenice, dále ječmen, kukuřice a řepa. Své místo má v obci i rozšiřující se ovocnářství se třemi hlavními komoditami, konkrétně jablky, švestkami a malinami.

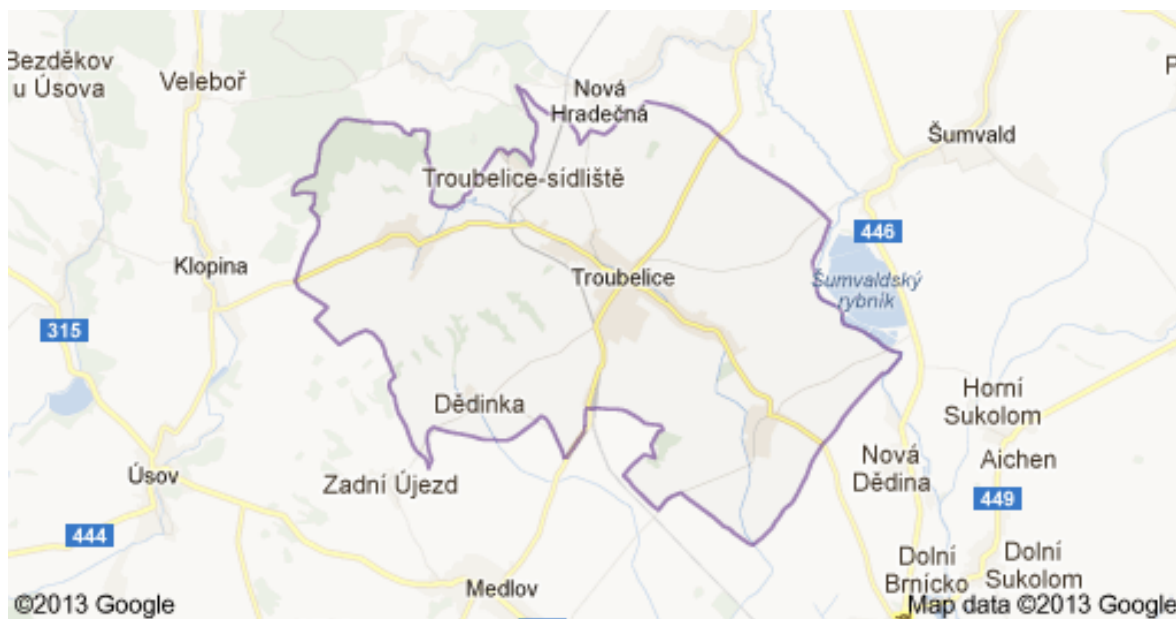
---

⁴¹ Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2012-11-06 a 2013-02-11]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz>>.

⁴² Portál regionálních informačních servisů [online]. 2012 [cit. 2012-11-06]. Centrum pro regionální rozvoj ČR Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz>>.

Obec má díky své poloze železnici a dobrému propojení silniční infrastruktury výborné spojení do městských aglomerací (Šumperk, Mohelnice, Zábřeh a na druhou stranu Uničov, Šternberk, Litovel a Olomouc). Díky nedalekému Jesenickému pohoří je i dobrou lokalitou z hlediska cestovního ruchu.

Obrázek 1: Troubelice a okolí

Zdroj: www.maps.google.cz/cz

Správní obvod Troubelice (ZÚJ kód obce 505293) patří do kategorie se statutem obce NUTS 5 (kód CZ0712505293), status okresu NUTS 4 (kód CZ0712 – Olomouc), status kraje NUTS 3 (kód CZ071 - Olomoucký kraj), status oblasti NUTS 2 (kód CZ07 - Střední Morava), obec s rozšířenou působností město Uničov.

4.2 Historie obce a místních částí

Stručná historie obce Troubelice a místních částí je zpracována jako stručný výtah nejdůležitějších bodů z historických pramenů obce.

Obec Troubelice,⁴³ která se rozkládá na Uničovsku v podhůří Jeseníků, patří k nejstarším větším osadám v oblasti, která ještě v 11. století byla pokryta rozsáhlými pralesy. S vývojem společenských řádů a hospodářských směrů se postupně měnila, až nabyla dnešního vzhledu. Její vznik můžeme klást do druhé poloviny XIII. století, do doby, kdy v českých zemích vládl feudální řád. Veškerá půda, majetek a práva patřila panovníkům a šlechtě, která propůjčovala půdu poddaným za dávky a roboty. Tehdejší společnost se dělila na třídu privilegovanou a poddanou. V zemi byly vytvářeny panské velkostatky, které vytlačovaly svobodné sedláky. Nejistými poměry byli svobodní sedláci často donuceni se svěřovat do ochrany šlechty a tím upadli do jejich závislosti. Sledujeme-li počátky dějin naší obce od XIV. století až do XVIII. století, vidíme, že naši předkové byli poddanými a zápasili o nejzákladnější lidská práva.

První písemné záznamy. Prvním historicky známým sídlištěm v nynější obci byl dvůr. Kdo ho vytvořil nebo zbudoval, zatím nevíme. Pouze jméno obce by nasvědčovalo tomu, že původní zakladatel se jmenoval Trúbel a přidáním koncovky -íc, -ice vzniklo jméno Trúbelic-Troubelice. V prvních písemných památkách je psáno latinsky „villa Trubelic“. Celkem čtyřikrát nacházíme jméno obce uvedeno v písemných památkách ze XIV. století. (1313, 1343, 1371, 1389). Poprvé se jméno uvádí v zástavním listě krále Jana Lucemburského z r. 1313, jimž zastavil Jaroslavu a Albertovi ze Šternberka města Litovel, Uničov, Úsov a vsi Medli a Troubelice za 2.300 marek. V tomto listě je již psáno ves, jistě tedy vedle dvora bylo zde i několik jiných usedlíků, kteří tvořili obec. Na dvoře sídlili původně svobodníci, ale r. 1324 za neznámých okolností byla obec i s dvorem připojena k hradu a panství Úsovu, s nímž pak prožívala své osudy až do r. 1848. Dvůr měl rozlohu 5 lánů polí. Další záznam o obci je v listině z r. 1343, kde je obec uváděna mezi obcemi patřícími k hradu Úsovu, který se mezi tím stal důležitým střediskem hospodářským i obranným.

---

⁴³ Obec Troubelice: *Kronika obce Troubelice do roku 1990*: nestránkováno; uloženo v sídle obce Troubelice.

Potřetí se vyskytuje v závěti markraběte Jana z r. 1371, kde mezi svými majetky uvádí i panství Úsov a vsi k němu náležející, mezi nimi je i ves „villa Trúbelic“ (Zemské desky I.). Čtvrtý doklad se nachází v zápise v olomouckých půhonných knihách (soudních) z r. 1389. (První kniha půhonů str. 75. Podle tohoto zápisu jakýsi Židek (kupec-kramář) měl spor o své statky v Troubelicích a spor vyhrál, protože se odpůrce k soudu nedostavil. Podal totiž přísud (žalobu) na statky na 5 hřiven. Z tohoto zápisu je zřejmé, že počet osadníků vzrůstal. Nyní se seznámíme aspoň stručně s historií hradu Úsova, který v době feudální hrál pro naše předky takovou úlohu.

Zajímavým pramenem pro dějiny obce je hradčanský misál pocházející z konce XIV. století. V seznamu desátků z r. 1453 se uvádí, že farář hradčanský dostával z panského dvora v Troubelicích desátou kopy či desátý snop a že měl právo honit pěti honci v panských lesích. Za to však byl povinen vypravit zvláštního posla /zbrojnoše/ na vlastním koni, kdykoliv se pán ubíral ke královskému dvoru. Rovněž je tu poznamenáno, že tři sedláci z obce byli povinni faráři třikrát do roka orat jednou dopoledne a farář jim měl za to dát snídani.

Podle poznámek faráře Chorcholeckého, troubeličtí sedláci své povinnosti konali špatně, neboť varuje své nástupce, aby jim nic nevěřili, že jsou to „zvygebení“ (prohnání lháři). Tato roboty byla změněna později na dodávku vajec.

Z doby Vlašimů má obec první písemný dokument, který aspoň trochu osvětluje její poměry v druhé polovině XV. století. Je to smlouva z r. 1466, uzavřená mezi Karlem z Vlašimi a obcí, kterou se pozměňuje dřevní roboty na plat. Podle smlouvy se dá soudit, že tehdy v obci bylo ještě málo usedlostí a les obklopoval obec ze všech stran. Je pravděpodobné, že důvodem tu byl malý výnos dávek z obce, který se mohl zvýšit jen přeměnou lesní půdy na půdu zemědělskou. Přeměnou dřevní roboty na plat získávali usedlíci víc času k mýcení lesů a přeměňování lesní půdy na ornou a pastviny. Z doby Vlašimů pochází asi i stará obecní pečeť se znakem vyrůstajících květů ze srdce a nápisem „Peczet dedini Trúbelicz“. Škoda, že se tato stará pečeť ztratila. Její otisky se nacházejí na všech starých písemných památkách až do druhé poloviny XIX. století. V Troubelicích se narodil MUDr. Severin Joklík, starosta města Kyjova, který se zasloužil o vyproštění města z německé nadvlády. JUDr. Alex Vojtovič, zasloužilý národní pracovník na severní Moravě; padl na Doberdolu 1915. Obec si prošla svým vývojem, přečkala války, potopu a jako jedna z mála nebyla německou.

Z archivních pramenů demografických je zřejmé, že první zápisy jsou v kronikách obce Troubelice vedeny od roku 1553, ovšem první číslování domů proběhlo až mnohem později a někdy od roku 1770 jsou jejich čísla zapisována i do farní matriky. V roce 1553 se uvádí, že Troubelice mají 71 domů a domků, z toho 24 domů bez polí. Roku 1793 se uvádí, že v obci bylo 111 domů a 770 obyvatel. Dále v roce 1839 bylo v obci 141 domů a 952 obyvatel. Roku 1900 bylo 162 domů a 1046 obyvatel (od tohoto data jsou pečlivě vedeny církevní matriky), z toho bylo 1 039 občanů české národnosti a pouze 7 občanů německé národnosti a tento počet se již dále nezvyšoval. I v roce 1910 bylo 1 069 obyvatel české národnosti a 7 národnosti německé. Dle písemných pramenů byli občané převážně katolíci. Obec byla největší sedláckou obcí v okolí, kde zemědělství bylo na prvním místě. V dalších letech v obci přibývá občanů a ani za dob válek se stav občanů nijak radikálně nemění.

Obec Dědinka⁴⁴ vznikla ve 14. století jako malý dvorec, který v počátcích patřil k manskému statečku v Troubelicích. Kolem dvorce se usadilo několik českých osadníků, a tak vznikla malá vesnice. Původní jméno osady bylo Újezdeček, někdy označován jako Přední nebo Moravský. Od začátku 18. století vlivem německých úsovských písařů se obec označovala Dědinka (Dörfel). Po 30. leté válce se obec nemohla dlouho vzpamatovat a na pustá hospodářství se stěhovali Němci z hor, takže se obec postupně poněmčovala. Až do roku 1848 patřila obec pod panství Úsov. Češi v obci nikdy nevymizeli, i když byli jen menšinou. Období okupace 1938 – 1945 bylo pro českou menšinu zlé. Teprve po osvobození 9. 5. 1945 se Češi opět mohli radovat ze svobody. V roce 1946 byli Němci odsunuti a obec byla osídlena Čechy. Od roku 1960 byla obec sloučena s obcí Troubelice.

Obec Lazce⁴⁵ vznikla koncem 13. století a první zpráva pochází z r.1343. Základem byl panský statek, kolem kterého se postupem doby vytvořila obec, která až do roku 1848 patřila pod panství úsovské, mimo období 1384 – 1557, kdy patřila pod šumvaldské panství, panské straně.

Po 30. leté válce patřila k nejhůře postiženým obcím u Uničova a teprve po roce 1848 v 2. polovině 19. století s nástupem rozvoje zemědělství se poměry v obci zlepšily po stránce hospodářské, veřejné i kulturní.

---

⁴⁴ Obec Troubelice: *Kronika obce Troubelice do roku 1990*: nestránkováno; uloženo v sídle obce Troubelice.

⁴⁵ Obec Troubelice: *Kronika obce Troubelice do roku 1990*: nestránkováno; uloženo v sídle obce Troubelice.

Obec Lazce byla v roce 1960 sloučena s obcí Troubelice. V Lazcích se narodil také bývalý ministr Kuneš Sonntag, vynikající český politik a předák agrární strany na Moravě. Vzdělání získal na gymnáziu v Uničově a školách v Sasku. Od r. 1900 se zúčastnil veřejného menšinového života na Uničovsku. Byl redaktorem „Selských listů“, pak založil svůj vlastní list „Moravský Venkov“ a „Mladou Moravu“. Roku 1912 stal se poslancem a předsedícím zemského výboru, po převratu členem Národního shromáždění a 9. října 1919 ministrem financí.

Obec Pískov⁴⁶ vznikla koncem 13. století a první písemná zpráva pochází z roku 1348. Obec ležící stranou hlavní cesty neutrpěla za 30. leté války tolik jako jiné obce. Od nejstarších dob obec patřila k panství úsovskému, až do zrušení roboty roku 1848. Od té doby s rozvojem zemědělství obec novou výstavbou získala lepší vzhled. V roce 1884 byla v obci postavena nová kaple, která je ojedinělá a je zapsána jako kulturní památka. Po skončení 2. světové války obec převzala samosprávu a tehdejší JZD samostatně hospodařilo. Od roku 1978 došlo ke sloučení s obcí Troubelice. V Pískově se narodilo několik zástupců úředníků, profesorů, kněží a učitelů. Zejména uvádíme zasloužilého kulturního pracovníka a básníka Františka Hoverku. Ten psával Besídky do „Selských listů“, kde jsou uloženy také jeho básně z kraje podbradelského. Plná vlasteneckého vzletu je báseň, věnovaná českému Uničovsku s nadpisem: 5 000.

V době centralizace veřejné správy v 60. letech 20. století získává obec Troubelice statut střediskové obce, nárůst obyvatel a domů je radikálnější, což je díky slučování obcí logické a také rozkvět obce v oblasti vybavení infrastrukturou a službami je velký. V roce 1976 se připojuje obec Nová Hradečná s 802 obyvateli, v roce 1978 obec Pískov s 237 obyvateli (obec Pískov tvoří místní část obce Troubelice do současnosti) a v roce 1980 se připojuje obec Medlov s 1 588 obyvateli. Slučováním obcí měla tak obec Troubelice 4 192 obyvatel. V prosinci 1991 se v důsledku vzniku územních samospráv od obce Troubelice oddělila obec Nová Hradečná a Medlov. K výrazným změnám došlo v obci Troubelice a jejich místních částech právě po roce 1989 a týkaly se celého spektra

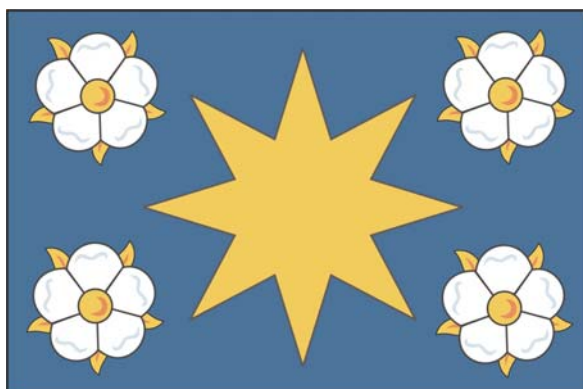
---

⁴⁶ Obec Troubelice: *Kronika obce Troubelice do roku 1990*: nestránkováno; uloženo v sídle obce Troubelice.

v rozvoji obce a života občanů. Projevily se viditelně na zlepšujícím se vzhledu obce, na rozšířených službách a spokojeném životě občanů.

Obci Troubelice byl 8. října 2003 předsedou poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky přidělen znak a prapor obce, jehož návrh zpracoval slavný heraldik Jiří Louda (vytvořil mj. i znak České republiky a znak Olomouckého kraje). V popisu znaku je uvedeno: V modrém štítu zlatá osmihrotá hvězda, z níž na stříbrných stoncích vyrůstají čtyři rovněž stříbrné pětilisté květy se zlatými semeníky a okvětními lístky. Na tento znak navazuje i prapor obce, který tvoří modrý list se žlutou osmihrotou hvězdou, provázenou v rozích čtyřmi bílými pětilistými květy se žlutými semeníky a okvětními lístky. Poměr šířky k délce je 2:3. Z odůvodnění k uvedeným symbolům je patrné, že na pečetích z 18. století měly Troubelice zobrazeno srdce, z něž vyrůstalo pět květů. Je to dosti rozšířený motiv na obecních pečetích, jen na olomouckém okrese měly podobná znamení čtyři obce a na Valašsku a Slovácku mnoho dalších. První písemné zprávy o obci Troubelice jsou z počátku 14. století, kdy obec dostali do zástavy bratři Jaroslav a Albert ze Šternberka, jejichž erbem byla zlatá osmihrotá hvězda v modrém poli. Přípomínkou této nejstarší historie obce je proto v navrženém znaku právě tato hvězda. Do návrhu je převzat motiv květů z pečeti obce, které vyrůstaly ze srdce, a to v počtu čtyř, což symbolizuje skutečnost, že administrativně tvoří Troubelice čtyři původně samostatné obce.⁴⁷

Obrázek 2: Znak a prapor obce Troubelice

Zdroj: Obec Troubelice, na základě souhlasu s uveřejněním

⁴⁷ *Oficiální webové stránky obce Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz>>.

4.3 Sociální a ekonomická charakteristika obce

4.3.1 Obyvatelstvo

Sčítání obyvatel, domů a bytů proběhlo v roce 2011, z kterého jsou také výsledky interpretovány.⁴⁸ Počet obyvatel přihlášených k trvalému pobytu v obci je k datu sčítání lidu 1 912 obyvatel (ke dni 31. 12. 2012 je to 1 886)⁴⁹, z toho 932 mužů (49%) a 981 (51%) žen. V předproduktivním věku 0 – 14 let je 295 obyvatel, v produktivním věku 15 – 64 let je 1 350 obyvatel a v poproduktivním věku 65 a více let je 268 obyvatel. U vzdělanostní struktury obyvatelstva je z obyvatel nad 15 let věku (celkem 1 618 obyvatel) na prvním místě zastoupeno vzdělání střední vč. vyučení bez maturity 642 obyvatel (40%), na druhém místě úplné střední a vyšší odborné vzdělání s maturitou 453 obyvatel (28%), na třetím místě vzdělání základní nebo neukončené 375 obyvatel (23%) a na posledním čtvrtém místě vysokoškolsky vzdělání 139 obyvatel (8,5%). Bez vzdělání je v obci pouhých 9 obyvatel (0,5%). Z celkového počtu trvale přihlášených obyvatel se k české národnosti hlásí 99,5 % obyvatel. Ze stejného počtu obyvatel je bez náboženského vyznání nebo neuvedeno 1 581 (83%) a věřících 331 (17%).

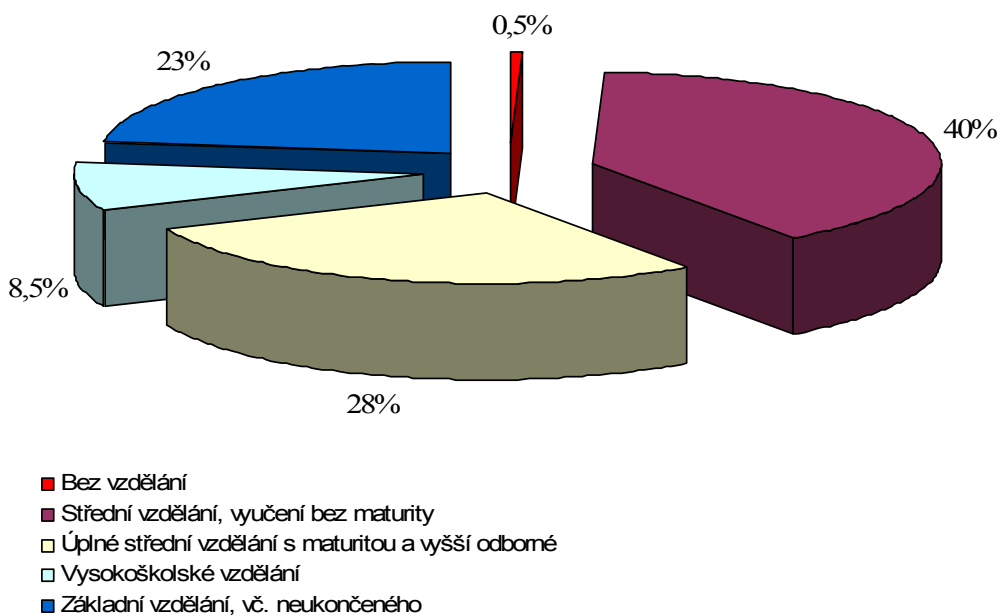
Celostátním trendem současnosti je velký pokles dětí (občané v předproduktivním věku do 15 let), vzrůstající počet osob v produktivním věku a zároveň i věku důchodovém. Ne jinak je tomu i v Troubelicích, kde průměrný věk občanů obce dosahuje 39 let. V předproduktivním věku je 15 % obyvatelstva obce, v produktivním věku je 71 % obyvatelstva a ve věku důchodovém 14 % obyvatelstva obce. Celorepublikový nárůst obyvatelstva v produktivním věku je také zapříčiněn i důchodovými reformami, kdy se věk pro odchod do starobního důchodu zvýšil.

---

⁴⁸ Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2012-11-06 a 2013-02-11]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz>>.

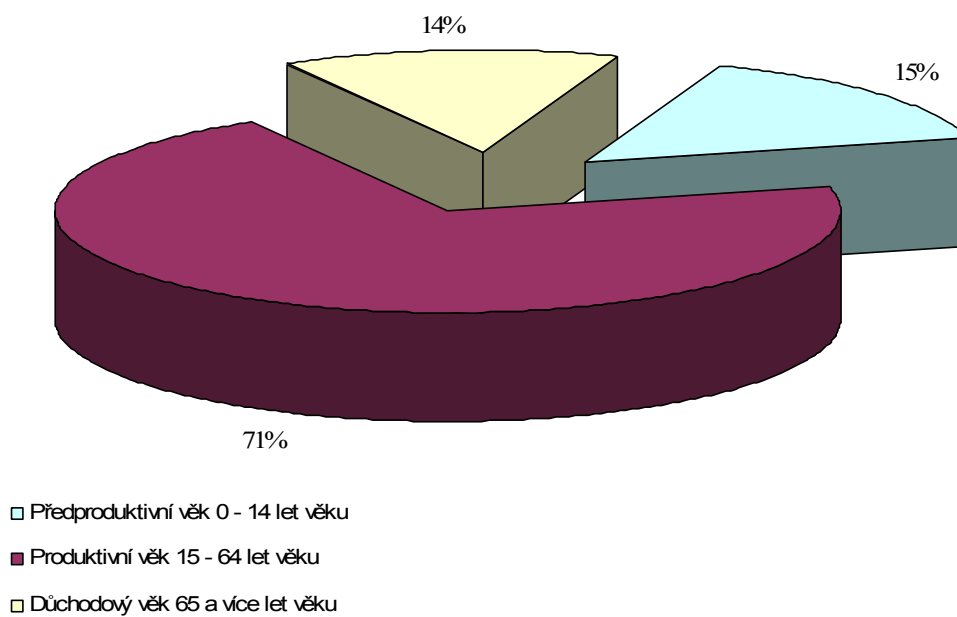
⁴⁹ Matrika a evidence obyvatel, Obecní úřad Troubelice, k 31. 12. 2012

Graf 1: Vzdělanostní struktura obyvatel obce Troubelice

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2: Věková struktura obyvatel obce Troubelice

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.2 Trh práce

K základnímu demografickému vývoji a kvalitě života v obci je rovněž důležité zmínit i nezaměstnanost a možné pracovní příležitosti, které tyto jednotlivé aspekty nepřímo ovlivňují.

Míra registrované nezaměstnanosti v ČR dosáhla k 31. 3. 2012 hranice 8,9 %. Nejnižší nezaměstnanost náležela Praze (4,0 %), s výrazným odstupem následoval kraj Plzeňský (6,9 %) a Středočeský (7,3 %). Více než desetiprocentní nezaměstnanost k uvedenému datu byla v kraji Jihomoravském (10,1 %), Karlovarském (10,2 %), Olomouckém (11,6 %), Moravskoslezském (11,7 %) a Ústeckém (13,7 %).

Úřady práce v Olomouckém kraji evidovaly k 31. 3. 2012 celkem 39,2 tis. neumístěných uchazečů o nové zaměstnání. Z toho bylo 19,1 tis. žen (48,6 %). Z celkového počtu uchazečů bylo 2,3 tis. absolventů a mladistvých (5,7 %) a 4,1 tis. osob se zdravotním postižením (10,5 %). K poslednímu březnovému dni letošního roku bylo v celém kraji registrováno 37,7 tis. dosažitelných uchazečů, tedy o 1,2 tis. uchazečů méně než před rokem. Nabídka volných pracovních příležitostí, vedená úřady práce Olomouckého kraje, obsahovala k uvedenému datu celkem 1 709 míst. Na jedno volné pracovní místo v Olomouckém kraji se hlásilo 22,1 dosažitelných uchazečů. Správní obvod Uničov má k uvedenému datu míru nezaměstnanosti 12,7 % a samotná obec Troubelice 13,3 %.⁵⁰

S ohledem na volná pracovní místa, kterých je pro ORP Uničov pouhých 179 a míru nezaměstnanosti v obci je zřejmé, že pracovních příležitostí v obci a okolí je velký nedostatek. Pracovní potenciál v obci je v oblasti zemědělství, kde práci poskytuje místní zemědělská společnost TAGROS, a.s. a ve stavebnictví, kde v obci působí dvě velké stavební společnosti, PREFA, a.s. a VHH THERMONT, s.r.o. V okolí nabízí možnost zaměstnání velká průmyslová zóna v blízkém městě Uničov, kde působí společnosti MIELE, spol. s r.o., MORA – TOP, s.r.o. a spousta místních lokálních firem. Další pracovně zajímavou lokalitou je blízké město Mohelnice, kde působí velký gigant SIEMENS Elektromotory, s.r.o. a HELA Autotechnik, spol. s r.o.

---

⁵⁰ Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2012-11-06 a 2013-02-11]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz>>.

4.3.3 Domovní a bytový fond

V obci je celkem 575 domů (502 domů obydlených), z toho je 560 rodinných a 15 bytových domů. V osobním vlastnictví je 560 domů, 8 ve vlastnictví obce a 7 ve vlastnictví stavebního bytového družstva. Dle stáří zástavby lze říci, že 25% tvoří domy původní nebo vybudované do roku 1945 (převážně zemědělské statky), 50% domy vybudované mezi roky 1946 - 1980 a zbylých 25% domy vybudované od roku 1981 do současnosti. V současnosti se do obce vrací trend bydlení více generací v jednom domě, kde jsou vytvořeny i 3 bytové jednotky. Obec Troubelice také vybuvovala a dále buduje na periferiích obce stavební parcely pro novou zástavbu rodinných domů.

Bytový fond zahrnuje 615 bytů, z toho je 574 obydlených. Většina bytů se nachází v rodinných domech (522) a zbytek v domech bytových. Většina domů a obytných domů je připojena na plynofikaci, všechny domy na kanalizaci a vodovodní řád.⁵¹

4.3.4 Zdravotní a sociální péče

V obci Troubelice je zařízené zdravotní středisko, ve kterém poskytuje stálou (týdenní) zdravotní péči lékař pro dospělé a dorost a dále nestálou (2 – 3 dny v týdnu) zdravotní péči lékař pro děti a dorost a gynekolog. V soukromé praxi ordinuje mimo zdravotní středisko zubní lékař. Další ordinace lékařů a lékařů specialistů jsou v blízkém městě Uničov na tamější poliklinice. Nemocnice se nachází ve 20 km vzdáleném Šumperku a Šternberku nebo 35 km vzdálené Olomouci.

V oblasti sociální péče obec poskytuje občanům možnost využít nově vybudovaný Dům podporovaného bydlení s 19 bytovými jednotkami, kde jsou všechny byty bezbariérové a občané mohou po dohodě využít i služeb pečovatelky. V současné době je bytový dům plně obsazen. Ostatní potřební občané rovněž využívají služeb terénní pečovatelské služby, kterou pečovatelka vykonává na základě smlouvy s občanem.⁵²

---

⁵¹ Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2012-11-06 a 2013-02-11]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz>>.

⁵² Matrika, Obecní úřad Troubelice, k 31. 12. 2012.

4.3.5 Školství

Obec zřizuje dvě příspěvkové organizace, a to Mateřskou školu Troubelice a Základní školu Troubelice s kvalitním pedagogickým a věcným zázemím.⁵³

Mateřská škola Troubelice má v historickém vývoji předškolního vzdělávání poměrně dlouholetou tradici. Česká mateřská škola vznikla v obci ihned po válce, na podzim v roce 1945. Měla charakter útulku, kde bylo o děti pečováno především v době vrcholících zemědělských prací, neboť Troubelice a okolí patří, jak již bylo uvedeno, k významným zemědělským lokalitám. Od roku 1991 sídlí mateřská škola v budově bývalých územních jeslí uprostřed prostorné zahrady obklopena krásnou přírodou. Mateřská škola má tři oddělení a celkový maximální počet 75 žáků, který je v současnosti naplněn. V instituci působí čtyři pedagogické pracovnice, vč. ředitelky školy a dvě nepedagogické pracovnice – obslužný personál. Objekt školy je plynofikován, napojen na kanalizaci a veřejný vodovod. Budova splňuje podmínky energetické náročnosti.

Základní škola Troubelice, respektive vývoj školství v obci je datován již od roku 1660, kdy je možné v obecní kronice získat první písemnou zmínku o první škole. Po zavedení povinné školní docházky v roce 1781 vzniká a je postavena i první obecná škola uprostřed obce, s doškovou střechou, jednou učebnou a komorou pro učitele. Jelikož v tuto dobu měla obec cca 770 obyvatel a dětí školou povinných bylo kolem sta, vyučování probíhala na ranní a odpolední směnu. Školství v obci mělo svůj růst, vznikali dvojtřídní i trojtřídní obecné školy a posléze také škola měšťanská, kterou navštěvovaly děti ze širokého okolí, byla tedy spádovou. Úpadek školství je zaznamenáván v období světových válek, což je logické.

Důležitým mezníkem ve vývoji školství byla výstavba nové školy v roce 1970 – 1971, která vzešla z nedostatku počtu učeben a slučování malotřídních škol z okolních obcí i s ohledem na vysoký počet žáků. Tato škola je využívána do dnešní doby. Jedná se o školu pavilónového typu. Dnešní podobu získaly budovy při celkové rekonstrukci v roce 2011.

---

⁵³ Matrika, Obecní úřad Troubelice, k 31. 12. 2012.

Její součástí byla výměna oken, změna topného systému, zateplení všech budov, oprava střech a šaten pro žáky. Naše škola poskytuje základní vzdělání dětem z Troubelic a okolních spádových obcí. Počet žáků kolísá mezi 180 až 200 žáky.

Na prvním stupni se vyučuje v pěti třídách, druhý stupeň má třídy čtyři. Pro žáky prvního stupně slouží dvě oddělení školní družiny s kapacitou pro 60 dětí. Všichni žáci a zaměstnanci se mohou stravovat ve školní jídelně. Ve volném čase mohou žáci také využít zájmové kroužky. Velmi dobrou úroveň má hra na hudební nástroje, keramika a florbal. Škola má také vlastní tělocvičnu, která je plně využita nejen pro školní výuku, ale také pro volnočasové vyžití členů složek působících v obci. V instituci působí patnáct plně aprobovaných pedagogických pracovníků, vč. ředitele školy a devět nepedagogických pracovníků – obslužný personál. Objekt školy je plynofikován, napojen na kanalizaci a veřejný vodovod. Budova splňuje podmínky energetické náročnosti.

4.3.6 Obchod a služby v obci

V současné době mají občané v obci Troubelice, ale i místních částech možnost nakoupit si základní sortiment zboží, ať již jsou to potraviny, drogerie, papírnictví a železářství, hned v několika prodejnách s těmito výrobky. Z dob socialismu zůstala v obci Troubelice ve středu obce budova Jednoty Olomouc, postavená v roce 1971. Dnes z původního a rozmanitého sortimentu funguje pouze polovina objektu, kde lze zakoupit potraviny a základní drogistické zboží. Dnes objekt Jednoty patří společnosti COOP Zábřeh, a.s., která ho odkoupila od předchozích majitelů. Dále v obci působí další dvě prodejny potravin a drogistického smíšeného zboží, železářství, masna, kterou provozují podnikající fyzické osoby. Rovněž ve všech místních částech je možné navštívit prodejny potravin a smíšeného zboží u podnikajících fyzických osob. Objekty v kterých podnikatelská činnost probíhá jsou v majetku fyzických osob. Dále je v obci jedna restaurace, kterou provozuje společnost TAGROS, a.s. a dvě pohostinství patřící podnikajícím fyzickým osobám. Mimo jiné v obci působí pět kadeřnic, jedna kosmetička, jedna pedikérka a salon modeláže nehtů a solária. Již zmíněná společnost TAGROS, a.s., je velkou zemědělskou společností zabývající se rostlinou i živočišnou výrobou, pěstováním jablek a dalšími službami.⁵⁴

---

⁵⁴ Matrika, Obecní úřad Troubelice, k 31. 12. 2012.

4.4 Spolupráce mezi obcemi

Obec Troubelice je v meziobecní spolupráci členem dvou svazků.

První členství je ve svazku obcí Mikroregionu Uničovsko, o.p.s., který vznikl k 1. lednu 2005 a sdružuje 14 obcí. Sídlem tohoto svazku je Masarykovo nám. 1, Uničov a statutárním orgánem svazku je valná hromada, z jejíhož středu byla zvolená pětičlenná rada svazku a z ní dále předseda svazku a místopředseda svazku.

Jedná se o typický venkovský mikroregion, který se řadí mezi větší mikroregiony nejen okresu Olomouc, ale i celého Olomouckého kraje. Žije zde 26 500 obyvatel, což je cca 11,8% celého olomouckého okresu, čímž se řadí mezi větší mikroregiony Olomouckého kraje. Přirozeným střediskem tohoto území je město Uničov, které je i obcí s rozšířenou působností. Společné cíle strategického plánu mikroregionu jsou rozděleny do 4 oblastí: občanská vybavenost, zařízení sociální a kulturní infrastruktury; technická a dopravní infrastruktura; cestovní ruch; životní prostředí. Svazek obcí mikroregionu Uničovsko, dokončil již spoustu společných projektů (např. síť cyklostezek a jejich značení s oddychovými zastávkami v obcích mikroregionu, naučné stezky kolem hlavních turistických cílů v mikroregionu, společné kulturní akce pod záštitou mikroregionu atd.) a dále se zabývá plánováním záměrů do budoucna a dodržováním cílů strategie.⁵⁵

Druhým je Místní akční skupina Uničovsko, o.p.s. (MAS Uničovsko), která vznikla jako obecně prospěšná společnost a do obchodního rejstříku byla zapsána 15. 12. 2006, se sídlem Medlov č.p. 194, Medlov. Nejvyšším orgánem MAS je valná hromada, statutárním orgánem je desetičlenná správní rada a kontrolním orgánem je dozorčí rada. MAS Uničovsko řídí ředitel, dalšími orgány jsou programový výbor (koordinace přípravy strategie, zpracování a schválení výběrových kritérií, schválení výběru projektů atd.), výběrová komise (třídění, hodnocení a výběr projektů atd.), a monitorovací výbor (monitorování realizovaných projektů). Financování MAS Uničovsko je zajištěno z členských poplatků a prostředků Evropské unie – Strategický plán LEADER.

---

⁵⁵ *Oficiální webové stránky Mikroregionu Uničovsko* [online]. 2013 [cit. 2013-01-15]. Mikroregion Uničovsko – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.unicovsko.cz/mikroregion/>>.

Společné cíle strategického plánu MAS Uničovsko jsou: zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků; podpora rozvoje podnikání a zvyšování zaměstnanosti s důrazem na rozvoj cestovního ruchu a diversifikaci zemědělských podnikatelských aktivit; zlepšování stavu životního prostředí, technické a dopravní infrastruktury, vzhledu obcí; rozvoj lidských zdrojů, společenského a sportovního života v obcích; zhodnocování kulturního dědictví regionu.

Prostřednictvím MAS Uničovsko a s ohledem na společnou strategii bylo podpořeno již několik úspěšných projektů v obci Troubelice (např. Dětské hřiště Troubelice, Park pro volnočasové aktivity atd.) a další se do konce plánovacího období (2013) již realizují nebo připravují. Díky programům stanoveným MAS Uničovsko je posílen venkovský region a naplňovány jeho hlavní cíle.⁵⁶

---

⁵⁶ *Oficiální webové stránky MAS Uničovsko* [online]. 2013 [cit. 2013-01-15]. MAS Uničovsko – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.unicovsko.cz/ops/>>.

4.5 Rozvoj obce

K celkovému rozvoji obce Troubelice bezesporu patří důležité investiční akce, které byly provedeny.

V letech 1990 – 1998 tehdejší zastupitelstvo obce věnovalo investiční prostředky a dotační prostředky do plynofikace obce a místních částí a rovněž na dokončení kanalizační sítě v obci Troubelice. V období 1998 – 2002 obec zaznamenává nejslabší rozvoj obce, který se začínal zlepšovat až s nově zvoleným zastupitelstvem obce v roce 2002, i když přípravy nových projektů a jejich možné financování, vč. dalších problémů s tím spojených, trvaly necelé dva roky. Opětný rozvoj obec Troubelice zaznamenala od roku 2005 a dále.

Rok 2005: nejvýznamnější investiční akcí obce byla výstavba domu podporovaného bydlení pro seniory s 19 bytovými jednotkami za 27 mil. Kč. Z toho obec obdržela státní dotaci ve výši 14,7 mil. Kč, zbytek byl dofinancován z úvěrových a vlastních zdrojů. Dále probíhala rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Troubelice a Pískov, byl vybudován bezdrátový rozhlas v obci Troubelice a v místních částech, rekonstruováno WC v mateřské škole, to vše řádově za 4 mil. Kč, které obec uhradila z vlastních rozpočtových zdrojů.⁵⁷

Rok 2006: nejvýznamnější investiční akcí obce byla výstavba infrastruktury na výstavbu 21 rodinných domů v lokalitě za Štoksovým v Troubelicích za 15 mil. Kč. Dalších 1,3 mil. obec investovala do oprav místních komunikací. Financování proběhlo z úspory v rozpočtu obce. Bezmála 530 tis. Kč stála výsadba veřejné zeleně v obci, na kterou obec obdržela státní dotaci ve výši 410 tis. Kč, zbytek dofinancovala z vlastních zdrojů, za pořízení projektové dokumentace na odkanalizování místní části Pískov zaplatila obec z vlastních zdrojů 550 tis. Kč.⁵⁸

---

⁵⁷ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2005, Obec Troubelice, k 31. 12. 2005.

⁵⁸ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2006, Obec Troubelice, k 31. 12. 2006.

Rok 2007: obec pokračovala v dobudování infrastruktury pro 21 rodinných domů v lokalitě za Štoksovým a začala parcely odprodávat. Byla obnovena zeleň v obci. Představitelé obce se také intenzivně zabývali přípravou projektů na odkanalizování místních částí a na rekonstrukci kulturního sálu – sokolovny.⁵⁹

Rok 2008: mezi nejvýznamnější akci můžeme zařadit rekonstrukci školní jídelny u Základní školy Troubelice s celkovými náklady cca 9 mil. Kč, na kterou získala obec dotaci Ministerstva financí ve výši 2 mil. Kč, zbytek dofinancovala z úspor v rozpočtu obce. Pokračovala v rekonstrukci místní komunikace v místní části Dědinka za 2,5 mil. Kč, rekonstrukci výdejny stravy a sociálního zařízení Mateřské školy Troubelice (800 tis. Kč), výměnu oken a dveří Mateřské školy Troubelice (676 tis. Kč), výměnu oken a dveří v bytovém domě Troubelice (250 tis. Kč), to vše z vlastních zdrojů. Za přispění Krajského úřadu Olomouckého kraje, dotace POV (478 tis. Kč) obec revitalizovala veřejnou zeleň v obci. Celkové náklady činily 906 tis. Kč. Z obecního rozpočtu rovněž hradila vybudování veřejného osvětlení k nádraží Troubelice (240 tis. Kč) a nechala zpracovat projekt zateplení Základní školy Troubelice za 365 tis. Kč.⁶⁰

Rok 2009: obec vybudovala dětské hřiště u Základní školy v Troubelicích za 1,5 mil. Kč, kde k vlastním zdrojům přidala dotační prostředky EU ve výši 700 tis. Kč. Za přispění Krajského úřadu Olomouckého kraje, dotace POV (500 tis. Kč) obec opět pokračovala v rekonstrukci místní komunikace, a to v místní části Lazce. Celkové náklady na tuto akci činily 1.3 mil. Kč.⁶¹

Rok 2010: nejdůležitější akcí tohoto roku je Intenzifikace a rekonstrukce čistírny odpadních vod v Troubelicích a vybudování splaškové kanalizace v místní části Pískov. Celkové náklady se pohybují řádově v částce 48 mil. Kč, z fondů EU se podařilo obci získat částku 36 mil. Kč, zbytek obec dofinancovala z vlastních zdrojů. Další akcí tohoto roku bylo vybudování dětských hřišť v místních částech Lazce a Pískov, řádově za 500 tis. Kč, které obec uhradila z vlastních zdrojů. Dále obec uspěla s projektem na vybudování parku pro volnočasové aktivity u Základní školy v Troubelicích, který slouží nejen škole pro výuku ekologické výchovy, ale také jako odpočinková zóna pro širokou veřejnost. Náklady akce činily 700 tis. Kč, z toho dotační prostředky EU 450 tis. Kč.⁶²

---

⁵⁹ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2007, Obec Troubelice, k 31. 12. 2007.

⁶⁰ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2008, Obec Troubelice, k 31. 12. 2008.

⁶¹ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2009, Obec Troubelice, k 31. 12. 2009.

⁶² Účetní evidence obce Troubelice; rok 2010, Obec Troubelice, k 31. 12. 2010.

Rok 2011: v tomto roce obec započala a dokončila projekt zateplení Základní školy Troubelice, které z důvodu úspor a ochrany životního prostředí počítalo s kompletní výměnou okenních a dveřních otvorů, zateplením střech a obvodových plášťů budov školy a výměnu stávajícího topného systému. Náklady akce byly 26 mil. Kč, z toho obec obdržela na tuto akci prostředky z fondů EU ve výši 13 mil. Kč, zbytek dofinancovala z vlastních zdrojů.⁶³

Rok 2012: v tomto roce se obec zabývala hlavně přípravou dalších projektů v oblasti životního prostředí, cestovního ruchu a rozvoje bydlení. Dostavěla další dětské hřiště na okraji obce za 500 tis. Kč, kdy z fondů EU obdržela 250 tis. Kč.⁶⁴

Mimo tyto akce obec Troubelice, dle strategických plánů, vybudovala a buduje další akce, které jsou svojí důležitostí stejně významné jako akce investiční. Obec podporovala nejen kulturní a společenský život v obci, ale také život sportovní a zajišťuje další služby pro spokojený život občanů v obci. Uvedené akce v jednotlivých letech nebyly ani v jednom případě předmětem polemiky nebo protestu občanů a ani zastupitelů obce Troubelice. Všechny korespondovaly s rozvojovými plány obce a jejich realizace byla vždy jednomyslně schválena a podpořena.⁶⁵

V následující tabulce jsou pro upřesnění uvedeny vybrané kapitoly rozpočtu obce Troubelice dle jednotlivých roků a financování výše uvedených akcí.

Tabulka 2: Rozpočet obce Troubelice za rok 2005 – 2012 /hodnoty uvedeny v Kč/

Rok	Příjmy rozpočtu	Přijaté dotace	Přijaté půjčky	Výdaje celkem	Splátka jistiny	Rozdíl příjmů a výdajů
2005	19 451 179	12 317 800	10 920 400	32 815 064	0	9 874 315
2006	26 060 054	1 721 989	69 385	24 740 394	1 536 000	1 575 034
2007	22 352 013	872 572	0	19 537 030	1 536 000	2 151 555
2008	25 606 582	3 813 602	0	25 591 776	2 736 000	1 092 408
2009	17 806 210	1 696 347	240 730	17 652 511	1 572 497	518 279
2010	18 203 592	3 051 659	56 295 045	66 055 150	9 946 109	1 549 037
2011	20 074 199	47 878 120	18 000 000	68 206 020	39 100 685	1 965 056
2012	20 345 350	1 764 356	0	16 112 903	4 606 648	1 390 154

Zdroj: vlastní zpracování

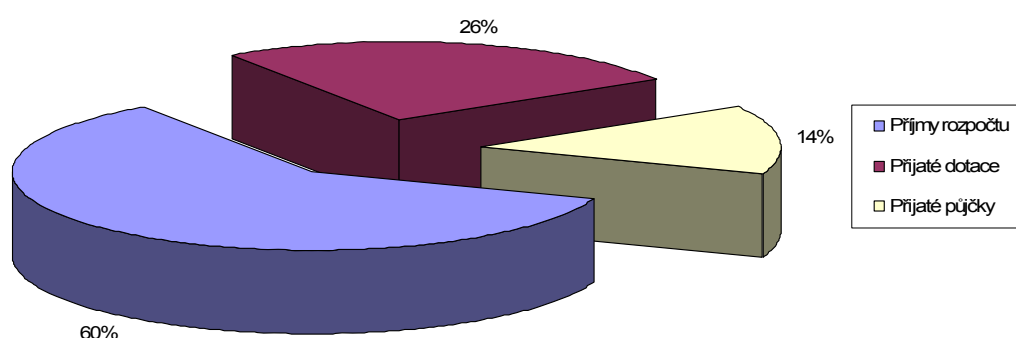
⁶³ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2011, Obec Troubelice, k 31. 12. 2011.

⁶⁴ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2012, Obec Troubelice, k 31. 12. 2012.

⁶⁵ Zápisy a usnesení zastupitelstva obce Troubelice; roky 2005- 2012, Obec Troubelice.

Rozpočet územně samosprávných celků, potažmo tedy i rozpočet obce Troubelice se ve zjednodušeném vysvětlení skládá z příjmové a výdajové části. V příjmové části jsou zahrnuty daňové příjmy, nedaňové příjmy, dotace, kapitálové příjmy a příjmy z cizích zdrojů (úvěry, půjčky, hypotéky apod.) a zůstatky peněžních účtů z předchozího období (rozdíl celkových příjmů a celkových výdajů, viz výše uvedená tabulka, poslední sloupec). Výdaje rozpočtu jsou složeny z běžných a kapitálových, vč. splátek jistin (splátky úvěrů, půjček apod.). Dle výše uvedené tabulky je patrné, že obec Troubelice přijala v roce 2010 investiční úvěr na úhradu akce „Intenzifikace a rekonstrukce čistírny odpadních vod v Troubelicích a vybudování splaškové kanalizace v místní části Pískov“, s tím, že na tuto akci získala v následujícím roce dotace z prostředků Evropské unie a dle pravidel programu bylo nutné akci předfinancovat, tzn. provést úhradu akce předem a po konečném vyúčtování akce, obec obdržela přiznanou dotaci, kterou větší část úvěru splatila a zbývající část (11 000 000,- Kč) si ponechala a tento v pravidelných měsíčních splátkách splácí. Další investiční úvěr obec přijala na dofinancování akce „Zateplení ZŠ Troubelice“. Následující grafické zobrazení uvádí pro úplnou ilustraci celkový podíl jednotlivých druhů příjmů v příjmové části rozpočtu obce Troubelice za období roků 2005 – 2012.⁶⁶

Graf 3: Podíl jednotlivých druhů příjmů – příjmová část rozpočtu za roky 2005 – 2012.

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetní evidence obce za roky 2005 - 2012

⁶⁶ Účetní evidence obce Troubelice; rok 2005 - 2012, Obec Troubelice.

5. POLITICKÁ PARTICIPACE A POLITIČNÍ AKTÉŘI

Předmětem této samotné kapitoly je analýza politických aktérů a participačního chování občanů obce Troubelice, místní stranické spektrum, volební chování obyvatel v průřezu všech voleb a protestní a ostatní formy participace.

5.1 Politické subjekty

V obci Troubelice působí z celého politického spektra 3 místní organizace. Konkrétně KSČM, ODS a KDU-ČSL. Všechny tyto politické subjekty kandidovaly ve všech volbách do zastupitelstva obce. Jako další volební strany vystupují v komunálních volbách sdružení nezávislých kandidátů, které jsou zakládány jako tzv. pomocné strany ke stranám politickým nebo vznikají na základě momentální situace před probíhajícími volbami. Kandidatura samotného nezávislého kandidáta je spíše ojedinělá, ale rovněž byla v obci zaznamenána ve volbách v roce 1998. V současné době má největší míru konzistence uskupení v okruhu současného starosty.

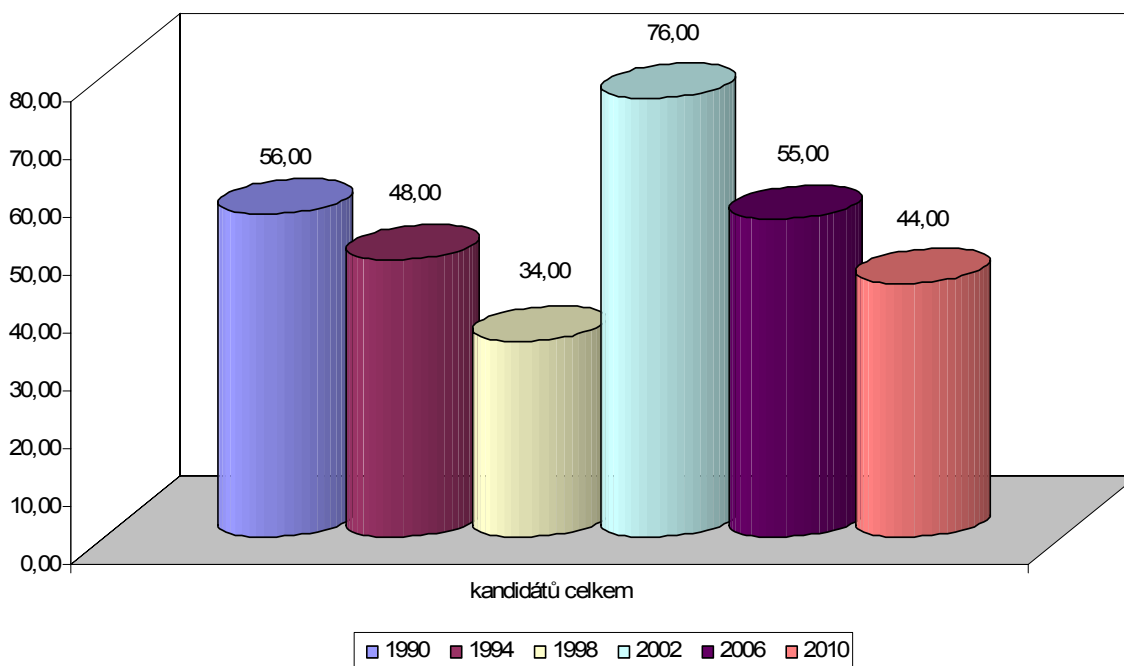
Příbuzenské vztahy mezi kandidáty a napříč politickým spektrem v kandidátních listinách do komunálních voleb je velice těžké rozpoznat, jelikož vztahy dle příjmení nejsou na první pohled zřejmé. Samozřejmě rodinná participace v komunálních volbách je zastoupena i v obci Troubelice, to by ovšem bylo zřejmé až při zkoumání matričních knih nebo ze znalosti obce a jejich vztahů. Zhruba dvacet tři kandidátů kandidovalo v komunálních volbách více než jednou, ať již tyto osoby mandát zastupitele získaly či nikoli.⁶⁷

Následující Graf 3 ukazuje počet osob kandidujících v komunálních volbách od roku 1990. Poprvé se do zastupitelstva obce Troubelice volilo 15 členů zastupitelstva obce (kdy byla v obci zřízena rada obce), v dalších letech bylo voleno již jen 11 členů zastupitelstva obce Troubelice (rada nebyla zřízena).

---

⁶⁷ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Graf 4: Komunální volby Troubelice – vývoj celkového počtu kandidátů

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz> a Okresního archivu v Olomouci

V roce 1990 do komunálních voleb vstupuje 56 kandidátů ze čtyř politických stran nebo uskupení, z toho tři kandidující strany měly kandidátní listinu naplněnou v plném počtu možných kandidátů a jedna ze stran naplnila kandidátní listinu pouze jedenácti kandidáty, čímž si zaručeně poškodila.⁶⁸

V roce 1994 do komunálních voleb vstupuje 48 kandidátů z pěti politických stran nebo uskupení, z toho tři kandidující strany měli kandidátní listinu naplněnou v plném počtu možných kandidátů, jedna ze stran naplnila kandidátní listinu pouze deseti kandidáty a jedna ze stran pouze kandidáty pěti.

V roce 1998 se v komunálních volbách utkalo celkem 34 kandidátů. Uvedený počet kandidátů tvořily tři politické strany a uskupení s plným počtem jedenácti kandidátů a 1 nezávislý kandidát (Ondřej Plačko), který v celkovém počtu hlasů získal 2,89 % všech platných hlasů, tudíž mandát do zastupitelstva obce neobdržel.

V roce 2002 oproti minulým volbám, kdy podalo svou kandidaturu historicky nejméně kandidátů (34), kandidovalo celkem 76 kandidátů v osmi politických stranách nebo uskupení, což byl v historii komunálních voleb v obci nejvyšší počet. Důvody, které k tomu vedly, jsou uvedeny v kapitole - 5.3 Protestní formy participace.

⁶⁸ Okresní archiv v Olomouci; fond: *MNV Troubelice 1945-1990*: Volební záležitosti, karton 2, inv. č. 52

Šest politických stran a uskupení naplnila kandidátní listinu na plný počet jedenácti kandidátů, jedna v počtu 7 kandidátů a další pouze s třemi kandidáty.

V roce 2006 v komunálních volbách podalo kandidátní listinu celkem pět politických stran nebo uskupení a všechny byly naplněny plným počtem kandidátů (11) a kandidovalo tak celkem 55 kandidátů.

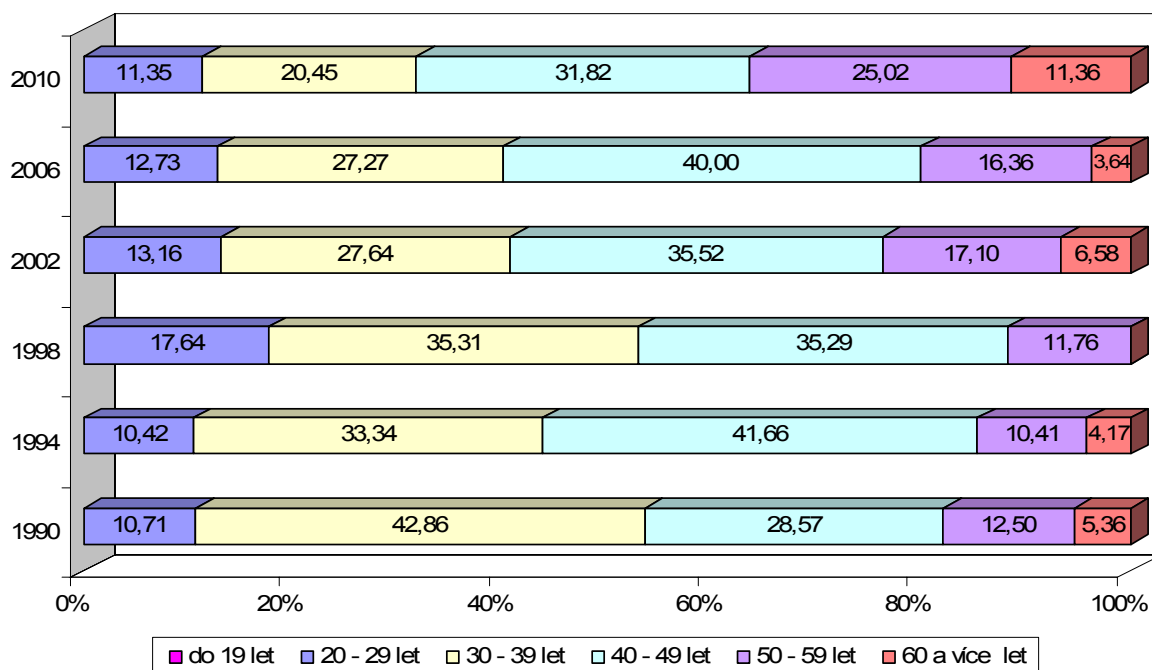
V roce 2010 kandidovalo celkem 44 kandidátů ve čtyřech politických stranách nebo uskupeních s plným počtem kandidátů (11).⁶⁹

Pokud provedeme analýzu politicky participujících občanů obce Troubelice dle věku, zjistíme, že nejméně jsou zastoupeny krajní věkové kategorie, a to konkrétně do 19 let věku (je ve větší míře způsobeno věkovým omezením pasivního volebního práva, které je stanoveno na osmnáctý rok věku) a také ve věku 60 a více let (přibližuje se důchodový věk). Z údajů vyobrazených v grafu 4 lze vyčíst, že největší aktivitu do politického života v obci vykazují kandidáti v produktivním věku, tzn. ve věku od 30 do 49 let. Důvodem budou bezesporu životní zkušenosti a profesní praxe. Posledním výsledkem, který lze z grafu vyvodit je zajímavý přesun mezi věkovými kategoriemi 30 – 39 let a 40 – 49 let v období volebních roků 1994 – 2006. Lze předpokládat, že důvodem může být stárnutí aktivně participujících kandidátů a jejich zařazování do vyšších věkových kategorií, což potvrzuje volební rok 2010, kdy postupně narůstá i kategorie 50 – 59 let.

---

⁶⁹ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Graf 5: Komunální volby Troubelice – politická participace kandidátů dle věku

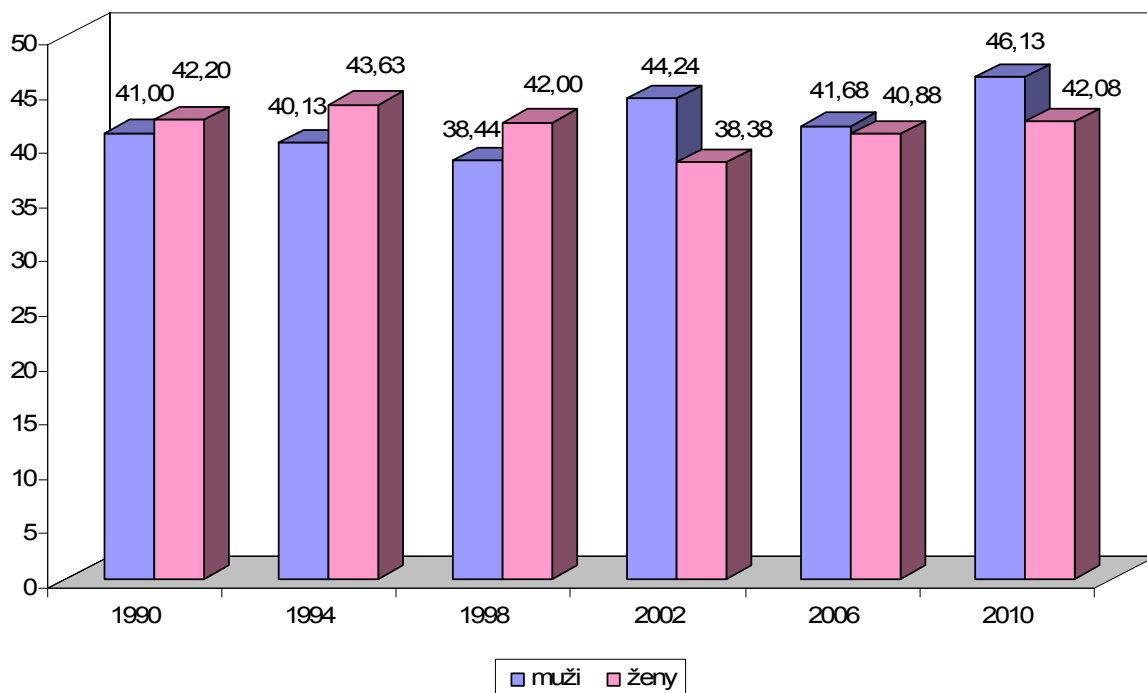

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz> a Okresního archivu v Olomouci

Průměrný věk kandidátů v jednotlivých volebních letech znázorňuje následující graf 5, který kandidáty dělí dle pohlaví, tedy na muže a ženy. Z prezentace je patrné, že průměrný věk kandidátů mužského pohlaví úměrně roste v porovnání roků 1990, kdy průměrný mužský věk kandidáta byl 41 let a roku 2010 s průměrným věkem mužských kandidátů 46,13 let. Nárůst věkového průměru u mužského pohlaví může být opět zapříčiněn stárnutím aktivních politicky participujících kandidátů a také většího procentuelního zastoupení mužů v kandidatuře do komunálních voleb (viz dále). Věkový průměr u žen drží průměrnou hodnotu během volebních roků na hranici 42 let kandidátek do komunálních voleb.⁷⁰

⁷⁰ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Graf 6: Komunální volby Troubelice – věkový průměr kandidátů dle pohlaví

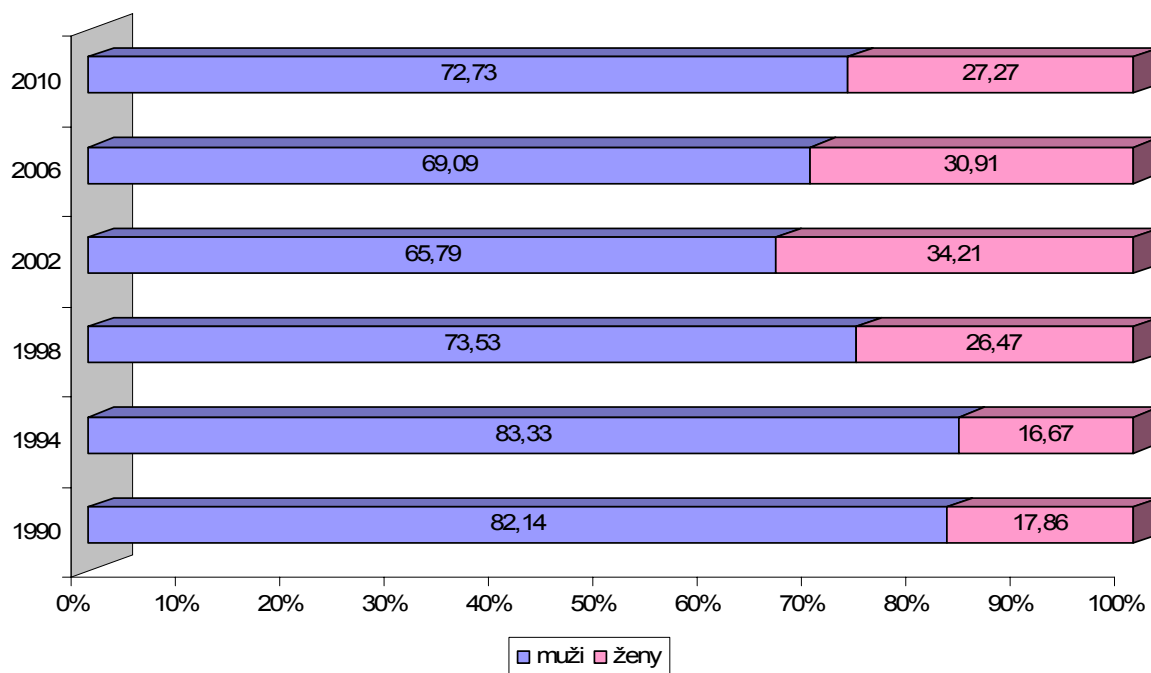

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz> a Okresního archivu v Olomouci

Posledním rozdělením politicky aktivního obyvatelstva je pohled z hlediska genderové problematiky, což znamená rozdělení statistických dat v postavení mužů a žen, mimochodem tak, jak bylo uvedeno již v předchozím odstavci diplomové práce. Vývoj politicky participujících občanů, respektive kandidátů na kandidátních listinách v podílu mezi muži a ženami, znázorňuje graf 6. Jak je patrné, ženy mají na kandidátních listinách své zastoupení ve všech volebních letech, nejvíce však ve volebním roce 2002, což je samozřejmě zapříčiněno velkým počtem podaných kandidátních listin (celkem 8). Jinak procentuelní zastoupení žen na kandidátních listinách se pohybují okolo celorepublikového průměru, který byl např. v roce 1998 na hodnotě 23,71%. Závěrem je také důležité zmínit dvě strany věci, kdy jednou je kandidatura, tedy přítomnost ženského pohlaví na kandidátních listinách a druhou stranou volitelná pozice, tedy umístění na kandidátní listině.⁷¹

⁷¹ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Graf 7: Komunální volby Troubelice – kandidáti dle pohlaví

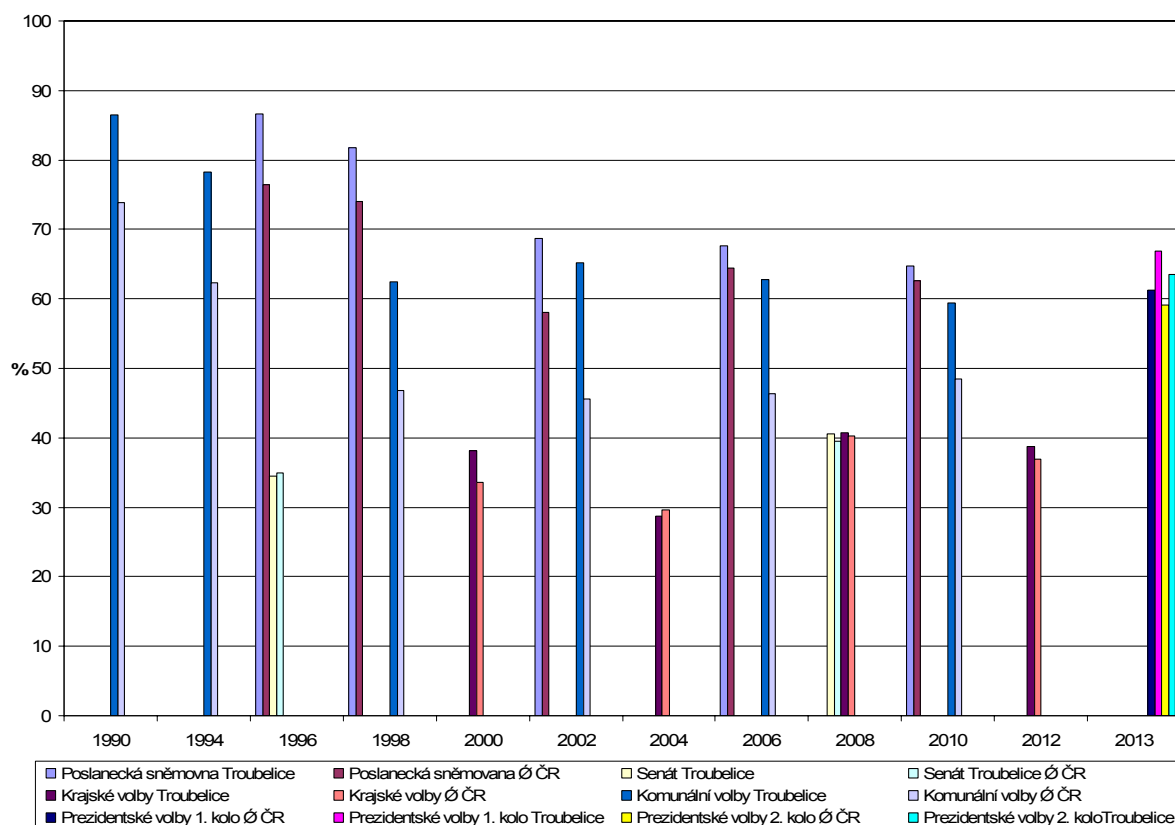

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz> a Okresního archivu v Olomouci

5.2 Volební chování

Volební chování občanů v obci Troubelice, respektive jejich volební účast je v porovnání s průměrem v České republice u komunálních voleb výrazně nadprůměrná, což je logické, občané si volí své zástupce, kteří řídí jejich samosprávu v obci. Dalšími z voleb s nadprůměrnou volební účastí v obci jsou oproti celorepublikovému průměru volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a Senátu Parlamentu České republiky. Zde je patrný politický vliv volebních stran a i možná nespokojenost občanů s vládou a vládou. Podprůměrná anebo vyrovnaná volební účast je v obci zaznamenána u voleb do zastupitelstev krajů, které jsou známé nízkou volební účastí. Tady lze pouze přemýšlet o příčině nízké volební účasti, ale nejspíš občané považují mezičlánek krajského zřízení za zbytečný.⁷²

Graf 8: Volby Troubelice – volební účast

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz> a Okresního archivu v Olomouci

⁷² Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Pokud se vrátíme ke komunálním volbám v obci Troubelice, je tady voleno z důvodu rozlohy obce ve třech volebních okrscích. Volební účast od roku 1990, kdy byla historicky na nejvyšší úrovni (86,44%)⁷³, každé volební období rapidně klesá, s výjimkou roku 2002, kde nepatrně vzrostla. Z mého pohledu byla vysoká volební účast v prvních demokratických komunálních volbách na vysoké úrovni z důvodu zafixované osobní povinnosti jít k volbám, která měla samozřejmě kořeny v totalitních volbách, kdy neúčast ve volbách byla často i trestána. To dokazují i volební materiály uložené v Okresním archivu v Olomouci, kdy jsou patrné poznámky u volebních seznamů jednotlivých voličů v obci od členů volební komise, např. je v nemocnici, základní vojenská služba, nemocen nebo nedostavil se. Z dnešního pohledu se zdá tato situace spíše úsměvná, ale tehdejší doba ihned po sametové revoluci vnášela občanům do myšlení a reality zmatek spojený se strachem a nevěděli tak, co od nového demokratického režimu očekávat. To je také patrné na volební účasti v komunálních volbách v následujících volebních letech. Křivka značně klesá, snad jen v roce 2002 o pár procentuelních bodů rostla. Zde je patrná značná nespokojenost občanů s vedením obce, což se odráží i ve vyšší participaci občanů na kandidátních listinách (8 kandidátních listin) a která je podrobně rozepsána v dalších kapitolách. Snad nejnižší volební účast v komunálních volbách byla v roce 2010, pouhých 59,38%. Zde můžeme o rozhodnutí voličů nejít k volbách jen polemizovat. Lze připustit, že mohou být zasaženi nespokojeností s kompletní vládou v České republice anebo je možné, že jsou s vedením obce spokojeni a nemají důvod to měnit. Tento názor byl zaznamenán v nestandardizovaných rozhovorech s občany, kteří potvrdili, že u komunálních voleb nebyli a neuvědomili si, že svým rozhodnutím nejít k volbám z důvodu spokojenosti se zástupci obce naopak jejich setrvání na stávajících pozicích ohrozí.⁷⁴

Jako poslední a neméně důležité jsou první prezidentské volby v České republice konané 11. a 12. ledna 2013. Celorepubliková volební účast byla v prvním kole na hranici 61,31 % a kole druhém 59,11%. Oproti tomu volební účast v obci Troubelice je o několik procent vyšší. V prvním kole svého volebního práva využilo 66,80 % voličů a v kole druhém 63,60 % voličů.⁷⁵

---

⁷³ Okresní archiv v Olomouci; fond: *MNV Troubelice 1945-1990*: Volební záležitosti, karton 2, inv. č. 52

⁷⁴ Nestandardizované dotazování

⁷⁵ *Český statistický úřad – volby.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Následující tabulka přibližuje počet hlasů jednotlivých prezidentských kandidátů v obci Troubelice.

Tabulka 3: Hlasy pro prezidentské kandidáty obec Troubelice a % ČR

Kandidát		1. kolo			2. kolo		
č.	Příjmení a jméno, tituly	hlasy	%	% ČR	hlasy	%	% ČR
1	Roithová Zuzana, MUDr	52	5,13	4,95	x	x	x
2	Fischer Jan, Ing. CSc.	209	20,63	16,35	x	x	x
3	Bobošíková Jana, Ing.	32	3,15	2,39	x	x	x
4	Fischerová Taťana	25	2,46	3,23	x	x	x
5	Sobotka Přemysl, MUDr.	18	1,77	2,46	x	x	x
6	Zeman Miloš, Ing.	248	24,48	24,21	643	67,18	54,80
7	Franz Vladimír, Prof JUDr.	61	6,02	6,84	x	x	x
8	Dienstbier Jiří	206	20,33	16,12	x	x	x
9	Schwarzenberg Karel	162	15,99	23,40	314	32,81	45,19

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Zdálo by se, že politická participace občanů, respektive jejich postoj, v první přímé volbě prezidenta České republiky bude svým způsobem více „vlastenecký“, např. jako ve Spojených státech amerických, ale skutečnost ukázala, že občané České republiky tento volební akt chápali spíše jako politický, i když o to v této volbě jde jen z části. K této volební účasti lze také přisoudit vliv nespokojenosti občanů s politickou a ekonomickou situací v naší zemi, i když si mnozí občané neuvědomují, že nevyužitím svého volebního práva se zhoršený stav ještě prohloubí. Lze tedy konstatovat, že volební účast voličů v jednotlivých kolech, jak u účasti celorepublikové, tak i u účasti lokální v obci Troubelice byla srovnatelná s ostatními volbami pravidelně se konajícími v České republice. Pokud zhodnotíme podíl hlasů jednotlivých prezidentských kandidátů v prvním kole, konkrétně v obci Troubelice, je patrné, že nejvíce hlasů získal kandidát Miloš Zeman (24,48 %), což je podobný výsledek jako v součtu celé České republiky, druhé místo získal kandidát Jan Fischer (20,63 %) a těsně třetí místo kandidát Jiří Dienstbier (20,33 %). Kandidát Karel Schwarzenberg, který celorepublikově získal druhé místo a účastnil se druhého kola prezidentské volby, se v prvním kole volby v obci Troubelice umístil na místě čtvrtém (15,99 %).

Druhé kolo prezidentské volby v obci Troubelice skončilo vítězstvím pro kandidáta Miloše Zemana, který získal 643 voličských hlasů z celkem 957 všech platných hlasů (67,18 %).⁷⁶

---

⁷⁶ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

5.3 Protestní formy participace

Participace občanů nejen na politické úrovni, ale i na úrovni života v obci má několik druhů projevů, ať již pozitivních či negativních. V obci Troubelice nebyla doposud organizována žádná protestní akce, petiční akce nebo bojkot. Od doby po prvních demokratických volbách lze označit za určitou protestní formu participace aktivitu jednoho občana, který ve volebním období 1998 – 2002 aktivně sledoval práci zastupitelstva obce Troubelice a potažmo i tehdejší starostky Miloslavy Polákové. Poukazoval tak na špatná rozhodnutí, která nebyla v souladu s legislativou a další záležitosti v činnosti samosprávy obce. Bohužel ve většině případů měl občan pravdu, což vedlo k tomu, že si na svoji stranu získával další, v uvozovkách, nespokojené občany a na tehdejší zastupitelstvo obce a starostku obce tento protest vrhal špatné světlo s tím, že vše vyvrcholilo v komunálních volbách v roce 2002, kdy měla nespokojenost občanů za následek sestavení 8 kandidátních listin, z nichž jedno sdružení nezávislých kandidátů vedl i uvedený participující občan. Za své si vzala i skutečnost, že tehdejší vedení obce, vč. starostky obce, již v komunálních volbách v roce 2002 nekandidovalo. Bohužel ani participující občan, kandidující z prvního místa kandidátní listiny, za Sdružení nezávislých kandidátů „Obec pro občana“ neobdržel v konečném součtu voleb na volební období roků 2002 – 2006 mandát zastupitele obce. Toto volebního uskupení obdrželo dva mandáty v zastupitelstvu obce (Ondřej Plačko a Hana Šenková), kdy první z uvedených nově zvolených zastupitelů v tajné volbě v poměru 6 ku 4 (1 zastupitel omluven, celkem 11 zastupitelů) získal i post starosty obce.⁷⁷

Jak je zřejmé z následující tabulky, politické spektrum respektive počet mandátů jednotlivých politických stran či uskupení byl nízký a díky tomu, že nikdo neobdržel nadpoloviční většinu nebo alespoň většinu, bylo politické spektrum velice roztržštěné.

Volbě starosty a jeho dalšímu působení ve funkci předcházelo velké množství událostí, které bude dále popsáno z osobního pohledu zvoleného zastupitele a později i jmenovaného starosty obce Troubelice.

---

⁷⁷ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 15. 12. 2002, Obec Troubelice.

Tabulka 4: Podíly hlasů a počty mandátů v zastupitelstvu obce /2002/

Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)		Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
		abs.	v %			
1.	ODS	1 853	20,81	11	20,81	2
2.	KDU-ČSL	1 406	15,79	11	15,79	2
3.	KSČM	982	11,03	7	17,33	1
4.	ČSSD	106	1,19	3	4,36	0
5.	SNK „Za rozvoj obce“	1 498	16,83	11	16,82	2
6.	NEZÁVISLÝ	726	8,15	11	8,15	1
7.	SNK „Občané obcí“	695	7,81	11	7,80	1
8.	SNK „Obec pro občana“	1 637	18,39	11	18,38	2

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Velkou skupinu v obci Troubelice tvoří rodáci obce, tzv. starousedlíci a s tím spojené příbuzenské vztahy, které byly a z části stále jsou v obci zásadními. Nově přistěhovaní občané, kteří neměli v obci kořeny, byli nazýváni jako „náplava“ a ve spoustě situací bylo toto přímo i nepřímo těmto občanům naznačováno. Tato situace je záměrně uvedena v minulém čase, jelikož právě komunální volby v roce 2002 sehrály v této skutečnosti důležitou roli.

Z uvedené tabulky je patrné, že nespokojenost občanů v předchozím volebním období vyvolala zvýšenou aktivitu občanů, kteří se rozhodli učinit v obci změnu. Kandidovalo celkem osm politických i nepolitických volebních stran. Volební výsledky byly velice vyrovnané a žádná z volebních stran neměla většinový nebo alespoň vyšší počet hlasů oproti protistraně a bylo tedy nutné nalézt řešení v podobě utvoření koalice. Navíc volební strana ČSSD nedosáhla potřebnou hranici hlasů (5 %) pro obdržení mandátu v zastupitelstvu obce. Příčina byla v neobsazení počtu všech 11 možných kandidátů na kandidátní listině, ale pouze tří.⁷⁸

⁷⁸ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Dále je důležité uvést skutečnost, dvojího pohledu neboli spíše názoru volební strany KDU-ČSL na tehdy danou vzniklou situaci. Lidově by se dalo říci, že „straníci netáhli za jeden provaz“.

Z mého pohledu, tehdy zvoleného zastupitele obce a poté starosty obce, uvádím průběh koaličního jednání ve věci ustanovení a volby starosty a místostarosty obce Troubelice na volební období 2002 – 2006.

Koaliční jednání započala nevinně, ale jejich vývoj postupně ztrácel pravidla slušného chování. V uvedené volební období jsem byl zvolen jako jeden z jedenácti kandidátů za Sdružení nezávislých kandidátů „Obec pro občana“, mimochodem jsme celkově získali dva mandáty v zastupitelstvu obce. Jako první mě poměrně direktivně oslovil lídr ODS s tím, že starostou budeme volit kandidáta zvoleného za ODS, místostarostu ponecháme stávajícího, který získal mandát za SNK „Za rozvoj obce“. Nabídl mi, respektive naší straně, post předsedy finančního výboru. K této situaci jsem se ihned nevyjádřil, jelikož jsem nebyl o tomto návrhu přesvědčen, navíc jsem celou situaci chtěl probrat se svými straníky. Později jsem se ovšem dozvěděl, že jsem vše slíbil a udělal vlastně podvrh. Další, který mě oslovil, byl lídr strany KDU-ČSL (názorově z první poloviny) s tím, že nemohou z jistých důvodů připustit návrh ODS (z toho jsem vyvodil, že situaci již rovněž projednávali) a nemají ze svých řad nikoho, kdo by o post starosty měl zájem a jediné východisko pro stranu, je má kandidatura na starostu s jejich podporou i s ohledem na můj věk (v tu dobu mi bylo 27 roků). Jedinou jejich podmínkou bylo, že další podporu pro mou volbu starostou si musím zajistit sám. O celé věci jsem začal přemýšlet a po projednání se svými straníky jsme se rozhodli zahájit ne zrovna jednoduché vyjednávání. Zvláštní rovněž byla i skutečnost, že spolustraní, zvolená zastupitelka z mé navrhuující strany, byla nakloněna názoru lídra ODS, tedy že podpoří kandidaturu zastupitele zvoleného za volební stranu ODS. Po rozhovoru a jasném vysvětlení pravidel stranicví nás nominující strany, sdílela názor strany a návrh podpořila. Při volbě bylo nutné získat nadpoloviční počet všech 11 – ti členů zastupitelstva, tedy alespoň 6 hlasů. Následující tabulka uvádí výsledek koaličního vyjednávání, tedy podporu mé osoby na post starosty obce.

Tabulka 5: Výsledek koaličního vyjednávání – podpora Ondřeje Plačka starostou

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost
		abs.	%		
Bartuněk Josef, Mgr.	48	284	15,32	ODS	BEZPP
Bucherová Hana, MUDr.	47	293	15,81	ODS	BEZPP
Karlíčková Blanka	41	197	14,01	KDU-ČSL	KDU-ČSL
Králová Irena	39	116	15,97	NEZÁV.	BEZPP
Obšil Alois	51	184	13,08	KDU-ČSL	KDU-ČSL
Pavlík Zdeněk, Ing.	56	191	19,45	KSČM	KSČM
Plačko Ondřej	27	206	12,58	SNK 3	BEZPP
Poštulka Antonín	51	344	22,96	SNK 1	BEZPP
Šenková Hana	42	200	12,21	SNK 3	BEZPP
Trunda Bohumil	46	85	12,23	SNK 2	BEZPP
Vítek Břetislav	46	189	12,61	SNK 1	BEZPP

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Červenou barvou jsou označeni zastupitelé, kteří přislíbili, že se k uvedenému návrhu, připojí s tím, že místostarostou navrhne stávajícího místostarostu Antonína Poštulku. Byla to podmínka některých zastupitelů za předpokladu podpory mé osoby na post starosty obce Troubelice. Dále je uveden právě zářející fakt, že i když mě prakticky přesvědčilo ke kandidatuře KDU-ČSL, jeden zastupitel (označen modrou barvou) s mou kandidaturou nesouhlasil, jelikož se zde projevil názor druhé poloviny strany, jak je uvedeno výše. Ostatní zastupitelé z různých důvodů oslovení nebyli a stále se domnívali, že platí dohodnutá, direktivně podaná varianta lídra ODS.

Ustavující zasedání svolala dosavadní starostka Miloslava Poláková na 15. listopadu 2002, s hlavním bodem jednání, a to volba starosty a místostarosty obce Troubelice. Na samotném zasedání bylo nejdříve odhlasováno, že volba obou funkcí bude tajná pro každou z funkcí, tedy že jednotliví nově zvolení zastupitelé odevzdají svůj hlas za zástěnou do volební urny.

Tyto budou posléze návrhovou a volební komisí sečteny a výsledek bude okamžitě sdělen.⁷⁹ Ještě před tím byl přednesen lídrem ODS první, již zmíněný návrh, s tím, že je jediný a je tedy závazný a jasný. Překvapením byl ovšem pro některé přednesený protinávrh lídra KDU-ČSL, který navrhl starostou obce mou osobu, Ondřeje Plačka. Dle platných předpisů se nejdříve hlasuje o protinávru, tzn., že se nejdříve hlasovalo o návrhu – starosta obce Ondřej Plačko. Tento byl přijat 6 – ti hlasy všech zastupitelů. Výsledek hlasování a podpory návrhu prezentuje následující tabulka.

I když bylo hlasování tajné, výsledek hlasování byl u jednotlivých zastupitelů zjištěn dotazováním (příloha č. 7).⁸⁰

Tabulka 6: Výsledek hlasování zastupitelstva obce Troubelice – starosta obce

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost
		abs.	%		
Bartuněk Josef, Mgr.	48	284	15,32	ODS	BEZPP
Bucherová Hana, MUDr.	47	293	15,81	ODS	BEZPP
Karlíčková Blanka	41	197	14,01	KDU-ČSL	KDU-ČSL
Králová Irena	39	116	15,97	NEZÁV.	BEZPP
Obšil Alois	51	184	13,08	KDU-ČSL	KDU-ČSL
Pavlík Zdeněk, Ing.	56	191	19,45	KSČM	KSČM
Plačko Ondřej	27	206	12,58	SNK 3	BEZPP
Poštulka Antonín	51	344	22,96	SNK 1	BEZPP
Šenková Hana	42	200	12,21	SNK 3	BEZPP
Trunda Bohumil	46	85	12,23	SNK 2	BEZPP
Vítek Břetislav	46	189	12,61	SNK 1	BEZPP

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

⁷⁹ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 15. 12. 2002, Obec Troubelice

⁸⁰ Nestandardizované dotazování

Zastupitel za KSČM Zdeněk Pavlík byl omluven, nehlasoval (v tabulce uveden červenou barvou). Zelenou barvou jsou uvedeni zastupitelé, kteří podpořili návrh, respektive přednesený protinávrh, o kterém bylo hlasováno přednostně (starosta obce – Ondřej Plačko). Jsou zde patrné rozdíly oproti předem vyjednaným podmínkám, které následovaly ústní koaliční dohody. Záměrně uvádím ústní, jelikož jsou pro některé nezávazné, což výsledek hlasování jasně demonstruje. K předmětnému návrhu se překvapivě přidala i jedna ze zastupitelů za ODS (z důvodu, že se jí nelíbily vyjednávací techniky a nikdo nerespektoval její názor), členka za KDU-ČSL nakonec po dlouhém jednání stráníků lidově řečeno „táhla za jeden provaz“ a člen za Sdružení nezávislých kandidátů „Občané obcí“ se po vysvětlení zalekl věku navrhovaného starosty. Místostarostou byl zvolen po dohodě stávající místostarosta (Antonín Poštulka), který ovšem po týdnu podal rezignaci na tuto funkci. Podporu jsem našel v zastupiteli z KDU-ČSL (Alois Obšil), který byl posléze na dalším zasedání zastupitelstva obce Troubelice jednohlasně zvolen místostarostou obce Troubelice.⁸¹ Okamžité reakce okolí a hlavně občanů k mé volbě byly různé, kladné i záporné. Postupem času se s velkou podporou zastupitelů a občanů situace uklidnila a bylo možné začít plnit společný cíl všech zvolených zastupitelů, i s ohledem na volební programy jednotlivých politických i nepolitických volebních stran v obci, a to všestranný rozvoj obce Troubelice.

V tomto volebním období byl investicemi navýšen majetek obce řádově o 50 mil. Kč, bylo provedeno několik významných investičních akcí, obec získala od předsedy Poslanecké sněmovny svůj znak a prapor. Byl vytvořen Program rozvoje obce Troubelice a místních částí, dle kterého se do současné doby postupuje a je průběžně aktualizován. Značně se změnila komunikace s občany i občanů navzájem mezi sebou a i samotná mentalita, občané začali výrazně spolupracovat, místo slibů viděli skutky.

Uvedený popis situace a nespokojenost občanů obce, která předcházela volbě starosty obce Troubelice ve volebním období 2002 – 2006 a samotný výsledek hlasování zastupitelstva obce dokresluje fakt, že se částečně dotýká protestní formy politické participace občanů, které události a dění v obci předcházelo, probíhalo a kterou se může z jakékoli příčiny stát, pokud není situace jakýmkoli způsobem řešena.

---

⁸¹ Zápisy a usnesení zastupitelstva obce Troubelice; rok 2002, Obec Troubelice.

5.4 Ostatní formy participace

5.4.1 Spolky a zájmová činnost

V oblasti sportovní a kulturní působí v obci několik spolků, které mají v obci více než stoletou tradici.

V roce 2012 oslavil 130. výročí od založení nejstarší spolek v obci, **Sbor dobrovolných hasičů Troubelice**. Vznikl z potřeby hašení požárů v obci, hlavně v období žní a sucha. Hašení požárů je i nadále hlavním posláním spolku, kde v obci působí Jednotka sboru Dobrovolných hasičů, zařazena do krizového plánu Olomouckého kraje jako jednotka JPO III. S rozmachem doby a v současnosti se sbor věnuje také sportovní činnosti, převážně hasičskému sportu. Dvě družstva mladých hasičů, dvě družstva mužů a jedno družstvo žen, výborně se svými sportovními výsledky reprezentují nejen sbor, ale i obec. Spolek je i nepostradatelnou součástí kulturního života v obci a nepostradatelnou složkou v oblasti volnočasových aktivit. Spolek vlastní areál s budovami, který neustále rozvíjí.⁸²

Dalším aktivním spolkem, hlavně v oblasti sportu je **Tělocvičná jednota Sokol Troubelice**, která má v obci již stoletou tradici. V období války a socialismu spolek zaznamenal velký úpadek, ale jeho poslání a záměr byl znovu obnoven. V současné době se TJ Sokol Troubelice věnuje soutěžně fotbalu, kde hraje ve více výkonnostních třídách. Družstva jsou rozdělena na družstvo benjamínků, mladších a starších žáků, družstvo dorostu a družstvo mužů A a B. Dalšími neméně důležitými aktivitami je družstvo nohejbalistů, házenkářů a aktivní cvičení žen v kategorii dorostu a starších žen. Spolek je výbornou reprezentací nejen pro obec, ale také pro sebe sama. Nepostradatelný je v oblasti volnočasových aktivit a kulturním životě v obci. Spolek vlastní areál s budovami a sportovištěm, který neustále rozvíjí.⁸³

---

⁸² *Oficiální webové stránky SDH Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-20]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz/sdh/>>.

⁸³ *Oficiální webové stránky TJ SOKOL Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-20]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz/sokol/>>.

Posledním ze spolků se stoletou historií je **Jednota Orla Troubelice**, která byla v obci založena rovněž pro podporu sportu občanů, ale také z důvodu hlavního poslání, víry v Boha. Spolek úplně upadl v období socialismu a opět začal aktivně působit po roce 1989. V současnosti vlastní objekt budovy „Orlovny“, který byl spolku vrácen v restitucích a slouží jako tělocvična složky, ve které se věnují různým druhům sportu, spíše na místní úrovni anebo na úrovni soutěží orelských jednot navzájem. Rovněž tento spolek je nepostradatelnou organizací v oblasti volnočasových aktivit a oblasti kulturní.⁸⁴

Mimo tyto největší spolky, které obec podporuje jak finančně tak materiálně, patří také spolky menší jako např. Myslivecké sdružení Bradlo, Svaz včelařů Troubelice, Spolek chovatelů drobného zvířectva a zahrádkářů Troubelice, Mateřské centrum Sluníčko. Tyto spolky se aktivně nezapojují do dění v obci, ale fungují hlavně pro jedince (občany), kde práce ve spolku je jim hlavně koníčkem.

5.4.2 Webová prezentace obce

Webové stránky obce Troubelice vznikly v roce 2003 a do dnešní doby byly uveřejněny již v několika verzích. V současné verzi stránek se po zadání odkazu <http://www.troubelice.cz> návštěvník stránek dostane do rozcestníku, kde pod uvedenou doménou hostují stránky příspěvkových organizací a spolků v obci. Pro výběr konkrétní organizace stačí jednoduše kliknout na příslušný interaktivní obrázek.

Webová prezentace obce Troubelice je velice přehledná a ucelená. Obsahuje užitečné a hlavně aktualizované informace, což webové stránky většiny menších obcí velice postrádají. Uprostřed stránek obce Troubelice se nachází základní informace o obci a hlavní aktuální nově vložené dokumenty z jednotlivých sekcí stránek. Levá část stránek je rozdělena do jednotlivých kategorií, jako je například obecní úřad, místní samospráva, organizační složky obce, příspěvkové organizace obce, historie, sport a fotogalerie a kalendář akcí. Po rozkliknutí položky se vždy zobrazí povinně zveřejňované informace⁸⁵ a spousta dalších užitečných odkazů.

---

⁸⁴ *Oficiální webové stránky OREL Jednota Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-20]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.oreltroubelice.cz>>.

⁸⁵ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Pravá strana stránek je věnována interaktivním prvkům, jako je např. úřední deska v elektronické podobě, elektronická podatelna, registr oznámení a mnohé další. Stránky zaznamenaly více jak 139 000 přístupů s měsíční návštěvností v průměru okolo 1 600 přístupů.⁸⁶

Z uvedeného je zřejmé, že webové stránky obcí plní nepostradatelnou informační funkci, a to nejen pro občany.

5.4.3 Místní tisk

Zpravodaj obce Troubelice, tak je nazýván místní tisk obce Troubelice. Periodikum je vydáváno na základě povolení Ministerstva kultury České republiky pod č. MK – ČR – E – 14 109 a je vydáváno měsíčně již od 1. ledna 2003.⁸⁷ Periodikum vychází v papírové podobě a současně i v elektronické podobě na webových stránkách obce. Obsahem je v úvodu vždy slovo starosty, pozvánky na kulturní akce, společenská kronika, informace z příspěvkových organizací a místních spolků a inzerce, která je v periodiku zpoplatněna.

---

⁸⁶ *Oficiální webové stránky obce Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz>>.

⁸⁷ Zpravodaj obce Troubelice, Obec Troubelice, 2003-2012

6. VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE TROUBELICE

6.1 Volby 1990

První svobodné volby po roce 1989 se konaly ve dnech 24. a 25. listopadu 1990 a voliči v obci Troubelice volili ve třech volebních okrscích (Troubelice, Lazce, Pískov). Celkem bylo ve stálých volebních seznamech zapsáno 1 202 voličů a voleb se zúčastnilo 1 039 voličů (volební účast 86,44 %). Poprvé a naposledy se volilo patnáct členů zastupitelstva obce Troubelice (v obci zřízena rada obce) ze čtyř kandidátních listin, a to z kandidátů Československé strany lidové (ČSL), Komunistické strany Československa (KSČ), Občanského fóra (OF) a Politického hnutí členů zemědělského družstva (SNK). Starostou na volební období 1990 – 1994 byl zvolen Oldřich Hübner (OF), místostarostou Ing. Jan Pospíšil (ČSL), radní: Ing. Lubomír Spurný (KSČ), Miloslava Poláková (ČSL) a Antonín Poštulka (SNK).⁸⁸ Největší počet hlasů (33,93%) a 5 mandátů získala Československá strana lidová a ze samotných kandidátů Lubomír Štoksa kandidující za Občanské fórum (586 hlasů).⁸⁹

Tabulka 7: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1990

Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1.	ČSL	4 567	33,93	15	5
2.	OF	4 109	30,53	15	4
3.	KSČ	3 200	23,78	15	4
4.	SNK	1 582	11,76	11	2

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Okresního archivu v Olomouci

⁸⁸ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 1990, Obec Troubelice.

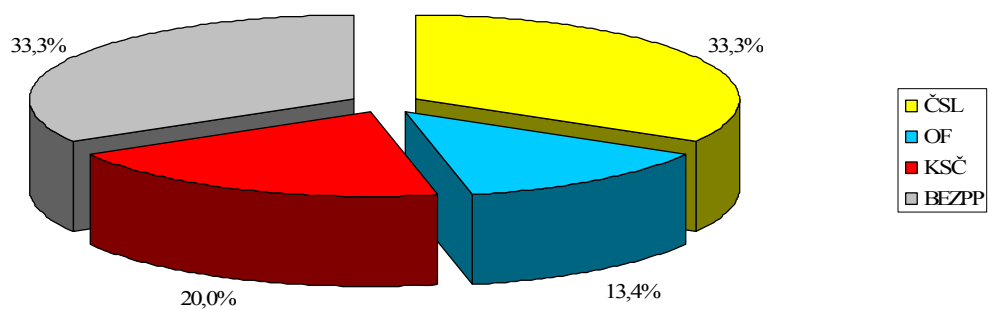
⁸⁹ Okresní archiv v Olomouci; fond: *MNV Troubelice 1945-1990*: Volební záležitosti, karton 2, inv. č. 52

Tabulka 8: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1990 – zastupitelé

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost	Pořadí	
		abs.	%			K. listina	Volby
Hübner O.	56	344	8,37	OF	OF	2	8
Kučera M., Ing.	49	334	7,31	ČSL	ČSL	2	10
Lolek J., Ing.	57	383	9,32	OF	BEZPP	6	5
Lolek V.	32	215	13,59	SNK	BEZPP	6	15
Mánek K.	46	376	11,75	KSČ	KSČ	12	6
Nevěřil B., Ing.	28	333	21,04	SNK	BEZPP	1	11
Obšil A.	39	348	7,62	ČSL	ČSL	5	7
Obšil J.	37	318	6,96	ČSL	ČSL	9	12
Pavlík Z., Ing.	44	335	10,46	KSČ	KSČ	6	9
Pik A.	45	270	8,44	KSČ	KSČ	1	14
Poláková M.	40	535	11,71	ČSL	ČSL	4	3
Pospíšil J., Ing.	50	568	12,44	ČSL	ČSL	1	2
Poštulka A.	39	494	12,02	OF	BEZPP	7	4
Spurný L., Ing.	33	300	9,33	KSČ	BEZPP	5	13
Štoksa L.	55	586	14,26	OF	OF	1	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Okresního archivu v Olomouci

Graf 9: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 1990

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z Okresního archivu v Olomouci

6.2 Volby 1994

V pořadí k druhým volbám do zastupitelstva obce Troubelice, které se konaly ve dnech 18. a 19. listopadu 1994 opět voliči volili ve třech volebních okrscích (Troubelice, Lazce, Pískov) a ve stálých volebních seznamech jich bylo zapsáno 1 277 a voleb se z tohoto počtu zúčastnilo 999 (volební účast 78,31 %). Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce Troubelice se volilo 11 členů zastupitelstva obce z pěti oficiálně podaných kandidátních listin a kandidátů Hnutí zemědělců (HZ), Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM), Křesťanské demokratické unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Sdružení nezávislých kandidátů (SNK) a Občanské demokratické strany (ODS). Starostou na volební období 1994 – 1998 byl opět zvolen Oldřich Hübner (ODS), místostarostou Miloslava Poláková (KDU-ČSL).⁹⁰ Největší počet hlasů (34,40 %) a 4 mandáty získala Občanská demokratická strana a ze samotných kandidátů Antonín Poštulka kandidující za Občanskou demokratickou stranu jako BEZPP (464 hlasů).⁹¹

Tabulka 9: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1994

Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1.	HZ	988	10,43	5	1
2.	KSČM	1 817	19,18	10	2
3.	KDU-ČSL	2 093	22,10	11	2
4.	SNK	1 315	13,88	11	2
5.	ODS	3 258	34,40	11	4

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

⁹⁰ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 1994, Obec Troubelice.

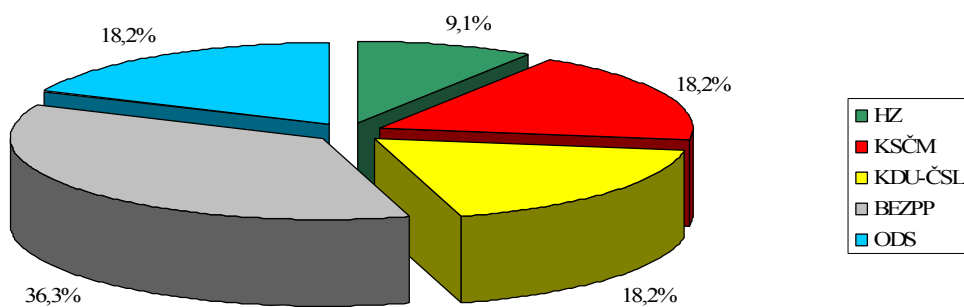
⁹¹ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Tabulka 10: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1994 – zastupitelé

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost	Pořadí	
		abs.	%			K. listina	Volby
Domes L.	45	299	9,17	ODS	ODS	2	4
Hübner O.	61	436	13,38	ODS	ODS	1	3
Chmelař O.	54	230	12,65	KSČM	KSČM	2	2
Kořístková E.	32	206	15,66	SNK	BEZPP	6	1
Mánek K.	50	458	14,05	ODS	BEZPP	5	2
Nevěřil B., Ing.	30	306	30,97	HZ	HZ	2	1
Obšil Z.	31	176	13,38	SNK	BEZPP	1	2
Pavlík Z., Ing.	48	344	18,93	KSČM	KSČM	1	1
Poláková M.	44	442	21,11	KDU-ČSL	KDU-ČSL	1	1
Pospíšil J., Ing.	54	267	12,75	KDU-ČSL	KDU-ČSL	5	2
Poštulka A.	43	464	14,24	ODS	BEZPP	3	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Graf 10: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 1994

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

6.3 Volby 1998

Další volby do zastupitelstva obce Troubelice se konaly ve dnech 13. a 14. listopadu 1998. Voliči volili ve třech volebních okrscích (Troubelice, Lazce, Pískov) a ve stálých volebních seznamech bylo zapsáno 1 356 voličů a voleb se z tohoto počtu zúčastnilo 846 voličů (volební účast 62,39 %). Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce Troubelice se opět volilo 11 členů zastupitelstva obce ze čtyř oficiálně podaných kandidátních listin a kandidátů Sdružení Unie svobody a nezávislých kandidátů (SNK), Křesťanské demokratické unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Nezávislý kandidát (NK) a Občanské demokratické strany (ODS). Starostou na volební období 1998 – 2002 byla zvolena Miloslava Poláková (KDU-ČSL), místostarostou Antonín Poštulka (ODS).⁹² Největší počet hlasů (42,36 %) a 5 mandátů získala Občanská demokratická strana a ze samotných kandidátů Antonín Poštulka kandidující za Občanskou demokratickou stranu jako BEZPP (504 hlasů).⁹³

Tabulka 11: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1998

Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1.	SNK	1 755	22,62	11	2
2.	KDU-ČSL	2 493	32,13	11	4
3.	NK	224	2,89	1	0
4.	ODS	3 287	42,36	11	5

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

⁹² Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 1998, Obec Troubelice.

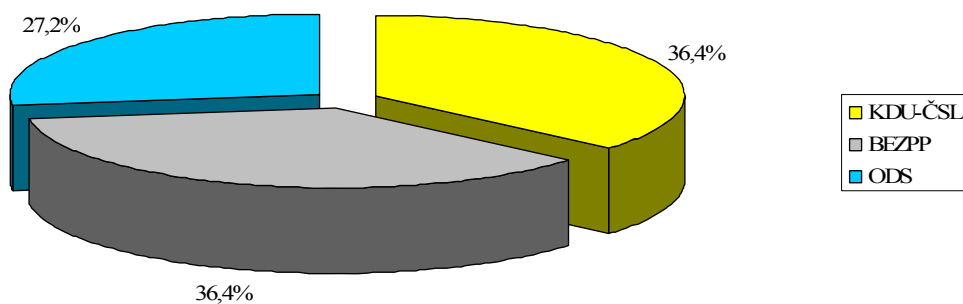
⁹³ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Tabulka 12: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1998 – zastupitelé

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost	Pořadí	
		abs.	%			K. listina	Volby
Domes L.	49	291	8,85	ODS	ODS	5	5
Karlíčková B.	37	255	10,22	KDU-ČSL	KDU-ČSL	8	3
Kořístková E.	36	283	8,60	ODS	ODS	1	4
Mahdalová M.	40	201	11,45	SNK	BEZPP	4	2
Mánek K.	54	494	15,02	ODS	BEZPP	2	2
Obšil A.	47	250	10,02	KDU-ČSL	KDU-ČSL	5	4
Obšil Z.	35	257	14,64	SNK	BEZPP	1	1
Polák J.	49	367	14,72	KDU-ČSL	KDU-ČSL	7	2
Poláková M.	48	498	19,97	KDU-ČSL	KDU-ČSL	1	1
Poštulka A.	47	504	15,33	ODS	BEZPP	3	1
Vítek B.	42	339	10,31	ODS	ODS	4	3

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Graf 11: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 1998

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

6.4 Volby 2002

Historicky čtvrté volby do zastupitelstva obce Troubelice, které se konaly ve dnech 1. a 2. listopadu 2002 a byly z pohledu politické participace občanů pro samotnou obec velice významné a díky těmto volbám v obci nastaly významné kroky týkající se politických změn, obsazení zastupitelstva a rozvoje obce. Samotné události, které předcházely uvedeným volbám, povolební vyjednávání, koaliční partnerství a samotné další dění na obci je samostatně popsáno v kapitole 5.3. Protestní formy participace. Voliči volili ve třech volebních okrscích (Troubelice, Lazce, Pískov) a ve stálých volebních seznamech jich bylo zapsáno 1 411 a voleb se z tohoto počtu zúčastnilo 919 (volební účast 65,20 %). Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce Troubelice se volilo 11 členů zastupitelstva obce z osmi oficiálně podaných kandidátních listin a kandidátů Občanské demokratické strany (ODS), Křesťanské demokratické unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM), České strany sociálně demokratické (ČSSD), Sdružení nezávislých kandidátů – Za rozvoj obce (SNK – Za rozvoj obce), Nezávislých (NEZÁVISLÍ), Sdružení nezávislých kandidátů – Občané obci (SNK – Občané obci) a Sdružení nezávislých kandidátů – Obec pro občana (SNK – Obec pro občana). Starostou na volební období 2002 – 2006 byl zvolen Ondřej Plačko (SNK – Obec Pro občana), místostarostou Antonín Poštulka (SNK – Za rozvoj obce)⁹⁴, který ovšem po týdnu podal rezignaci na tuto funkci. Na druhém zasedání zastupitelstva obce Troubelice (5. 12. 2002), byl veřejnou volbou jednohlasně zvolen Alois Obšil (KDU – ČSL).⁹⁵ Největší počet hlasů (20,81 %) a 2 mandáty získala opět Občanská demokratická strana a ze samotných kandidátů Antonín Poštulka kandidující za SNK – Za rozvoj obce (344 hlasů).⁹⁶

---

⁹⁴ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 2002, Obec Troubelice.

⁹⁵ Zápisy a usnesení zastupitelstva obce Troubelice; 5. 12. 2002, Obec Troubelice.

⁹⁶ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Tabulka 13: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2002

Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1.	ODS	1 853	20,81	11	2
2.	KDU-ČSL	1 406	15,79	11	2
3.	KSČM	982	11,03	7	1
4.	ČSSD	106	1,19	3	0
5.	SNK 1 – Za rozvoj obce	1 498	16,83	11	2
6.	NEZÁVISLÍ	726	8,15	11	1
7.	SNK 2 – Občané obci	695	7,81	11	1
8.	SNK 3 – Obec pro občana	1 637	18,39	11	2

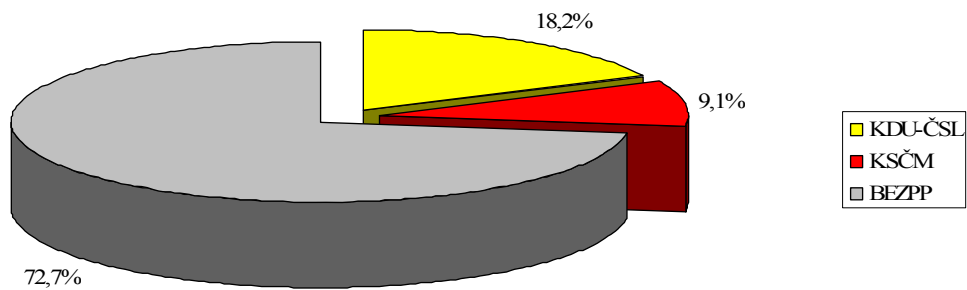
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Tabulka 14: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2002 – zastupitelé

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost	Pořadí	
		abs.	%			K. listina	Volby
Bartuněk J.	48	284	15,32	ODS	BEZPP	1	2
Bucherová H.	47	293	15,81	ODS	BEZPP	3	1
Karlíčková B.	41	197	14,01	KDU-ČSL	KDU-ČSL	8	1
Králová I.	39	116	15,97	NEZÁV.	BEZPP	10	1
Obšil A.	51	184	13,08	KDU-ČSL	KDU-ČSL	9	2
Pavlík Z, Ing.	56	191	19,45	KSČM	KSČM	1	1
Plačko O.	27	206	12,58	SNK 3	BEZPP	2	1
Poštulka A.	51	344	22,96	SNK 1	BEZPP	2	1
Šenková H.	42	200	12,21	SNK 3	BEZPP	4	2
Trunda B.	46	85	12,23	SNK 2	BEZPP	4	1
Vítek B.	46	189	12,61	SNK 1	BEZPP	8	2

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Graf 12: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 2002

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

6.5 Volby 2006

Volby do zastupitelstva obce Troubelice na další volební období (2006 – 2010) se konaly ve dnech 20. a 21. října 2006. Stejně jako v minulých letech voliči volili ve třech volebních okrscích (Troubelice, Lazce, Pískov) a ve stálých volebních seznamech bylo zapsáno 1 460 voličů a voleb se z tohoto počtu zúčastnilo 916 voličů (volební účast 62,81 %). Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce Troubelice se opět volilo 11 členů zastupitelstva obce z pěti oficiálně podaných kandidátních listin a kandidátů Občanské demokratické strany (ODS), Sdružení nezávislých kandidátů – Obec pro občana (SNK – Obec pro občana), Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM), Křesťanské demokratické unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL) a Sdružení nezávislých kandidátů (SNK). Starostou na volební období 2006 - 2010 byl opět jednohlasně zvolen Ondřej Plačko (SNK – Obec pro občana), místostarostou Alena Hrubá (ODS).⁹⁷ Největší počet hlasů (50,54 %) a 6 mandátů získalo Sdružení nezávislých kandidátů – Obec Pro občana a ze samotných kandidátů Ondřej Plačko, rovněž z této volební strany (694 hlasů).⁹⁸

Tabulka 15: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2006

	Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1.	ODS	1 477	15,80	11	2
2.	SNK 1 – Obec pro občana	4 724	50,54	11	6
3.	KSČM	1 162	12,43	11	1
4.	KDU-ČSL	1 405	15,03	11	2
5.	SNK 2	579	6,19	11	0

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

⁹⁷ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 2006, Obec Troubelice.

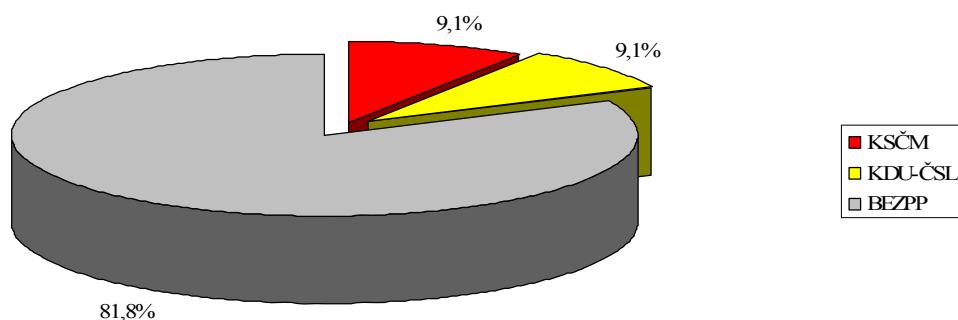
⁹⁸ Český statistický úřad – *volby.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Tabulka 16: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2006 – zastupitelé

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost	Pořadí	
		abs.	%			K. listina	Volby
Bartuněk P.	43	418	8,84	SNK 1	BEZPP	5	6
Bucherová H.	51	508	10,75	SNK 1	BEZPP	8	2
Dostál M.	26	233	16,58	KDU-ČSL	BEZPP	2	2
Hrubá A.	41	238	16,11	ODS	BEZPP	1	1
Králová I.	43	462	9,77	SNK 1	BEZPP	3	4
Nevěřil B., Ing.	42	204	13,81	ODS	BEZPP	3	2
Obšil A.	55	241	17,15	KDU-ČSL	KDU-ČSL	1	1
Pavlík Z., Ing.	60	206	17,72	KSČM	KSČM	1	1
Plačko O.	31	694	14,69	SNK 1	BEZPP	1	1
Smrčková M.	46	348	7,36	SNK 1	BEZPP	4	5
Šenková H.	46	494	10,45	SNK 1	BEZPP	2	3

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Graf 13: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 2006

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

6.6 Volby 2010

Zatím poslední volby do zastupitelstva obce Troubelice na volební období (2010 – 2014) se konaly ve dnech 15. a 16. října 2010. Voliči volili ve třech volebních okrscích (Troubelice, Lazce, Pískov) a ve stálých volebních seznamech bylo zapsáno 1 524 voličů a voleb se z tohoto počtu zúčastnilo 905 voličů (volební účast 59,38 %). Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce Troubelice se opět volilo 11 členů zastupitelstva obce ze čtyř oficiálně podaných kandidátních listin a kandidátů Křesťanské demokratické unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Občanské demokratické strany (ODS), Sdružení nezávislých kandidátů – Obec pro občana (SNK – Obec pro občana), Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM). Starostou na volební období 2010 - 2012 byl znovu jednohlasně zvolen Bc. Ondřej Plačko (SNK – Obec pro občana), místostarostou Irena Králová (SNK – Obec pro občana).⁹⁹ Největší počet hlasů (54,83 %) a 6 mandátů získalo opět Sdružení nezávislých kandidátů – Obec Pro občana a ze samotných kandidátů Ondřej Plačko, rovněž z této volební strany (677 hlasů).¹⁰⁰

Tabulka 17: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2010

	Kandidátní listina (pořadí dle vylosování)	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1.	KDU-ČSL	1 511	16,51	11	2
2.	ODS	1 497	16,36	11	2
3.	SNK – Obec pro občana	5 017	54,83	11	6
4.	KSČM	1 125	12,30	11	1

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

⁹⁹ Zápisy a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice; 2010, Obec Troubelice.

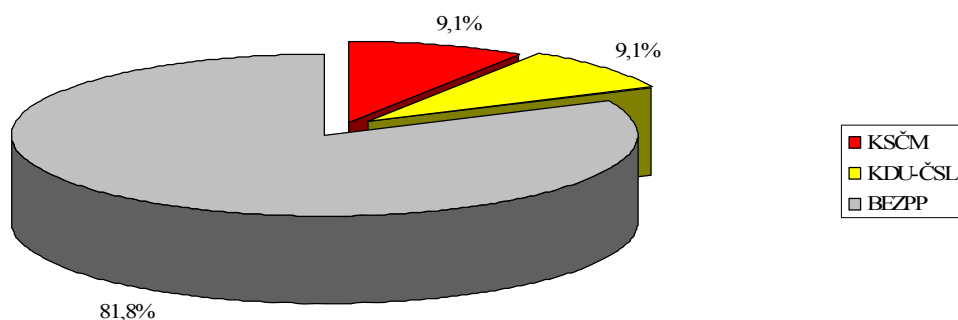
¹⁰⁰ Český statistický úřad – volby.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.

Tabulka 18: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2010 – zastupitelé

Příjmení, jméno, titul	Věk	Hlasy		Navrhující strana	Politická příslušnost	Pořadí	
		abs.	%			K. listina	Volby
Bartuněk P.	47	456	9,08	SNK	BEZPP	5	5
Dostál M.	30	189	12,50	KDU-ČSL	BEZPP	10	1
Hula V.	34	210	14,02	ODS	BEZPP	5	1
Králová I.	47	505	10,06	SNK	BEZPP	3	2
Nevěřil B., Ing.	46	176	11,75	ODS	BEZPP	2	2
Obšil A.	59	176	11,64	KDU-ČSL	KDU-ČSL	9	2
Pavlík Z., Ing.	64	184	16,35	KSČM	KSČM	2	1
Plačko O.	35	677	13,49	SNK	BEZPP	1	1
Šenková H.	50	487	9,70	SNK	BEZPP	2	3
Vlčková I.	40	484	9,64	SNK	BEZPP	6	6
Vyhnánková J.	39	426	8,49	SNK	BEZPP	4	4

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

Graf 14: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 2010

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze serveru <http://volby.cz>

6.7 Shrnutí

Z komparace výsledků komunálních voleb v roce 1990, 1994, 1998, 2002, 2006, 2010 v obci Troubelice a po prozkoumání kandidátních listin za uvedené roky je patrné, že vedle samotných politických stran, které mají v obci místní organizace, jsou na vzestupu i sdružení nezávislých kandidátů. Výrazně také ubývá kandidátů, respektive zastupitelů s politickou příslušností k dané straně (členů politických stran) a velký počet je bez politické příslušnosti. Dále je z výsledků voleb do zastupitelstva obce Troubelice zřejmé, že v letech 2002, 2006 a 2010 nedochází k výrazné obměně členů zastupitelstva obce, tudíž lze konstatovat, že střídání zastupitelů je velice nízké a popularita a důvěra těchto voleným zástupců u občanů velká, což dokazují i preferenční hlasy některých opakovaně zvolených zastupitelů.¹⁰¹

---

¹⁰¹ Nestandardizované dotazování

7. ZÁVĚR

Obec Troubelice je obcí Olomouckého kraje, okresu Olomouc, spadající pod obec s rozšířenou působností Uničov. Je obcí s pověřeným matričním úřadem. Svoji rozlohu má na cca 4 000 ha a její součástí jsou tři místní části, a to Dědinka, Lazce, Pískov. Se svými 1886 obyvateli se stále řadí do kategorie malých obcí. Troubelice mají i svoji bohatou historii a v letošním roce (2013) oslaví 700 let od první písemné zmínky. Obec byla vždy zemědělskou obcí a jako jedna z mála v okolí nebyla nikdy německou. Disponuje dobrou občanskou vybaveností a dobrým dopravním spojením s městskou aglomerací. V obci na veřejném životě participuje i spousta sdružení a spolků.

Diplomová práce je pojata jako případová studie obce Troubelice a vede k objasnění pojmů a principu demokracie lokální úrovně, interpretuje historický proces vzniku místní samosprávy a jejich orgánů. Dále charakterizuje obec Troubelice a analyzuje konkrétní výsledky komunálních voleb v obci Troubelice v letech 1990, 1994, 1998, 2002, 2006 a 2010. V neposlední řadě také definuje politickou participaci občanů obce Troubelice, respektive jejich volební chování. V porovnání s průměrem v České republice je u komunálních voleb výrazně nadprůměrná, což je logické, občané si volí své zástupce, kteří řídí jejich samosprávu v obci. Dalšími z voleb s nadprůměrnou volební účastí v obci jsou oproti celorepublikovému průměru volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a Senátu Parlamentu České republiky. Zde je patrný politický vliv volebních stran a i možná nespokojenost občanů s vládoucí stranou a vládou. Podprůměrná anebo vyrovnaná volební účast je v obci zaznamenána u voleb do zastupitelstev krajů, které jsou známé nízkou volební účastí. Tady lze pouze přemýšlet o příčině nízké volební účasti, ale nejspíš občané považují mezičlánek krajského zřízení za zbytečný. Jako poslední a neméně důležité jsou první prezidentské volby v České republice konané 11. a 12. ledna 2013. Celorepubliková volební účast byla v prvním kole na hranici 61,31 % a kole druhém 59,11%. Oproti tomu volební účast v obci Troubelice je několik procent vyšší. V prvním kole svého volebního práva využilo 66,80 % voličů a v kole druhém 63,60 % voličů. Lze tedy tvrdit, že i u prezidentské volby byla volební účast občanů obce nad průměrem volební účasti celé České republiky.

Pouze obecně o komunálním zázemí různých politických seskupení vypovídají celostátní součty, jelikož jsou v komunálních volbách směrodatné výsledky v jednotlivých obcích. Volby do obecních zastupitelstev se totiž dotýkají přímo voličů a života v obci. Obec Troubelice je vícemandátovým obvodem, ve kterém se volí 11 zastupitelů a vyjma roku 1990 nebyla v obci Troubelice ustanovena rada obce. V obci působí tři místní politické organizace, a to ODS, KDU-ČSL a KSČM. Jejich členská základna je ovšem velice slabá, řádově se jedná spíše o jedince. Do voleb v roce 2002 se o vítězství v komunálních volbách dělily dvě strany a to ODS (dříve také OF -1990) a KDU-ČSL (dříve také ČSL – 1990), s tím, že ani jedna z těchto politických stran nezískala nadpoloviční počet mandátů v zastupitelstvu obce, proto je také zřejmá koalice obou stran, která je patrná při volbě starosty a místostarosty obce. V prvních dvou volebních obdobích byl starostou obce zvolen Oldřich Hübner, kandidát a člen ODS, ve třetím volebním období Miloslava Poláková, kandidátka a členka KDU-ČSL. Místostarostou byl v jednotlivých letech zvolen vždy kandidát z vzniklé koalice, tedy z druhé politické strany. Od komunálních voleb v roce 2002 začínají v obci Troubelice sehrávat důležitou roli nezávislí kandidáti a potažmo i sdružení nezávislých kandidátů. Ve zmíněném roce z celkového počtu osmi kandidujících seskupení, tvoří sdružení nezávislých kandidátů hned čtyři kandidátní listiny a i většina kandidátů kandidujících za politickou stranu je bez politické příslušnosti. To odráží nejen fakt, že se strany snaží plnit své kandidátní listiny do plného počtu kandidátů, ale také některá sdružení vznikají jako podpůrné kandidátní listiny politických stran, v tomto případě KDU-ČSL. Jednoduše lze říci, že cílem každé strany, ať již politické či nepolitické, je získání co nejvíce hlasů a poté i samotných mandátů v zastupitelstvu obce. Od roku 2002 je starosta obce (Ondřej Plačko) bez politické příslušnosti, kandidující právě za sdružení nezávislých kandidátů. Volby v tomto roce, s ohledem na předchozí volební období, jejich průběh a povolební chování jednotlivých nově zvolených zastupitelů, lze přiřadit k protestním formám participace občanů, i když obec Troubelice do současnosti nezaznamenala další její formy, jako např. petiční akce, bojkot apod. Lze tedy tvrdit, že protestní formy participace občanů nejsou příliš časté a markantní a jsou prezentovány spíše jednotlivci, ve formě stížností podávaných na obecní úřad.

Podíl samotných občanů na veřejném životě se projevuje nejen na volební účasti, ale i prostřednictvím činnosti vzniklých spolků. Velice aktivní je základna Sboru dobrovolných hasičů Troubelice, Lazce a Pískov, sportovní základna Tělocvičné jednoty Sokol Troubelice a Jednoty Orla Troubelice a mnoha dalších. Bohatá činnost těchto zájmových organizací a skupin ukazuje, že převažující participací na veřejném životě obce se stávají hlavně nepolitické aktivity občanů, které přímo souvisí s jejich zájmovou orientací. Činnost těchto organizací musí samospráva v obci v čele s politickou i nepolitickou organizací podporovat a brát na vědomí nejen v zájmu obce, ale i zájmu vlastního, neboť členy těchto organizací jsou právě četní voliči, kteří mohou výrazně ovlivnit věci a volby příští.¹⁰²

Z analýzy politického chování a provedené komparace výsledků komunálních voleb v obci Troubelice, lze závěrem potvrdit teoretický předpoklad, že se v malých obcích nevyskytuje úplné politické spektrum politických stran a výrazně ubývá politického stranictví, tzn. kandidátů s politickou příslušností a hlavní klíčovou roli zde sehrávají nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Dalším zkoumáním lokální politické scény vyplynulo, že až na drobné výjimky je sestavování kandidátních listin ponecháno až před samotnými volbami a volební politické i nepolitické strany jsou spíše nestabilní. To dokazuje, že samotná politika v malých obcích nemá výrazně ideologický rozměr s typickou nestálostí politických subjektů, s ohledem na apolitické vztahy mezi jednotlivými místními politiky. Lze rovněž souhlasit s tvrzením, že v menších obcích bývá volební účast v porovnání s republikovým průměrem vyšší a speciálně u komunálních voleb hraje při rozhodování důležitou roli tzv. sousedský efekt. Mezi nejvíce angažované se na veřejném životě v obci Troubelice, vyjma již zmíněných členů spolků a spolků samotných, výrazně podílí samotní zastupitelé, členové výborů a komisí obce a jejich rodinní příslušníci.

---

¹⁰² Nestandardizované dotazování

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura

- [1] BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada Publishing, 2009; ISBN: 978-80-247-2908-4.
- [2] SCHELLE A KOL. *Dějiny české veřejné správy*, 1. vydání, Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2009; ISBN 978-80-7380-203-5.
- [3] JANÁK, J.; HLEDÍKOVÁ, Z.; DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*, 2. doplněné vydání, Praha: Lidové noviny, 2005; ISBN 978-80-7106-906-5.
- [4] MALÝ, K. A KOL. *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*, 2. upravené vydání, Praha: LINDE, 1999; ISBN 80-7201-167-7.
- [5] SCHELLE, K. *Vývoj veřejné správy v letech 1848 – 1990*, 2. vydání, Praha: EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 2005; ISBN 80-86861-66-X.
- [6] ČECHÁK, V. *Vývoj veřejné správy v Československu a České republice (1945-2004)*, Praha: VŠFS, o.p.s., 2004; ISBN 80-86754-22-7
- [7] ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V; ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2010; ISBN 978-80-247-3061-5.
- [8] BERNARD, J., KOSTELECKÝ, T.; ILLNER, M.; VOBECKÁ, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*, Praha: Sociologické nakladatelství, 2011; ISBN 978-80-7419-069-8.
- [9] BROKL, L. A KOL. *Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky*, 1. vydání, Praha: Sociologické nakladatelství, 1997; ISBN 80-85850-48-6.
- [10] ČMEJREK, J. A KOL. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*, 1. vydání, Praha: Kernberg Publishing, 2009; ISBN 80-87168-10-3.
- [11] ŘÍHOVÁ, B. *Úvod do současné politologie*, 1. vydání, Praha: Portál, 2012; ISBN 978-80-262-0218-9.
- [12] JÜPTNER, P. *Komunální koalice a politické modely*, Politologická revue č. 2, 2004; s. 80 – 101; ISSN 1211-0353.
- [13] OUTLÝ, J. *Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti*, Politologická revue č. 2, 2003; s. 17 – 44; ISSN 1211-0353.
- [14] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005*, 1. díl, Praha: ČSÚ., 2006; ISBN 80-250-1310-3

Legislativní zdroje

- [15] Česká republika. Zákon o obcích /obecní zřízení/, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, částka 38*. 2000, 128, s. 1738-1764. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
- [16] Česká republika. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, částka 178*. 2001, 491, s. 11002-11024. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=491/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
- [17] Česká republika. Zákon o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, částka 39*. 1999, 106, s. 2578-2582. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=491/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

Internetové zdroje

- [18] *Český statistický úřad* [online]. 2012 [cit. 2012-11-06 a 2013-02-11]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz>>.
- [19] *Český statistický úřad – volby.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-11-13]. Český statistický úřad Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.volby.cz>>.
- [20] *Portál regionálních informačních servisů* [online]. 2012 [cit. 2012-11-06]. Centrum pro regionální rozvoj ČR Praha. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz>>.
- [21] *Mapy google – maps.google.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-11-06]. Google 2012. Dostupné z WWW: <<http://www.maps.google.cz>>.
- [22] *Oficiální webové stránky obce Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-12]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz>>.
- [23] *Oficiální webové stránky Mikroregionu Uničovsko* [online]. 2013 [cit. 2013-01-15]. Mikroregion Uničovsko – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.unicovsko.cz/mikroregion/>>.
- [24] *Oficiální webové stránky MAS Uničovsko* [online]. 2013 [cit. 2013-01-15]. MAS Uničovsko – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.unicovsko.cz/ops/>>.
- [25] *Oficiální webové stránky SDH Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-20]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz/sdh/>>.
- [26] *Oficiální webové stránky TJ SOKOL Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-20]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.troubelice.cz/sokol/>>.

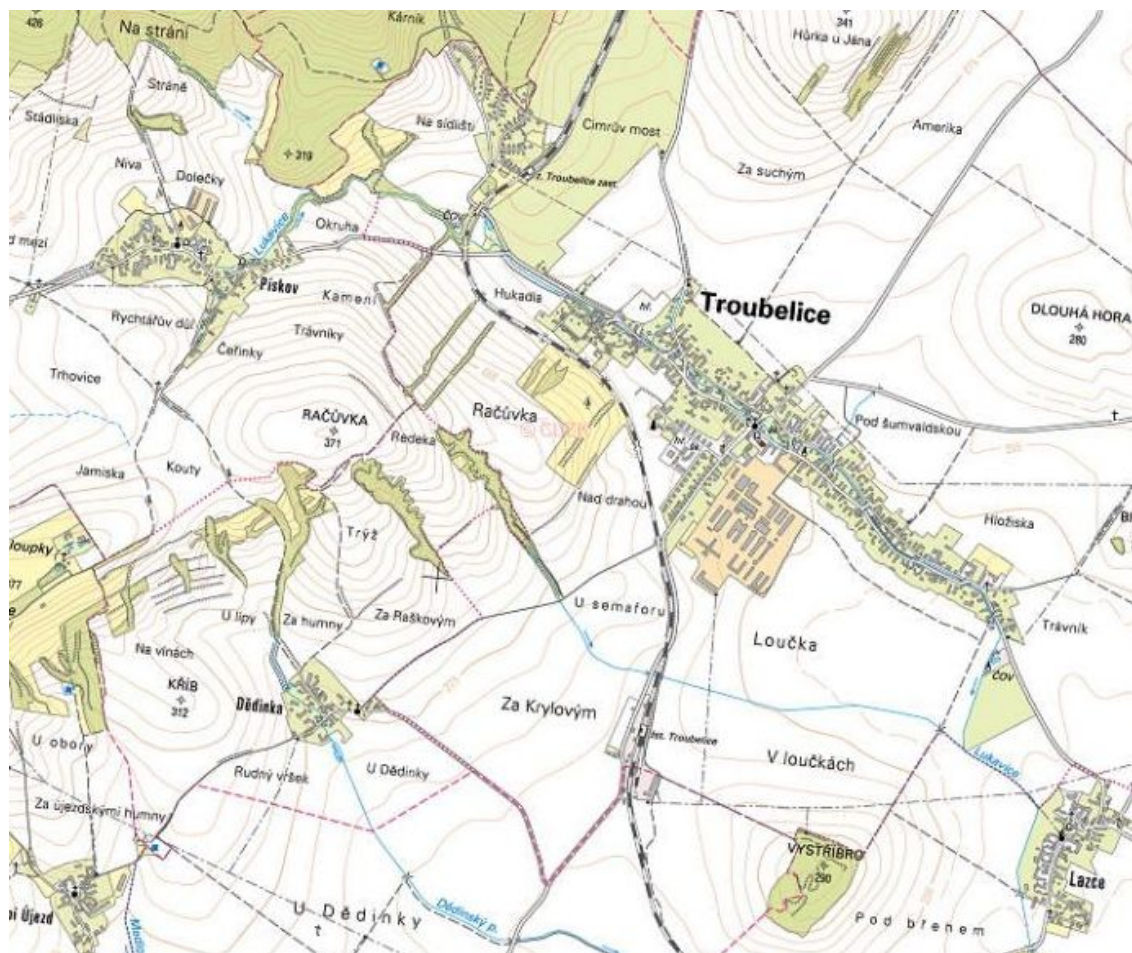
[27] *Oficiální webové stránky OREL Jednota Troubelice* [online]. 2012 [cit. 2012-12-20]. Obec Troubelice – Forpsi.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.oreltroubelice.cz>>.

Jiné zdroje

- [28] Kronika obce Troubelice, od r. 1990
- [29] Matrika a evidence obyvatel, Obecní úřad Troubelice, k 31. 12. 2012
- [30] Matrika a evidence obyvatel, Obecní úřad Troubelice, k 31. 12. 2012
- [31] Účetní evidence obce Troubelice, Obec Troubelice, 2005-2012
- [32] Zpravodaj obce Troubelice, Obec Troubelice, 2003-2012
- [33] Zápis a usnesení zastupitelstva obce Troubelice, Obec Troubelice, 2002-2012
- [34] Zápis a usnesení ustavujícího zasedání zastupitelstva obce Troubelice, obec Troubelice, 1990; 1994; 1998; 2002; 2006; 2010
- [35] Okresní archiv v Olomouci; fond: *MNV Troubelice 1945-1990*: Volební záležitosti, karta 2, inv. č. 52
- [36] Dokumentace programu obnovy obce Troubelice
- [37] Nestandardizované dotazování – nestandardizované rozhovory (interview)
(z důvodu zachování anonymity a následného získání dat, nejsou jména respondentů uvedena)

9. PŘÍLOHY

Příloha 1: Mapa území obce Troubelice

Příloha 2: Správní obvod obce s rozšířenou působností Uničov s mapou

ZÚJ	Název obce
501476	Dlouhá Loučka
540005	Lipinka
552372	Medlov
552381	Nová Hradečná
504785	Paseka
505218	Šumvald
505293	Troubelice
505501	Újezd
505587	Uničov
552399	Želechovice

ZÚJ = základní územní jednotka

Příloha 3: Hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1990

VOLÍ SE 15 ČLENŮ

HLASOVACÍ LÍSTEK

PRO VOLBU OBCNÍHO ZASTUPITELSTVA V TROUBELICÍCH DNE 24. LISTOPADU 1990

	KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA	OBCANSKÉ FÓRUM	POLITICKÉ HNUTÍ ČLENOV ZD	
ČESKOSLOVENSKÁ STRANA LIDŮV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ing. Jan Pospíšil, 50 let, technik, Troubelice 2. Ing. Miroslav Kubera, 49 let, technik, Troubelice 3. Josef Mikuska, 40 let, elektrikář, Troubelice 4. Miloslava Poláková, 40 let, vychovatelka, Troubelice 5. Alois Obslil, 39 let, opravář, Pískov 6. Benedikt Slovák, 43 let, automechanik, Troubelice 7. Eugenie Dubová, 61 let, učitelka, Lazce 8. Bronislava Parásková, 51 let, ved. prodejny, Troubelice 9. Josef Obslil, 37 let, opravář, Troubelice 10. Bohuslav Smrbek, 45 let, zedník, Pískov 11. Jan Slovák, 45 let, obráběč kovů, Troubelice 12. Alois Pospíšil, 35 let, ved. jídelny, Troubelice 13. Zbyněk Obslil, 27 let, opravář, Troubelice 14. Jindřich Hampel, 42 let, provozář, Troubelice 15. Vladimír Kubíček, 36 let, elektrikář, Lazce 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alois Pík, 45 let, tajemník NV, Troubelice 2. Oldřich Chmelář, 50 let, dělník, Lazce 3. Hubert Koruna, 43 let, mistr, Pískov 4. Luboš Zatloukal, 38 let, mistr, Troubelice 5. Ing. Lubomír Spurný, 33 let, technik, Troubelice 6. Ing. Zdeněk Pavlík, 44 let, ved. závodu, Troubelice 7. Lubomír Peřík, 39 let, řidič, Lazce 8. Josef Hejl, 43 let, dělník, Pískov 9. Zdeněk Chovanček, 29 let, prodávč, Troubelice 10. Miroslav Král, 44 let, řidič, Troubelice 11. Jiří Urbásek, 38 let, dělník, Troubelice 12. Květoslav Mánek, 46 let, učitel, Troubelice 13. Jiří Krojčík, 45 let, zootechnik, Troubelice 14. Jan Kropáč, 31 let, dělník, Troubelice 15. Ing. Miloš Horák, 36 let, učitel, Troubelice 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lubomír Stoksa, 55 let, geomatr, Troubelice 2. Oldřich Hübner, 56 let, vedoucí NS, Troubelice 3. Ing. Milada Hašková, 54 let, ředitelka, Troubelice 4. Jaroslav Kropáč, 29 let, elektromontér, Troubelice 5. Jan Jégl, 63 let, důchodce, Troubelice 6. Ing. Jan Lolák, 57 let, projektant, Pískov 7. Antonín Poštolka, 39 let, stroj. mechanik, Troubelice 8. Petr Hanousek, 39 let, soustružník, Troubelice 9. Antonín Špíčka, 36 let, autoelektrikář, Lazce 10. Eva Slášková, 33 let, prodávčíka, Troubelice 11. Božena Kottářová, 49 let, dělnice, Troubelice 12. Jan Dušek, 54 let, soustružník, Troubelice 13. Milana Kučerák, 35 let, řidič, Lazce 14. Antonín Kristlík, 39 let, dělník, Pískov 15. Ladislav Soudek, 67 let, důchodce, Troubelice 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ing. Bohuslav Nevěhl, 28 let, zootechnik, Troubelice 2. Ing. Jaroslav Azman, 35 let, agronom, Troubelice 3. Ing. Zdeněk Brachar, 25 let, technik, Troubelice 4. Anna Kobzavá, 35 let, adm. pracovníce, Troubelice 5. Václav Dubový, 35 let, opravář, Lazce 6. Vlastimil Lolák, 32 let, traktorista, Pískov 7. Jaroslav Joránek, 35 let, elektrikář, Troubelice 8. Jaroslav Welg, 44 let, zedník, Pískov 9. Božena Sládková, 37 let, pracovníce ZV, Troubelice 10. Dagmar Peříková, 29 let, kuchařka, Troubelice 11. Margta Weigelová, 33 let, uklízečka, Troubelice

Příloha 4: Hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2010

HLASOVACÍ LÍSTEK

Pro volby do zastupitelstva obce ve dnech 15. a 16. října 2010

Obec Troubelice

Do zastupitelstva obce se volí 11 členů

☐	Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová vylosované číslo: 1
☐	1. Josef Obšil , 57 let, soukromý podnikatel Troubelice, KDU-ČSL
☐	2. Bohuslav Smrček , 30 let, soukromý podnikatel Pískov, bez politické příslušnosti
☐	3. Květoslava Mucková , 36 let, zdravotní laborantka Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	4. Miroslav Filip , 49 let, automechanik Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	5. Ing. František Kropáč , 51 let, projektant Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	6. Pavína Kamlerová , 43 let, zaměstnanec CD Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	7. Radomil Pospíšil , 52 let, řidič Lazce, bez politické příslušnosti
☐	8. Rostislav Mareš , 23 let, obchodník Dědinka, bez politické příslušnosti
☐	9. Alois Obšil , 59 let, soukromý zemědělec Pískov, KDU-ČSL
☐	10. Marek Dostál DIS , 30 let, správce IT Pískov, bez politické příslušnosti
☐	11. Jiří Malínek , 41 let, operátor manipulační linky Troubelice, bez politické příslušnosti

☐	Občanská demokratická strana vylosované číslo: 2
☐	1. Emlie Kořistková , 48 let, podnikatelka Troubelice, ODS
☐	2. Ing. Bohuslav Nevěžil , 46 let, ředitel Tagros, a.s. Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	3. Ing. Zdeněk Brachař , 44 let, stavební inženýr Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	4. Oldřich Hübner , 26 let, podnikatel Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	5. Viktor Hula , 34 let, technik Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	6. Miroslav Vítek , 27 let, technik Pískov, bez politické příslušnosti
☐	7. Jana Navrátilová , 42 let, účetní Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	8. Alena Hrubá , 44 let, účetní Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	9. Rostislav Dušek , 39 let, podnikatel Pískov, bez politické příslušnosti
☐	10. Věra Hejdrová , 39 let, podnikatelka Dědinka, bez politické příslušnosti
☐	11. Petra Králová , 33 let, na mateřské dovolené Lazce, bez politické příslušnosti

☐	OBEC PRO OBČANA vylosované číslo: 3
☐	1. Bc. Ondřej Plačko , 35 let, starosta obce Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	2. Hana Šenková , 50 let, účetní Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	3. Irena Králová , 47 let, servírka Lazce, bez politické příslušnosti
☐	4. Jana Vyhánková , 39 let, zdravotní sestra Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	5. Pavel Bartuněk , 47 let, krmivář Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	6. Iveta Vičková , 40 let, účetní Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	7. Jaromír Smíd , 54 let, učitel Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	8. Václav Hrubý , 46 let, soukromý podnikatel Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	9. Petr Bartuněk , 25 let, úředník Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	10. Jaroslava Marešová , 44 let, potravinářský pracovník Dědinka, bez politické příslušnosti
☐	11. Vlastimil Lolek , 52 let, skladník Pískov, bez politické příslušnosti

☐	Komunistická strana Čech a Moravy vylosované číslo: 4
☐	1. Jiří Urbášek , 58 let, živnostník Troubelice, KSČM
☐	2. Ing. Zdeněk Pavlík , 64 let, důchodce Troubelice, KSČM
☐	3. Lubomír Petřík , 59 let, skladník Lazce, bez politické příslušnosti
☐	4. Oldřich Chmelař , 70 let, důchodce Lazce, KSČM
☐	5. Jan Kropáč , 51 let, živnostník Troubelice, KSČM
☐	6. Stanislav Špička , 25 let, zámečník Lazce, KSČM
☐	7. Jiří Aujeský , 60 let, důchodce Troubelice, KSČM
☐	8. Alois Pík , 61 let, živnostník Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	9. Aurelián Stašák , 40 let, sklář Lazce, bez politické příslušnosti
☐	10. František Král , 57 let, nezaměstnaný Troubelice, bez politické příslušnosti
☐	11. Miroslav Král , 64 let, důchodce Troubelice, bez politické příslušnosti

Řešení

Volby do Zastupitelstva obce Troubelice 2010

Vážení spoluobčané,
dovolujeme si Vám předložit volební program ODS v Troubelicích pro komunální volby 2010. Na naší kandidátce jsou jména těch, kteří stojí o to, aby mohli svůj vztah k obci prokázat prací v obecním zastupitelstvu. Naše heslo pro nastávající komunální volby zní:

Záleží nám na budoucnosti naší obce!

Uplatněte své právo při rozhodování o tom, komu dáte svůj hlas. Naši kandidáti, kteří dostanou Vaši důvěru, budou při výkonu svých funkcí přistupovat zodpovědně k plnění nelehkých úkolů. Kandidáti za ODS si uvědomují, že se často budou muset rozhodovat mezi populistickým, či krátkodobě výhodným řešením a řešením méně líbivým, ale dlouhodobě nezbytným a přinášejícím obecný prospěch.

Náš komunální program vychází ze současných potřeb a doufáme, že volební výsledky budou zárukou dalšího rozvoje našich obcí.

Přijďte k volbám 15.-16. října 2010. Volte odpovědná řešení.

ODS
odpovědná řešení

Emille Kořístková	Ing. Bohuslav Nevěřil	Ing. Zdeněk Brachař	Oldřich Hübner	Viktor Hula
------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	---------------------------	------------------------

Volební program Občanské demokratické strany

Co je třeba a co předpokládáme pro obec udělat:

ODS pro infrastrukturu obce, dopravu a údržbu

Oprava místních komunikací, zachování a zlepšení dopravní obslužnosti, napojení na cyklostezku Uničov. Podpora drobných podnikatelů v obci. Najít program pro nevyužitě stavby (bývalá škola v Pískově, budova školní družiny). Pomoc při zřizování nových pracovních míst.

ODS pro školství, kulturu a sport

Udržet základní a mateřskou školu na stávající úrovni. Podporovat školství tak, aby bylo dobrou reprezentací obce (získávat dotace pro obě školy). Motivovat mládež, která je zárukou stálého života obce. Vytvářet podmínky pro mimoškolní činnost dětí. Zajistit opravy a údržbu hřišť, výstavbu skateparku, podporovat sportovní činnost. V rámci rekonstrukce knihovny zřídit internetovou kavárnu. Dokončit rekonstrukci Sokolovny.

ODS pro sociální oblast a zdravotnictví

Pokračovat v organizaci akcí pro důchodce. Zachování a zkvalitnění lékařských služeb v obci. Rozšířit sociální pomoc skutečně potřebným spoluobčanům.

ODS pro životní prostředí a pozitivní vzhled obce

Podporovat ekologické programy, zapojit školní mládež a věnovat více pozornosti třídění odpadů.

Stěžejním bodem našeho volebního programu bude získávání dotací z Evropské unie, spolupráce s mikroregionem Uničovsko a pokračování v programu místní akční skupiny.

**Miroslav
Vítek**

**Jana
Navrátilová**

**Alena
Hrubá**

**Rostislav
Dušek**

**Věra
Hejdová**

**Petra
Králová**

Vážení spoluobčané, svou účastí ve volbách do zastupitelstva obce Troubelice, konaných ve dnech 15. a 16. října 2010, máte možnost volit **volební stranu číslo 3: Sdružení nezávislých kandidátů OBEC PRO OBČANA**.

Naše volební strana získala Vaši důvěru již ve dvou předcházejících volebních obdobích. Velice si Vaši volby vážíme a děkujeme Vám, že jste svůj hlas a Vaši důvěru vložili právě do našich rukou. Vždy to pro nás byl závazek, ke kterému jsme přistupovali zodpovědně a snažili jsme se odvést co možná nejlepší práci, kterou jsme chtěli dosáhnout spokojenosti Vás, našich voličů a především občanů obce Troubelice.

V případě našeho dalšího úspěchu slibujeme, že budeme zodpovědně pokračovat ve zvelebování naší obce a místních částí a rovněž usilovat o všeobecnou spokojenost občanů naší obce. V této činnosti budeme využívat bohatých zkušeností, získaných naší osmiletou prací.

I nadále chceme pokračovat v realizaci již připravených projektů a především v přípravě projektů nových. To vše s aktivní podporou dotačních programů Evropské unie a státu. To nám také umožní vytvořit v dnešní době tolik potřebné úspory v rozpočtu obce.

Aktivně budeme vést také sociální politiku naší obce. Základem státu a potažmo i obce je rodina. Naši snahou je proto pokračovat ve vyvíjení kvalitních předpokladů pro plnohodnotný rodinný život. Důležitým prvkem v této činnosti je snaha nabídnout všem občanům možnost kvalitních volnočasových aktivit. Od této činnosti sekundárně očekáváme mimo jiné snížení kriminality mládeže v naší obci. V této sféře je důležité kulturní, společenské a sportovní působení občanů. V tom chceme nadále, ať už samostatně, či ve spolupráci se složkami působícími v obci, aktivně pokračovat a kulturní a sportovní činnost organizací i nadále podporovat. Je totiž velice důležité zachovávat tradice a zvyky naší obce pro následující generace.

Nezapomeneme ani na naše seniory, kterým se budeme snažit nabídnout větší možnost nejen kulturního života a seberealizaci prostřednictvím zapojení aktivních seniorů do dění v obci.

Nadále chceme zachovat podporu drobného a středního podnikání v obci. Tím udržovat rozvoj obce a v neposlední řadě i zaměstnanost našich občanů.

Důležité je pro nás to, aby úřad obce Troubelice zůstal i nadále všestranným partnerem a kvalitním poradcem každého občana naší obce.

Nezůstáváme jen u slibů . . .
Získáme-li Vaši důvěru, dodržíme výše uvedených závazků je úkol, který chceme zodpovědně plnit.

volební strana číslo 3: Sdružení nezávislých kandidátů **OBEC PRO OBČANA**

Bc. Ondřej Plačko, 35 let,
starosta obce, Troubelice,
bez politické příslušnosti

Hana Šenková, 50 let,
účetní, Troubelice,
bez politické příslušnosti

Irena Králová, 47 let,
servírka, Troubelice-Lazce,
bez politické příslušnosti

Jana Vyhánková, 39 let,
zdravotní sestra, Troubelice,
bez politické příslušnosti

Pavel Bartuněk, 47 let,
krmivář, Troubelice,
bez politické příslušnosti

Iveta Vlčková, 40 let,
účetní, Troubelice,
bez politické příslušnosti

volební strana číslo 3: Sdružení nezávislých kandidátů OBEC PRO OBČANA

Jaromír Šmíd, 54 let,
učitel, Troubelice,
bez politické příslušnosti

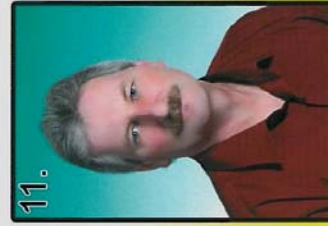
Václav Hrubý, 46 let,
soukromý podnikatel, Troubelice,
bez politické příslušnosti

Petr Bartuněk, 25 let,
úředník, Troubelice,
bez politické příslušnosti

Jaroslava Marešová, 44 let,
potravinařský pracovník,
Troubelice-Dědinka,
bez politické příslušnosti

Vlastimil Lolek, 52 let,
skladník, Troubelice-Pískov,
bez politické příslušnosti

OTÁZKY PRO NESTANDARDIZOVANÝ ROZHOVOR

Otázka pro bývalé zastupitele obce Troubelice zvolené v komunálních volbách 2002.

1. *V tajné volbě starostu obce Troubelice jste na ustavujícím zasedání, které se konalo 15. listopadu 2002, volil/a navrženého kandidáta:*

- a) Josefa Bartuňka (ODS)
- b) Ondřeje Plačka (SNK 3)
- c) Nepamatuji si

Výsledky rozhovoru na následující otázky jsou anonymní a budou použity pro praktickou část diplomové práce na Katedře humanitních věd České zemědělské univerzity v Praze.

Otázky pro náhodně vybrané respondenty (občané obce Troubelice), starší 18. let.

1. *Účastníte se voleb, využíváte svého volebního práva?*

- a) Ano
- b) Ne

2. *Jestliže se voleb účastníte, odpovězte kterých?*

- a) volby do zastupitelstev obcí (obec Troubelice)
- b) volby do zastupitelstev krajů (Olomoucký kraj)
- c) volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
- d) volby do Senátu Parlamentu ČR
- e) volby do Evropského parlamentu

3. *Ovlivňuje Vaši volbu při volbách do zastupitelstva obce Troubelice některý z uvedených aspektů?*

- a) osobnost (osobní znalost) kandidáta
- b) politická příslušnost kandidáta
- c) zásluhy kandidáta pro obec
- d) předvolební kampaň politické strany nebo uskupení
- e) nejsem ovlivněn ani jednou z možných odpovědí na otázku

4. *Navštívil/a jste se v minulém roce alespoň 1 x veřejné jednání zastupitelstva obce?*

- a) Ano
- b) Ne

5. Informujete se o změnách a plánech rozvoje obce?

- a) Ano
- b) Ne

6. Jste spokojen/a s prací současného zastupitelstva obce a s rozvojem obce?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nebudu se vyjadřovat

7. Pokud jste na předchozí otázku (6) odpověděl/a „Ano“, v čem spatřujete změnu k lepšímu a co byste popřípadě ještě zlepšil/a?

Odpovězte.

8. Diskutujete o komunální (obecní) politice s přáteli?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nebudu se vyjadřovat

9. Byl/a jste nebo jste členem nějaké politické strany nebo uskupení?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nebudu se vyjadřovat

10. Přemýšlel/a jste o možné kandidatuře v komunálních volbách do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2014?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Mapa území obce Troubelice	95
Příloha 2: Správní obvod obce s rozšířenou působností Uničov s mapou.....	95
Příloha 3: Hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1990	96
Příloha 4: Hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2010	97
Příloha 5: Volební program ODS pro volby do zastupitelstva obce v roce 2010.....	98
Příloha 6: Volební program SNK pro volby do zastupitelstva obce v roce 2010.....	100
Příloha 7: Seznam otázek nestandardizovaného dotazování	102

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Příklad obsazování mandátů (kandidují 3 strany, obsazuje se 7 mandátů)	32
Tabulka 2: Rozpočet obce Troubelice za rok 2005 – 2012 /hodnoty uvedeny v Kč/.....	53
Tabulka 3: Hlasy pro prezidentské kandidáty obec Troubelice a % ČR	63
Tabulka 4: Podíly hlasů a počty mandátů v zastupitelstvu obce /2002/	66
Tabulka 5: Výsledek koaličního vyjednávání – podpora Ondřeje Plačka starostou.....	68
Tabulka 6: Výsledek hlasování zastupitelstva obce Troubelice – starosta obce	69
Tabulka 7: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1990	74
Tabulka 8: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1990 – zastupitelé.....	75
Tabulka 9: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1994	77
Tabulka 10: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1994 – zastupitelé.....	78
Tabulka 11: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1998	79
Tabulka 12: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 1998 – zastupitelé.....	80
Tabulka 13: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2002	82
Tabulka 14: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2002 – zastupitelé.....	82
Tabulka 15: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2006	84
Tabulka 16: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2006 – zastupitelé.....	85
Tabulka 17: Výsledky voleb do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2010	86
Tabulka 18: Volby do zastupitelstva obce Troubelice v roce 2010 – zastupitelé.....	87

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vzdělanostní struktura obyvatel obce Troubelice	44
Graf 2: Věková struktura obyvatel obce Troubelice.....	44
Graf 3: Podíl jednotlivých druhů příjmů – příjmová část rozpočtu za roky 2005 – 2012...54	
Graf 4: Komunální volby Troubelice – vývoj celkového počtu kandidátů	56
Graf 5: Komunální volby Troubelice – politická participace kandidátů dle věku.....	58
Graf 6: Komunální volby Troubelice – věkový průměr kandidátů dle pohlaví.....	59
Graf 7: Komunální volby Troubelice – kandidáti dle pohlaví.....	60
Graf 8: Volby Troubelice – volební účast	61
Graf 9: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 1990.....	76
Graf 10: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 1994.....	78
Graf 11: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 1998.....	80
Graf 12: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 2002.....	83
Graf 13: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 2006.....	85
Graf 14: Politická příslušnost zvolených zastupitelů v Troubelicích v r. 2010.....	87

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Troubelice a okolí	37
Obrázek 2: Znak a prapor obce Troubelice	42